

**EVOLUCIÓ HISTÒRICA DE LES
FESTES DEL CORPUS,
L'ASSOCIACIONISME: EL
TOC DE CORN**

Abstract:

El Treball de Recerca tracta sobre l'evolució històrica de Cornellà de Llobregat i les Festes del Corpus, el moviment associatiu i en concret l'associació el Toc de Corn. A partir d'una recerca bibliogràfica, entrevistes a persones expertes en el camp, enquestes a la ciutadania cornellanenca i l'estudi dels diferents programes de Festa Major s'aconsegueix demostrar la hipòtesi següent: *"la història d'un poble i les persones que hi viuen condicionen la forma de celebrar la Festa Major"*.

Aquesta recerca s'ha dividit en quatre blocs: evolució de la història de Cornellà estructurada en set etapes i contrastades amb la Festa Major; breu explicació del moviment associatiu dins la ciutat i l'estudi de l'associació Toc de Corn com a exemple de la implicació de les entitats en l'organització de les Festes del Corpus; anàlisi de les 495 respostes de l'enquesta i aspectes de futur.

Les conclusions principals són: la Festa Major està condicionada per qüestions socials, econòmiques, polítiques i culturals; la importància del moviment associatiu que respon a les necessitats de la població i la rellevància de la participació de les entitats en l'organització dels actes de Festa Major com es demostra amb l'aparició de l'associació Toc de Corn i la valoració positiva de la població sobre l'organització de les Festes del Corpus i els actes proposats.

The Research Work deals with the historical evolution of Cornellà de Llobregat and the *Festa del Corpus Christi*, the associative movement and specifically the association *Toc de Corn*. Based on bibliographic research, interviews with experts in the field, surveys of the citizens of *Cornellà* and the study of the different programs of the *Festa Major*, the following hypothesis is demonstrated: "the history of a town and the people who live there condition the way to celebrate the *Festa Major*".

This research has been divided into four blocks: evolution of the history of *Cornellà* structured in seven stages and contrasted with the *Festa Major*; brief explanation of the associative movement within the city and the study of the *Toc de Corn* association as an example of the involvement of entities in the organization of the *Festa del Corpus*; analysis of the 495 responses of the survey and aspects of the future.

The main conclusions are: the *Festa Major* is conditioned by social, economical, political and cultural issues; the importance of the associative movement that responds to the needs of the population and the relevance of the participation of entities in the organization of the acts of *Festa Major* as demonstrated by the appearance of the association *Toc de Corn* and the positive evaluation of the population on the organization of the *Festa del Corpus* and the proposed acts.

ÍNDIX

1. Introducció:	5
1.1. Motivació:	5
1.2. Objectius:	5
1.3. Metodologia	6
2. Per què celebrem?	7
3. Conceptes:	8
3.1. Origen del Corpus: orígens i primeres celebracions a Cornellà.....	8
3.2. Origen Festa Major:.....	9
4. EVOLUCIÓ HISTÒRICA	10
4.1. Etapa 1 → Segle XIX.....	10
4.1.1. Que passa a Cornellà al s. XIX.....	10
4.1.2. Com era la Festa Major al s. XIX.....	11
4.2. Etapa 2 → Inicis segle XX.....	12
4.2.1. Que passa a Cornellà als inicis s. XX.....	12
4.2.2. Com era la Festa Major als inicis del s. XX.....	13
4.3. Etapa 3 → Guerra Civil (1936-1939).....	15
4.3.1. 4.3.1. Què passa a Cornellà durant la Guerra Civil.....	15
4.3.2. Com era la Festa Major durant la Guerra Civil.....	16
4.4. Etapa 4 → franquisme (1939-1975).....	16
4.4.1. Què passa a Cornellà durant el franquisme.....	16
4.4.2. Com era la Festa Major durant el franquisme.....	18
4.5. Etapa 5 → dècades 70, 80, 90.....	22
4.5.1. Que passa Cornellà a les dècades 70, 80, 90.....	22
4.5.2. Com era la Festa Major durant les dècades 70, 80, 90.....	23
4.6. Etapa 6 → segle XXI (2000-2024).....	26
4.6.1. Que passa Cornellà al s. XXI.....	26
4.6.2. Com era la Festa Major al s. XXI.....	26
4.7. Festa del Corpus actualment.....	29
5. Associacionisme Cornellà:	30
6. Toc de Corn:	35
7. Anàlisi de l'enquesta:	44
8. Aspectes de futur:	56
9. Conclusions:	58
9.1. Valoració personal.....	61
10. Bibliografia:	62
11. Webgrafia	62
12. Annexos:	64

1. Introducció:

1.1. Motivació:

Quan vaig començar a plantejar-me la temàtica en què volia basar la recerca del meu treball, entre totes les idees que em vaig proposar, la que em va semblar més interessant va ser fer una recerca en referència a la ciutat de Cornellà de Llobregat.

La meua motivació per aquest treball la podríem concretar en tres aspectes:

En primer lloc, la meua vinculació al municipi de Cornellà en participar activament a diferents entitats de la ciutat com l'Esplai Vol i Vol, la colla de Diablers de Cornellà i dos clubs de bàsquet: Bàsquet Almeda i actualment al Bàsquet Femení Cornellà.

En segon lloc, les vivències de les Festes del Corpus tant familiarment com personalment han estat sempre molt actives, començant amb el correfoc i acabant-les amb els focs artificials, passant per la cercavila, el correfoc infantil i el Toc de Corn. En referència al Toc de Corn, he escoltat en diferents ocasions converses dels meus pares amb els seus amics de com el "Toc de Corn" ha modificat la seva assistència als actes de la Festa del Corpus, la qual cosa m'ha portat a plantejar-me a què es deu aquest canvi.

En tercer i últim lloc, el fet que hi hagi poca documentació escrita referent a les Festes del Corpus i especialment sobre l'associació del "Toc de Corn" va suposar un repte per acabar de seleccionar aquest treball de recerca.

1.2. Objectius:

Els objectius d'aquesta recerca són:

- Esbrinar com l'evolució històrica de Cornellà de Llobregat ha condicionat els actes i l'organització de la Festa del Corpus.
- Valorar la importància del moviment associatiu a la ciutat i com aquest intervé en la Festa del Corpus.
- Estudiar el "Toc de Corn" com a fenomen social i cultural dins de la Festa del Corpus.

La hipòtesi del Treball de Recerca és:

- La història d'un poble i les persones que hi viuen condicionen la forma de celebrar la Festa Major.

1.3. Metodologia

Per aconseguir els objectius i demostrar la hipòtesi plantejada he utilitzat diferents metodologies:

- Descriptiva: explico i descriu la realitat i l'evolució dels fets i esdeveniments històrics que han condicionat la Festa del Corpus.
- Explicativa: analitzo les causes dels successos que han influït en la Festa del Corpus.
- Analítica: analitzo les diferents etapes històriques i contrasto els fets més rellevants de cada una per determinar les causes i els efectes que han tingut sobre la Festa Major
- Predictiva: a la part final del treball es planteja una visió de futur de la ciutat i les seves festes.

El disseny de la recerca que he seguit ha estat:

- Documental:
 - Monogràfica: investigació a partir dels documents escrits.
 - Correlacional: s'estudia la interacció de dues variables que semblen condicionar-se entre elles: l'evolució històrica i el tipus de Festa Major.
- De camp:
 - Quantitativa: atès que es fa una anàlisi de dades que faciliten assolir els objectius.
 - Qualitativa: les fonts d'informació consultades faciliten que la investigació descriu la història de Cornellà i analitzi els programes de festes.

La població investigada correspon a la ciutadania que ha viscut i viu a la ciutat de Cornellà i la mostra que ha participat de la recerca fa referència a les persones que he entrevistat i les que han respost l'enquesta.

Els instruments metodològics que m'han facilitat la informació necessària per demostrar els objectius proposats i validar la hipòtesi formulada han estat:

- Recerca de documents escrits a les biblioteques referents a la història i festes de Cornellà
- Entrevistes a diferents persones amb coneixement de la temàtica vinculades a l'Ajuntament, al "Toc de Corn" i historiadors de Cornellà.
- Enquesta per conèixer l'opinió de la població respecte a la Festa del Corpus i del Toc de Corn. L'enquesta s'ha fet arribar per correu electrònic i xarxes socials com whatsapp, Instagram i Twitter.

2. Per què celebrem?

Com m'explica la professora de filosofia Anna Domènech Agüera: "L'ésser humà és un ésser simbòlic, que és capaç de crear, interpretar i comunicar significat a través dels símbols: des del llenguatge, la ciència, l'art, les creences. És a dir, tenim la capacitat de donar sentit i simbolitzar el món. La celebració o la festa és una experiència simbòlica: dotem de sentit i representem idees, creences, valors, etc. Per exemple, quan regalem una rosa per Sant Jordi ho fem perquè socialment hem creat un sentit: significa expressar l'estima cap a una altra persona. O quan fem una foguera per Sant Joan: significa la renovació, tancar cicles i nous inicis, etc.

Les celebracions són símbols culturals i socials, és a dir, des de l'inici de la història trobem rituals, celebracions, tradicions, que aporten significat i responen a una visió compartida en el si de les societats: per una banda, aporten cohesió i identitat dins una comunitat i es transmeten valors i creences (moltes celebracions provenen d'històries de persones que ens han precedit, llegendes, i moltes intenten aportar valors: agraïment, estima...) D'altra banda, reforça els vincles i les relacions de pertinença dins d'aquesta comunitat. És a dir, les celebracions fan que ens unim sota una mateixa experiència.

Les celebracions, a vegades, aporten transcendència a moments concrets del calendari: quan celebrem un aniversari, un naixement, un dia històric... i aporten continuïtat: celebrem certs esdeveniments any rere any.

Moltes celebracions provenen d'una creença religiosa o espiritual i ajuden a expressar o visibilitzar emocions, per exemple, en l'antiguitat es feien moltes ofrenes i celebracions d'agraïment quan hi havia bona collita; o celebracions de dol davant d'una mort."

3. Conceptes:

3.1. Origen del Corpus: orígens i primeres celebracions a Cornellà

El Corpus és una festa popular molt celebrada a Catalunya des del segle XIII. L'any 1264 el Papa Urbà IV, en commemoració al "*Cos de Jesucrist Sagrament*", va dir que s'havia de celebrar allò que l'austeritat de Setmana Santa no permetia i que se celebrés el primer dijous un cop passats deu dies de la *Pasqua de Pentecosta*, commemora l'eucaristia. La celebració del Corpus va ser confirmada el 1311 pel Concili de Viena i activada pel Papa Joan XXII el 1316. El 1320 es va començar a celebrar a Barcelona i es va demanar que "*tothom participés en la processó i que fessin festa amb igual alegria i devoció que per Pasqua i Nadal*". Aquest reconeixement va fer que el dia de Corpus es considerés com un dels tres dijous reconeguts com a festivitat cristiana: Dijous Sant, dijous de Corpus, dijous de l'Ascensió, sent el Corpus una festa eclesiàstica i a la vegada popular.

En els actes religiosos que se celebraven des de la commemoració de la Festa del Corpus Christi, tot i que no es diferenciaven d'altres actes religiosos, destacava la gran processó que sortia pels carrers de les ciutats i pobles. El protocol d'aquesta celebració tenia un ordre molt estricte, ja que a més de participar el poble també ho feien les màximes autoritats civils, militars i eclesiàstiques. La celebració començava amb una Eucaristia seguida de diferents divertiments i representacions populars.

Amb els anys, els actes populars com els gegants, dracs, balls de bastons, balls de cavallins, entre d'altres, es van anar apropiant de la processó. Les autoritats prohibiren els elements profans, ja que la processó s'havia convertit majoritàriament en profana. En eliminar els actes festius de la processó, el poble va haver de trobar un altre moment per continuar fent la cercavila a la qual no es volia renunciar. Per la qual cosa, la processó va quedar dividida en dues parts, la part profana i la processó religiosa.

A Cornellà la processó s'obria amb les trampes (parella de timbaleres). Darrere dels Gremis anaven els ordes religiosos. A més, davant del Santíssim hi havia la música de corda que obria pas a la parròquia que exhibia el Sagrament.

Una de les cerimònies més importants del Corpus eren els "acataments", els quals consistien a baixar les banderes dels gremis, confraries i altres entitats davant del Santíssim.

¹ Montserrat, Ramon; *Les Festes Populars a Cornellà de Llobregat* p. 163

3.2. Origen Festa Major:

La Festa Major és la celebració més important de cada poble o ciutat. Pot commemorar la seva fundació, un fet important de la història o honorar la seva patrona (com en el cas de Cornellà). La Festa Major són 3-4 dies (majoritàriament a tot arreu) on la gent es troba als carrers del municipi.

Les primeres celebracions de les Festes Majors a Catalunya daten des del segle XIII. Els pagesos van negociar amb Ferran el Catòlic la interpretació de la sentència arbitral de Guadalupe, ja que per aquestes dates per les Festes Majors hi havia el costum de rebre amics i familiars.

Per les celebracions de la Festa Major eren i són tradicionals: cercaviles, balls als envelats, sardanes o balls tradicionals, castells de focs, diables, castellers, fires, toros o correbous, competicions esportives, i molts més.

“Al Manuscrit de Calaix de Sastre de Rafael Amat i de Cortada, més conegut com a Baró de Maldà, extret del llibre “Cornellà de Llobregat” d’Eduard Gelabert, hi apareix un text, datat l’any 1789, en el qual se cita una breu descripció escrita sobre el poble de Cornellà, on ens indica que la celebració de la Festa Major se celebrava el 15 d’agost, en commemoració de l’Assumpció de Maria Santíssima.”² El mateix autor fa referència a altres documents que expliquen que la Festa Major de Cornellà se celebrava el 15 d’agost com la referència del Baró de Maldà datada el 15 d’agost de 1770 on relata com era la Festa Major.

La celebració consistia *“en festa anual d’ofici solemne en l’església del poble de Cornellà, per ser titular i Patrona, la Santíssima verge Maria Assumpta in Caelum.”³ Al matí s’anava a l’església del diumenge. Després el jovent i les famílies anaven a la plaça de l’hostal (avui plaça del Mercat) a jugar a pilota i finalment es feien balls com la Gallarda del pou o l’Espolsada.*

Des de llavors, la Festa Major ha estat i segueix sent la gran festa anual, l’activitat de l’any. Les entitats feien i fan grans esforços per organitzar-la. Eren i són dies en què les entitats portaven a grans orquestres, hi havia grans actes esportius. La Festa Major cohesionava i continua cohesionant al poble.

² Montserrat, Ramon; *Les Festes Populars a Cornellà de Llobregat* p. 168

³ Montserrat, Ramon; *Les Festes Populars a Cornellà de Llobregat* p. 168

4. EVOLUCIÓ HISTÒRICA

Aquesta part del treball s'estructura en 7 etapes, cadascuna estudia l'evolució de Cornellà i de la Festa Major.

4.1. Etapa 1 → Segle XIX

4.1.1. Que passa a Cornellà al s. XIX

Cornellà, al segle XIX, era una ciutat agrícola. Gràcies a la construcció del Canal de la Infanta el 1819, Cornellà va passar a tenir una agricultura de reg. *“Cornellà se sumerge en el gran proceso de penetración del capitalismo en la agricultura con todas las radicales transformaciones que ello comportó”*⁴ Això es reflecteix a la conversa amb Joan Tardà i Coma on diu “Cornellà no era una ciutat on hi havia burgesia, ja que els propietaris de les fàbriques vivien a Barcelona”. Aquest fet va provocar que Cornellà es convertís en una ciutat obrera i no va deixar a la població que pogués prosperar.

Imatge 1: Canal de la infanta.
Font: *Cornellà de Llobregat Desaparegut* p.107

El 1842 Cornellà va tenir un creixement demogràfic important causat per la primera industrialització. En canvi del 1860 a 1877 les epidèmies van fer que hi hagués un descens demogràfic passant de 1642 habitants l'any 1860 a 1607 habitants el 1877. A partir d'aquell any Cornellà va recuperar un creixement demogràfic constant.

El 1851 es va instal·lar la primera indústria tèxtil a Cornellà perquè es buscaven noves ubicacions, mà d'obra més barata, que a la ciutat hi havia a causa dels treballadors que expulsava l'agricultura, i fonts energètiques menys costoses gràcies al canal. Tot això unit a la proximitat de Barcelona i la xarxa de comunicacions amb la construcció del ferrocarril el 1855. *“Las facilidades dadas por Cornellà a nivel de infraestructura posibilitarán que en su término municipal se implanten un mayor número de empresas y con una diversidad sectorial importante”*.⁵ Per exemple el 1898 es va introduir el sector del metall.

⁴ Gutiérrez Ortola, Gregorio; *Cornellà de Llobregat Estudios d'Història*. p.191

⁵ Gutiérrez Ortola, Gregorio; *Cornellà de Llobregat Estudios d'Història*. p. 192

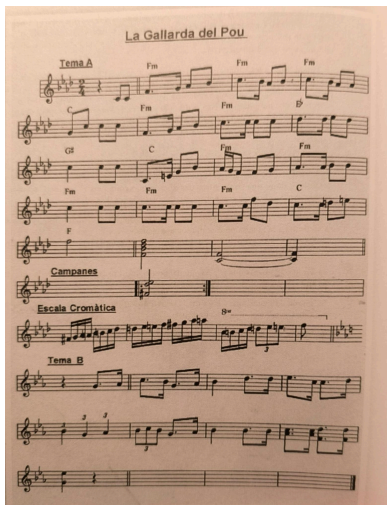
4.1.2. Com era la Festa Major al s. XIX

“Segons Onofre Pelfort i Agustí Sabaté [...] prop del 1815 [...] la festa s’anunciava dies abans [...] i pràcticament totes les dones emblanquinaven les façanes de casa seva [...] per veure quina era la que estava més blanquejada.”⁶

El dia de la Mare de Déu d’Agost, el poble honrava a la patrona assistint als actes religiosos.

El 1821 es van estrenar les campanes de repicar, que anunciaven la festa al toc de l’Ave Maria. L’endemà del dia de la Mare de Déu d’Agost hi havia els actes populars els quals se situaven davant de l’hostal anomenat “plaça del Corral”. Davant de la plaça s’instal·laven els venedors ambulants amb parades de fira, d’atraccions de titelles, els venedors de dolços i llaminadures. També actuava un conjunt de dones que ballaven una espècie de “jotes” anomenades “*chi-chi-ri-nelles*”, que consistien a anar agafant gent del públic.

El 1845 a causa de l’epidèmia del còlera que va afectar entre agost i octubre la Festa Major no es va poder celebrar.

Imatge 2: Partitura La Gallarda del Pou.
Font: Oriol Anguera

Entre 1851 i el 1854 apareixen les primeres associacions, generalment obreres i faran que es deixi d'utilitzar l'Hostal com a lloc d'esbarjo. Entre aquestes dates també apareix la primera societat Coral.

A l'hostal fins a 1870 hi havia un pou i una pica que s'utilitzava per ballar la *Gallarda del Pou*.

La parròquia, per arribar a la gent jove, deixava els seus locals durant la Festa Major perquè la gent pogués ballar els balls tradicionals.

L'aparició d'associacions i la seva consolidació va incorporar noves activitats i elements que van suposar un enriquiment de la Festa Major que la caracteritzarà com la festa grossa a Cornellà durant molts anys. Com recorda Joan Tardà i Coma: “*com no existien les vacances, la Festa Major sempre resultava ser una explosió d'alegria i esbarjo*”.

⁶ Montserrat, Ramon; *Les Festes Populars a Cornellà de Llobregat*. p.172

L'any 1875 es va fer el primer castell de focs entre Cal Menut i Cal Taró (actualment carrer Rubió i Ors) el qual es muntava sobre un pont de fusta i ferro. La popularitat de la Festa Major obligarà a crear nous espais i és per això que es farà l'ús de l'envelat.

Quan s'apropava la Festa Major era normal veure carruatges i cavalleries adornades amb flors o signes que anunciaven la festa del poble i el dia. Durant la festa, a Cornellà arribava molta gent d'altres pobles que fomentaven l'ambient festiu.

Encara que la Festa Major se celebrés el 15 d'agost, també hi havia la processó del dia de Corpus. Hi ha informació documentada de l'any 1880 que com marca la tradició la processó sortia de l'Església. Tot el veïnat contribuïa guarnint les parets i balcons de les cases. L'acompanyament anava pels carrers de Cornellà al compàs del toc de campanes i d'una orquestra. Encara que aquesta era una efemèride purament religiosa era celebrada amb igual luxe, amb igual importància d'altres festes com Nadal. A finals del segle XIX el Santíssim va començar a ser custodiat pels Mossos d'Esquadra, després que la guàrdia d'honor estigués en mans del Sometent, cos armat de caràcter civil.

A finals del segle XIX a Cornellà hi havia dos locals recreatius. Un a Cal Menut on a la Festa Major se celebraven els balls amb orquestra, i estava adornat pels mateixos propietaris. Un altre local era la Cooperativa dels Vidriers, la qual va tancar en aquella època, encara que la sala d'espectacles va seguir sent utilitzada pels veïns gràcies a l'esforç d'uns quants que van anar agafant la direcció de la sala i també la de l'escola, el cafè i d'altres activitats que la cooperativa havia creat.

L'any 1899 a causa de tots els nous socis, van decidir fer la festa Major en un envelat, ja que el local se'ls hi quedava petit. Aquest envelat va ser muntat al que era abans "els horts del Paticu", avui entre els carrers Josep Recort i C. Antic de Sant Boi. L'envelat va obtenir gran popularitat gràcies a la quantitat de gent que venia d'altres pobles a Cornellà. En aquest s'hi celebraven diversos balls, amb músics de la ciutat de la Unió Artística. Un factor que va portar a l'èxit de l'envelat va ser la quantitat de gent que hi cabia en aquell espai.

4.2. Etapa 2 → Inicis segle XX

4.2.1. Que passa a Cornellà als inicis s. XX

Amb el canvi de segle hi ha un descens del creixement de la població causat per una crisi agrària. Superats els primers anys del segle, cap al 1910, a Cornellà s'iniciarà la segona

fase d'industrialització que unida a l'onada migratòria dels anys 20 farà que pel 1930 la ciutat hagi duplicat els habitants.

A inicis del segle XX a Cornellà es desenvolupa la segona fase de la industrialització caracteritzada per una diversificació industrial: l'any 1898 s'introdueix el sector del vidre, el 1901 el de la construcció, el 1902 el sector del metall, el 1906 s'instal·la el sector del químic i el 1910 el del material elèctric amb les Aigües de Barcelona. Aquesta fase d'industrialització tindrà com a conseqüència la implantació de noves empreses al municipi i una gran transformació de l'estructura social i demogràfica de la població. En aquesta època Cornellà necessita molta mà d'obra, la qual cosa afavoreix els moviments migratoris.

En relació amb els fets esmentats anteriorment, *“A Cornellà, el període 1910-1930 significà la consolidació del capitalisme en l'agricultura i l'inici de la segona fase de la industrialització -la indústria metal·lúrgica- la qual cosa implicarà un augment demogràfic ràpid - producte resultant no tan sols del creixement vegetatiu- i, alhora, el desenvolupament de nous corrents de pensament social i associatiu”*.⁷

4.2.2. Com era la Festa Major als inicis del s. XX

El 1905 es constitueix el Centre Catalanista l'Avenç amb una finalitat d'activisme catalanista i de dinamisme cultural. Com a exemple d'aquest catalanisme, l'associació va organitzar una “festa patriòtica” amb motiu de la Festa Major del poble l'agost del 1905.

El 1913 es va crear la <<Unió Social>> que a més d'organitzar dos Jocs Florals el 1917 i el 1919, durant la Festa Major organitzava actes com obres de teatres o tómboles benèfiques.

A principi del segle XX Cornellà tenia la Festa Major més popular de la comarca, pels seus tradicionals actes religiosos, els seus envelats, actes esportius i les festes de les entitats existents en la ciutat, com la Unió Social o l'Avenç.

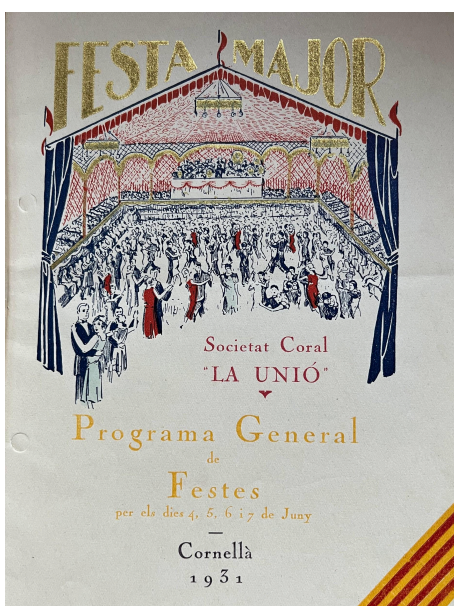
Les transformacions socials i econòmiques que van fer que Cornellà es convertís en una població industrial, van motivar que l'any 1918 les entitats polítiques, socials i recreatives proposessin a l'Ajuntament de la ciutat fusionar la celebració de la Mare de Déu d'Agost a la del Corpus Christi, és a dir moure la Festa Major a la festa de Corpus, perquè van considerar que no tenia cap sentit celebrar la Festa Major en una data vinculada a l'activitat

⁷ Gutiérrez i Tardà; *Cornellà de Llobregat Estudis d'Història* p. 257

agrícola. Els interessos de les indústries van afavorir aquest canvi perquè havien de parar la producció a mitjans d'agost per celebrar la Festa Major. Amb aquest desplaçament de dates, els treballadors tenien 4 dies de festa, començant el dijous (per poder celebrar el Corpus). Tothom va acordar que el dijous seria únicament dedicat als actes religiosos i a la processó, i després els altres dies serien pels actes lúdics i esportius. Amb aquest canvi, el Corpus esdevingué una de les celebracions més importants de la ciutat.

La fusió de la Festa Major i el Corpus el 1918 afectarà l'estructura de la Festa Major, principalment els primers anys deguda a la presència religiosa a la festa. Aquestes tensions es notaran sobretot el 1931 durant el període republicà, perquè les tradicions religioses van rebre el rebuig obert de gran part de la població. L'església, a causa de la confrontació, va decidir no celebrar la sortida de la processó. De tota manera, la processó se seguirà celebrant, però tindrà un aspecte totalment profà i separat de l'església.

Als anys trenta amb el canvi de data i l'aparició de noves entitats culturals, la Festa Major s'assembla bastant a l'actual, una festa descentralitzada, preparada sobre les diferents activitats i propostes que cada entitat organitzava. L'envelat seguirà sent utilitzat per les entitats que no tenien un local prou gran per acollir principalment els balls, el principal punt de trobada de la gent, mentre que l'Ajuntament pagava pels actes més costosos com el castell de focs. En aquesta dècada, les entitats esportives es van incloure en els programes de la Festa Major com ara el rugbi, el futbol i ja des d'inicis segle XX, a la Festa Major es van organitzar les primeres curses ciclistes també conegudes com a "biciclistes".

Imatge 3: Festa Major de 1931. Portada del programa d'actes. Font: Joan Tardà i Coma

El programa de Festa Major de 1931 de la Societat Coral la Unió està en català i a la portada hi ha la bandera catalana. El programa començava dijous a la nit amb una funció a càrrec de la Companyia de Sarsuela i Opereta. Divendres al matí a les onze hi havia un "Lluit Ball Matinal", a la tarda un gran ball de societat, i finalment, a les deu de la nit, un gran ball de societat. A les onze el "magnífic ball amb l'Orquestra Unió Artística de Granollers". Després, el dissabte s'iniciava amb un concert vermut al Saló Cafè a les 12 del matí, a les cinc de la tarda hi havia un altre Gran Ball Continu i el dia acabava a les deu de la nit amb un concert a les Cases

Consistorials i un Monumental Ball a les onze i quart de la nit. L'últim dia, a les dotze del migdia, hi havia un gran concert al Saló Cafè, seguit per un "Lluït Ball de Societat" a les cinc de la tarda i les festes terminaven amb un concert i un ball de comiat a càrrec de l'Orquestra Unió artística de Granollers que començaven a les deu de la nit.

Entre 1931 - 1936 les relacions entre Ajuntament i església no eren les millors, amb l'Estat laïcista al poder les dues parts van haver de fer esforços per entendre's. Amb la Festa Major passarà una mica el mateix. Encara que el programa fos majoritàriament laic, no es va prohibir cap mena de celebració religiosa.

Imatge 4: Entrada del carrer Rubio i Ors, engalanada per la Festa Major de 1935. Font: *l'Abans*. p. 511

Al llibre *l'Abans* es menciona la decoració de la rambla el 1935. Aquest carrer també havia estat durant molts anys la ubicació de les atraccions de la fira que s'instal·laven a la Festa Major.

Imatge 5: Tram inferior de la Rambla engalanada per la Festa Major de 1935. Font: *L'Abans*. p.151

4.3. Etapa 3 → Guerra Civil (1936-1939)

4.3.1. Què passa a Cornellà durant la Guerra Civil

Cornellà trencarà aquesta tendència d'ascens demogràfic. Segons Ramon Montserrat a l'entrevista diu: *"durant el període de la guerra hi ha una descol·lectivització de les empreses o del camp, és a dir en aquest sentit perquè en el moment en què esclata la guerra els*

Imatge 6: Església de Cornellà 1930. Font: *L'Abans*. p. 231

sectors més radicals o més sindicalistes, procedeixen a la descol·lectivització d'algunes fàbriques.” Un dels fets més rellevants d'aquest període va ser la destrucció de l'església, una església del s. XVII-XVIII.

El 26 de gener de 1937 les tropes nacionalistes van ocupar Cornellà i comença la repressió social i la dictadura franquista al municipi.

4.3.2. Com era la Festa Major durant la Guerra Civil

No s'ha trobat informació sobre la Festa Major a Cornellà durant la Guerra Civil.

4.4. Etapa 4 → franquisme (1939-1975)

4.4.1. Què passa a Cornellà durant el franquisme

Malgrat els pocs naixements després de la guerra, va haver-hi un creixement demogràfic gràcies a una migració procedent d'altres llocs de Catalunya i Espanya, majoritàriament del País Valencià, Múrcia i Aragó. Els anys posteriors a la guerra, Cornellà tindrà un estancament demogràfic que desapareixerà als anys 50 amb una nova onada migratòria que farà que sigui la ciutat més poblada del Baix Llobregat.

Durant aquests anys, l'associacionisme va viure una modernització i uns canvis de referents. Per exemple, la Unió Social s'havia unificat amb la societat Coral La Unió que passarà a ser "Obra de Educación y Descanso". Molts dels joves se sentien atrets per l'associacionisme i tenien inquietuds cap a la parròquia.

Imatge 7: Església de Cornellà un cop les obres del campanar finalitzaren el 1956. Font: *L'Abans*. p. 245

L'any 1940 es va iniciar la construcció de l'actual Església de Santa Maria. Aquest va tardar 8 anys a construir-se i està feta principalment de maó.

“Els treballadors cornellanencs es veuran sotmesos a unes duríssimes condicions de treball arran de la política econòmica i del marc legislatiu laboral instaurats pel nou règim”.⁸

Als anys 50 es van fer un seguit d'inversions que van iniciar un procés de capitalització unida a un creixement demogràfic que farà que es pugui donar feina als nouvinguts. L'agricultura a Cornellà per aquestes dècades estava en declivi a causa de la urbanització, i pel fet que la majoria de la població treballava a les indústries, deixant l'agricultura en segon pla. El creixement de Cornellà es va veure impulsat de manera notable per la seva proximitat a Barcelona.

Imatge 8: Cadena de bobinaje d'estators de motor 1965.

Font: *l'Abans*. p. 126

Imatge 9: Vista aèria del barri del Pedró 1958. Font: *Cornellà de Llobregat Desaparegut*. p. 147

Als anys 60 Cornellà passarà a tenir una extensió geogràfica de 6,9 km² i més de 24.000 habitants on els immigrants van poblar la perifèria de la ciutat en període d'urbanització. Les infraestructures d'aquells nous barris eren pèssimes, sense planificació, fins al punt de no existir escoles, mercats, clavegueres, transport... A causa de la manca de llibertat d'expressió la gent no podia

manifestar les mancances de la ciutat i no serà fins a la democràcia que la vila canviaria significativament.

⁸ Tardà, Joan i Carrión, Pedro; *40 anys d'una ciutat Cornellà de Llobregat durant el franquisme*. p. 45

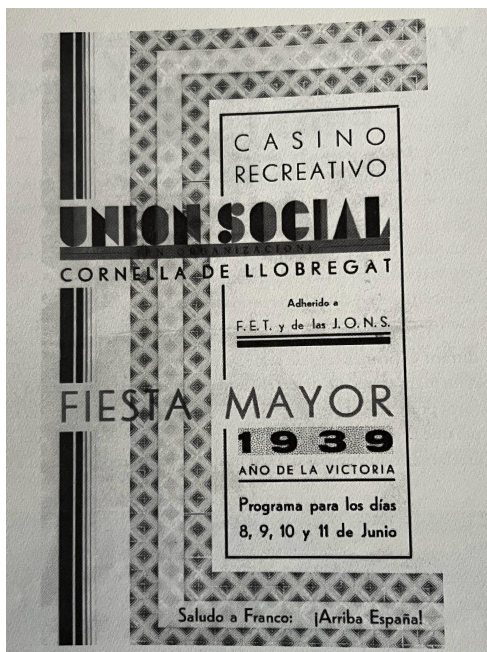
Bàsicament, Cornellà durant el franquisme té un fort desenvolupament industrial que fomenta l'arribada de treballadors procedent d'altres llocs de Catalunya i d'Espanya. A Cornellà dels vint-i-quatre mil habitants pràcticament el 80% eren immigrants. Aquest creixement demogràfic va portar a l'expansió del territori cornellanenc, amb la construcció de nous barris com

Imatge 10: Carrers Ciutat Satèl·lit 1965. Font: Cornellà de Llobregat Desaparegut. p. 165

Sant Ildefons o Almeda. La manca d'infraestructures i planificació en aquests nous barris farà que les condicions de vida siguin bastant difícils, juntament amb unes condicions laborals pèssimes amb moltes hores de treball. A tot això també s'ha d'afegir una repressió molt dura del règim franquista cap a la població.

4.4.2. Com era la Festa Major durant el franquisme

Imatge 11: Festa Major de 1939. Portada del programa d'actes de l'entitat Unió Social. Font: 40 anys d'una ciutat. p. 38

Amb el fi de la República el 1939, els actes religiosos a la festa Major seran els principals i es convertiran en la difusió del nou règim. Fins a l'any 1946-47, tota la vida social i cultural quedarà absorbida per la parròquia. Alguns dels antics actes de la Festa Major es mantindran durant les dècades dels anys 40, tot i l'oposició de l'església, ja que és una de les poques fórmules que els franquistes disposaven per arribar a una joventut reprimida i castigada per la guerra. La majoria d'aquestes activitats seran tenyides amb els estereotips patriòtics com per exemple la cursa de braus el 1945.

Durant aquest període es van seguir muntant dos envelats: el de la Societat Coral La Unió, al costat de l'esplanada del castell del Borni, i el de la delegació Local de *Educación y Descanso*, al carrer Rubió i Ors. També s'ha de

sumar la sala del Patronat Cultural i Recreatiu que el 1949, després de diverses reformes, la feia més funcional. El Patronat Cultural i Recreatiu es va convertir juntament amb *Delegación Local de Educación y Descanso* i Acció Catòlica en els principals organitzadors de la Festa Major.

La processó de Corpus es va convertir en un acte purament religiós amb la participació dels ordes religiosos de Cornellà.

La Festa Major en l'època dels anys 50 es caracteritza sobretot en balls als envelats, les processons, els "caballitus", els actes esportius i la divisió entre els programes religiosos i profans. A més a més, la cercavila tradicional va tornar a agafar popularitat l'any 1958.

A l'envelat es feia de tot: balls, activitats infantils, concerts, esports, teatre... per exemple

Imatge 12: Envelat Festa Major de la Coral la Unió anys cinquanta. Font: *l'Abans*. p.19

durant la Festa Major dels anys 50 i 51, l'associació l'esbart dansaire de Cornellà feia diferents balls a l'envelat.

El 1951 a causa de la situació econòmica, l'Ajuntament i la població va decidir passar de dos envelats a un únic, però pocs anys després es va

tornar a instal·lar-ne dos. En aquests dos envelats disposaven d'un escenari, cadires, taules, llotges i una pista de ball. L'entrada als envelats costava entre 5 i 8 pessetes (d'1 a 5 cèntims d'euro) depenent de l'acte. Els envelats van acabar desapareixent a Cornellà el 1969 a causa del seu elevat cost per a només 4 dies.

Durant el franquisme els actes religiosos van agafar molta presència en la festa. Dins dels programes de la Festa Major es van mantenir separats els diferents actes, durant el primer dia de la Festa Major, el dijous, hi havien els actes religiosos i després hi havia els actes de caràcter popular o esportiu.

Els programes de festes, tots els anys eren molt similars. En mode d'exemple, al programa de 1945 el dijous a les 8:30 del matí se celebrava la "Missa de Comunió General", a les 11 començava l'ofici solemne. A la tarda a partir de les 5 hi havia la tradicional processó la qual passava pels principals carrers de la ciutat, que havien estat decorats prèviament amb catifes de flors. L'endemà, divendres, missa a les 10 en memòria als difunts i a la tarda "rezo del Santa Rosario". Els actes religiosos acabaven el diumenge amb una missa com tots els dies festius. Pel que fa als actes profans començaven en acabar la processó. La gent anava als balls, als envelats o entitats amb sala pròpia, als actes esportius o a les diferents atraccions escampades per la ciutat. Al matí de divendres hi havia concerts, representacions teatrals, i festes infantils. Durant dissabte i diumenge hi havia els tornejos d'escacs i les audicions de sardanes. Finalment, les Festes es tancaven amb els nous recuperats focs artificials. Així doncs, la distribució del programa de festes és la següent:

Dijous: actes religiosos amb la processó

Divendres: balls de les entitats i representacions teatrals

Dissabte: actes com activitats esportives i lúdiques per a tots els públics

Diumenge: missa al matí i a la tarda a la fira

També cal destacar que a causa de la manca de possibilitats econòmiques de la població cornellanenca, el consum de licors s'ajustava als dies festius com Nadal o Festa Major. A més a més, s'acostumava a estrenar una peça de roba per la Festa Major i Nadal. Així mateix, les dones, per aquestes dates, acostumaven a anar a la perruqueria a fer-se un bon pentinat. Amb tot això en reconeixement dels avis els joves els convidaven a dinar.

Imatge 13: Festa Major de 1945. Portada del programa d'actes. Font: xarxa de biblioteques de Cornellà

A les dècades dels 50 i 60 la processó litúrgica perd protagonisme perquè les entitats culturals prenen més rellevància perquè la gent prioritza els actes organitzats per aquestes.

Imatge 14: Junta Directiva de la Societat Coral la Unió el 1957. Font: L'Abans. p. 501

Un element a destacar de la Festa Major durant aquest període van ser les “tocadoes”, concerts a l'aire lliure, amb orquestres contractades per les societats a les nits de divendres i dissabte a la plaça de l'Ajuntament.

El creixement de la població durant les dècades dels 60 i 70 afecta profundament l'organització de les festes majors concentrades al centre de la ciutat (poble). Als nous nuclis de poblacions sorgeixen festes de barri lligades a l'associacionisme reivindicatiu.

Durant aquesta dècada i la següent amb l'aparició del cotxe, la gent que se'l podia permetre, marxava fora durant les Festes Majors. Mentre la Festa Major va anar abandonant progressivament els elements franquistes, la festa va evolucionar cap a una festa de barri, però els actes eren poc representatius a la realitat social de Cornellà. També cal destacar que durant aquestes dècades (els anys 60-70) la vida de la Festa Major girava al voltant de l'envelat.

Imatge 15: Festa Major de 1967. Portada del programa d'actes. Font: Xarxa de Biblioteques de Cornellà

El 1967 els actes són cada cop més exclusius a l'interior de cada una de les entitats, mentre que d'altres comencen a escampar-se noves activitats pels barris de la ciutat com Sant Ildefons o Almeda. Era una època d'atraccions als afores de la ciutat, curses de sacs, ping-pong, entre altres. A partir de l'any 1967, els actes apareixen agrupats en un únic programa. La preponderància dels actes religiosos van perdent força a poc a poc.

Els focs artificials es traslladaran on hi havia el camp de futbol de la Via Fèrria en un intent d'apropar la Festa Major als nous barris, majoritàriament Gavarra i Sant Ildefons on finalment els focs es quedaran permanentment al mirador de la Torre de la Miranda.

4.5. Etapa 5 → dècades 70, 80, 90

4.5.1. Que passa Cornellà a les dècades 70, 80, 90

Els primers anys de democràcia a *“la feina va estar tan intensa, agreujada a més per la crisi del sector industrial, que va comportar la modificació dels hàbits de treball i la desocupació de capes senceres de la població. L'atur es va sumar als greus problemes que patia la població dels barris cornellanencs i va generar una greu tensió social”*⁹

Un dels grans problemes seria el riu Llobregat, ja que els barris Almeda i Riera estan molt a prop del riu. Aquests barris patirien d'inundacions periòdiques i per l'Ajuntament la instal·lació de col·lectors i l'adequació del clavegueram seran prioritàris.

Les carreteres i les vies del tren suposaven un problema tant físic com social de la connexió entre els diferents barris. Aquest es veurà solucionat amb la instal·lació de semàfors a la Carretera Esplugues o el pas subterrani a Can Mercader, entre altres.

Als anys vuitanta la reconversió industrial impulsada pel Govern socialista des de Madrid per sortir de la crisi industrial de la dècada anterior provoca la pèrdua més gran de llocs de treball viscuda a Cornellà. La tensió social entre empreses i treballadors s'accentua quan els col·lectius poc democràtics intenten amb la seva influència trobar feina als seus membres. La situació va millorar quan l'Ajuntament, els sindicats, i la patronal van tirar endavant els primers Plans d'Ocupació. Això va ser possible gràcies als Fons Europeus.

Un problema que es va trobar l'Ajuntament democràtic va ser la demanda d'escoles públiques. Aquesta mancança va portar les reivindicacions de les associacions de veïns als carrers. Al cap dels anys i de les demandes oficials i

Imatge 16: Manifestació en demanda d'escoles a mitjans dels anys 70. Font: Cornellà, 25 anys d'Ajuntament Democràtic. p. 91

⁹ Marín, Dolors i Marín Àngels; *Cornellà 25 anys d'Ajuntament Democràtic*. p. 36

legals, el nombre d'escoles bressol i escoles de primària va augmentar i també la qualitat d'aquestes.

4.5.2. Com era la Festa Major durant les dècades 70, 80, 90

Als anys 70 a més a més de la processó hi havia una cercavila folklòrica amb elements populars i de l'època: gegants, capgrossos, bastoners, bandes de música, amb dos itineraris, un pel centre i l'altre per la zona del Pedró, Gavarra i Sant Ildefons. Un aspecte a destacar d'aquesta cercavila és que, a més a més dels elements populars i tradicionals, també hi havia les tradicionals "majorets" i bandes musicals militars. Cal recordar que el règim franquista encara era viu fins al 1977 quan es van celebrar les primeres eleccions democràtiques.

Imatge 17: Celebració de la processó del Corpus. Font: *l'Abans*. p. 635

La Festa Major cau en declivi, perquè ningú la considerava seva. No és fins als primers ajuntaments democràtics que tornaria a ser gaudida plenament per la ciutadania quan es deixa el franquisme enrere. L'Ajuntament s'involucra molt més en les entitats en l'organització dels actes de la Festa Major. Per recuperar el sentiment de pertinença, l'Ajuntament crea diferents elements com per exemple el "Mag Maginet", personatge que ajuda als Reis Mags d'Orient a Cornellà. *"El 1972 l'alcalde Josep Maria Ferrer va dir que la Festa Major s'ha de celebrar tant al centre com als altres barris. És per això que els actes de la festa se celebraran en quatre punts cardinals de la ciutat".¹⁰*

¹⁰ Montserrat, Ramon; Les Festes Populars a Cornellà de Llobregat. p. 192

El primer Ajuntament escollit per urnes va tenir l'esperit de "fer" la Festa Major per tot Cornellà. Es van descentralitzar els actes i les associacions de veïns i d'altres entitats van recuperar el sentit global i participatiu amb la planificació i organització de la Festa Major en mans de l'Ajuntament. L'objectiu principal va ser tornar a fer unes festes més obertes i participatives per omplir els carrers de gent, música... A partir d'aquest instant, va haver-hi diferents intents d'establir noves tradicions i d'altres que van desaparèixer com el concurs de còctels, les 12 hores de cinema o les paelles greixoses.

Imatge 18: Festa Major de 1988. Portada del programa d'actes. Font: Xarxa de biblioteques de Cornellà

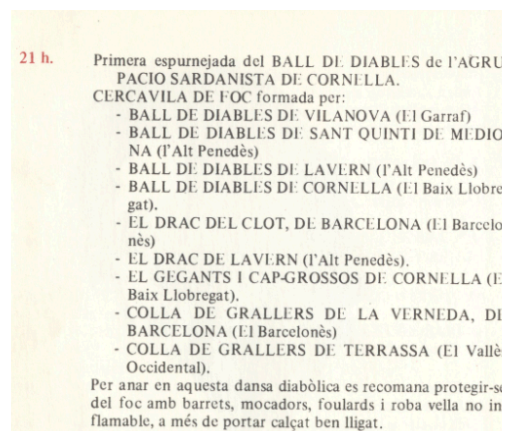
Les activitats que es mantindran seran les organitzades per les entitats més rellevants, on en molts casos són tradicions de les festes dels anys 50 i 60 com la sarsuela o el sopar de recordança del Patronat... A la dècada dels 80 l'envelat va desaparèixer definitivament i es consolida la Plaça Catalunya com a centre geogràfic de la Festa Major.

La Plaça Catalunya es va convertir en el principal escenari de les Festes, es contractaven grans figures del món musical, com per exemple l'any 1995 amb la Rosario Flores o l'any 1988 amb Olé Olé.

El 1984 es va celebrar per primer cop el "Corn de foc" correfoc per la ciutat de Cornellà que sortia des de la plaça de l'Església. Una altra novetat va ser l'any 1985 quan es va celebrar el pregó al balcó de l'Ajuntament, i no a dins com s'havia fet fins al moment. Finalment, aquests dos actes donaran l'inici de les festes majors de Cornellà.

Imatge 19: Estrena dels diables de Cornellà 1984 a la Festa del Corpus. Font: Diables de Cornellà

Imatge 20: Pàgina programa Festa del Corpus 1984. Font: Xarxa de Biblioteques de Cornellà

La cercavila es va recuperar i es va tornar a celebrar el 1984, amb una intenció molt més profana i laica que durant el franquisme amb les majorets i les bandes militars.

L'estructura d'aquesta nova festa es mantindrà amb algunes variacions. Les noves infraestructures com l'auditori o la reurbanització de molts carrers i places de la ciutat contribuiran a la creació de nous espais per celebrar una festa cada vegada més oberta, amb la majoria d'actes a l'aire lliure i gratuïts.

A més dels actes oficials organitzats per l'Ajuntament i les entitats, a la dècada dels 80 i posteriors, les festes alternatives van agafar molta força. Segons Joan Tardà i Coma, *“era una resposta per part de la gent jove, o una resposta esportista davant d'una monopolització de la Festa Major per part de l'Ajuntament. Però si no hagués sigut per l'Ajuntament, les entitats haurien desaparegut.”*

El nom a la Festa Major va canviar el 1991 i es va convertir en Festa del Corpus, per intentar donar personalitat i identificació a la festa.

Imatge 21: Festa Major de 1990. Portada del programa d'actes: font xarxa de biblioteques de Cornellà

Imatge 22: Festa Major de 1991. Portada del programa d'actes: font xarxa de biblioteques de Cornellà

El 1997 es va treure un dia de festa i el dijous es va convertir en un dia laborable, ja que no tenia molt de sentit perquè la població treballava fora, deixant només divendres, dissabte i diumenge com a dies festius de la Festa Major. Aquest canvi va provocar que els dies grossos fossin dissabte a la tarda i diumenge.

Cal remarcar que al llarg de la transició democràtica, les festes alternatives durant la Festa Major van anar agafant molta importància perquè el jovent ho utilitzava com una forma de reivindicació en contra dels actes oficials organitzats per a la Festa Major. Com explica Joan Tardà i Coma a la conversa “*cap a l'any finals 86 era una resposta per part de la gent jove en contra, o una resposta esportista davant d'una monopolització de la Festa Major per part de l'Ajuntament*”. Aquestes festes alternatives van arribar al seu pic màxim durant la dècada dels 90. Aquestes festes són una fotografia de la desil·lusió del jovent en vers la ideologia política dominant del moment.

4.6. Etapa 6 → segle XXI (2000-2024)

4.6.1. Que passa Cornellà al s. XXI

A la transició de segle Cornellà de Llobregat ja és una ciutat molt ben comunicada gràcies al transport públic com el tram, metro, bus i la xarxa de carreteres que faciliten la mobilització de les persones. És per això que Cornellà es converteix en una ciutat dormitori, ja que la gent viu a Cornellà, però treballa fora de la ciutat. A més a més, el municipi pateix un procés de desindustrialització i gentrificació. També hi ha una marginació dels barris amb població vulnerable i una immigració que deixa de ser espanyola i comença a ser procedent d'Amèrica Llatina i del Marroc, del Pakistan i la Xina. Avui en dia Cornellà és una ciutat de 95.000 habitants de tota mena i procedència.

Imatge 23: Vista aèria de Cornellà de Llobregat 2024. Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

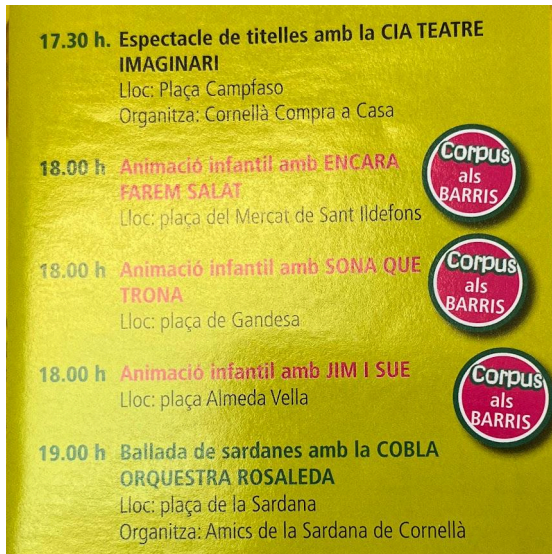
4.6.2. Com era la Festa Major al s. XXI

Segons Joan Tardà i Coma a la seva conversa, “*la Festa Major al segle XXI se salva per la intervenció dels ajuntaments*”.

Durant els primers anys del segle XXI el programa de festa del Corpus manté pràcticament la mateixa estructura de finals del segle XX. Els actes esportius tenen molta presència igual que les sardanes i el teatre. També hi ha la tradicional actuació castellera de diumenge, a

més a més de sopars organitzats per diferents associacions, gimcanes populars, mostres de catifes de flors, festa de l'escuma. Cal mencionar la tradicional cercavila popular amb els gegants, bastoners, dracs de les colles de diables, l'esbart, el ball de Gitanes i d'altres grups de cultura popular. I cal destacar que tot i que els actes religiosos no són el centre de la festa encara se celebraven.

La festa del Corpus estava centralitzada tota a plaça Catalunya, on només hi havia un

Imatge 24: Pàgina programa Festa del Corpus 2006. Font: Xarxa de Biblioteques de Cornellà

escenari principal. A partir del 2004 aquesta centralització desapareix i l'Ajuntament descentralitza la festa cap a tots els barris i tots els punts de la ciutat, això es veu reflectit a la conversa amb l'Alcalde de Cornellà de Llobregat Antonio Balmón Arévalo quan explica que ell el primer que fa *“com a Alcalde és descentralitzar la Festa Major perquè no vol una festa només a Plaça Catalunya”*. Això es veu reflectit al programa de 2006 amb un cercle que posa *“Corpus als barris”*.

El 2008 apareix un nou model de Festa Major anomenat *“Toc de Corn”*.

Imatge 25: Logo Toc de Corn 2010. Font: Facebook Toc de Corn

Entre 2010 i 2020 a la Festa Major no hi haurà canvis significatius, seguirà tenint el mateix model.

La Covid va suposar un punt d'inflexió a la Festa del Corpus que va haver de canviar completament. L'any 2020, a causa de l'estat d'alarma, la Festa Major es va celebrar des de casa, sent els actes virtuals. Es van fer directes per Instagram, YouTube, Facebook, Twitter i Vimeo, també van utilitzar camions que circulaven per la ciutat. El 2021 la Festa del Corpus es va celebrar com anteriorment però amb restriccions. S'havia de demanar inscripció prèvia per accedir als actes per evitar aglomeracions. Aquests es van fer a patis, carrers i espais molt oberts perquè la gent mantingués les distàncies de seguretat. El 2022 la festa del Corpus va tornar a la seva màxima esplendor sense distàncies, sense restriccions, amb els actes tradicionals i de nous.

Imatge 26: Festa Major de 2020. Portada del programa d'actes. Font: xarxa de biblioteques de Cornellà

Imatge 27: Festa Major de 2022. Última pàgina programa d'actes. Font: xarxa de biblioteques de Cornellà

Un dels canvis més rellevants d'aquest segle, és que els focs passen de diumenge a dissabte. Aquest canvi es deu al fet que l'últim acte de les festes majors, els focs artificials, es feia molt tard i hi havia moltes famílies amb nens petits que no els podien gaudir perquè l'endemà hi havia escola o la gent havia d'anar a les feines... és per això que es decideix traslladar el castell de focs al dissabte a les 23 hores.

Una iniciativa que es va implementar per primera vegada el 2022 va ser el concert dels 40 Principals que segons l'Ot Garcia Ruiz, *“és una aposta que es va fer, ja que la contractació d'artistes és tan difícil, havien d'anar cap a espectacles una mica més de nivell “festivalero” on venen deu o dotze artistes i canten les tres o quatre cançons més conegudes. L'Ajuntament durant les festes fa la combinació d'artistes o grups musicals i minifestival”*.

Els actes organitzats avui en dia, segons Ot Garcia Ruiz, regidor de cultura, *“intenta que pugui haver-hi diversitat en els actes de les festes del Corpus, on tothom pugui trobar el seu*

espai". També cal destacar que durant les festes del Corpus es programen 160 activitats de les quals un 65% les organitzen les entitats i associacions.

Durant les festes del Corpus, part de la seguretat és municipal, amb l'ajuda de la guàrdia urbana i els mossos d'esquadra. També hi ha els Punts Liles per informar, assessorar, denunciar o ajudar en casos de violència masclista o LGTBI fòbia. A més a més, la festa s'intenta fer més inclusiva dirigint activitats als nens que tenen TDAH o autisme i que no poden suportar segons quins sorolls, així mateix es posen plataformes a prop dels escenaris perquè puguin pujar persones amb cadires de rodes.

4.7. Festa del Corpus actualment

Imatge 28: Festa Major de 2024. Portada del programa d'actes. Font: xarxa de biblioteques de Cornellà

Actualment, la Festa de Corpus es comença a preparar una vegada passa l'estiu. A la conversa amb l'Ot Garcia Ruiz diu que primer de tot fan una reunió la setmana després de les Festes del Corpus i fan una pluja d'idees amb queixes i suggeriments. Després es reuneixen el setembre per decidir com volen encarar les festes de l'any vinent. La primera part organitzativa és la contractació (artistes, documentació...). La segona part comença després de Nadal quan es posen en contacte amb les entitats o associacions de la ciutat i aquestes preparen les seves activitats de la Festa Major.

El departament de cultura disposa d'un equip format pel regidor, el cap de departament que supervisa el treball dels tècnics els quals tenen diferents rols, com per exemple

encarregar-se de la relació amb les entitats, uns altres de la programació d'esdeveniments... l'Ot Garcia a l'entrevista explica que *"cadascú té el seu rol dins d'un gran puzle"*.

En l'àmbit més organitzatiu, hi ha dues grans parts: l'Ajuntament i les entitats. Per part de l'Ajuntament s'encarreguen de la contractació, la part més administrativa, del muntatge de les infraestructures, la seguretat... i per l'altra banda les entitats a partir de les subvencions

de l'Ajuntament, organitzen els actes que faran durant la Festa del Corpus i totes dues parts acaben encaixat en el "puzle".

Una de les peces més rellevants dins de l'organització són les activitats organitzades per les entitats, ja que sense elles la Festa del Corpus seria inexistent perquè l'Ajuntament no podria abastar tota la feina que fan les entitats. La importància de les diverses entitats a la Festa Major es demostra en les 170 activitats que organitzen, la qual cosa suposa el 65% del total.

Durant els 4 dies de Corpus, 3 si descomptem el dijous que no és festiu, els dies de màxima festa són dissabte i diumenge. Entre dijous i divendres la participació no és tan alta perquè hi ha molta gent que treballa fora de Cornellà i no tenen festa el divendres.

Les despeses de les Festes del Corpus, tant en contractació d'artistes, seguretat, muntatge d'escenaris, so, llums, el pressupost de les diferents entitats i associacions, oscil·len entre uns quatre-cents mil i uns cinc-cents mil euros.

5. Associacionisme Cornellà:

Després de l'anàlisi de l'evolució de Cornellà, la Festa del Corpus i els seus respectius programes, la investigació requereix un estudi del moviment associatiu al municipi.

Segons la Wikipedia, l'associacionisme és *"un fenomen social, jurídic i històric de les societats modernes consistent en la voluntat de diversos individus d'unir-se en associacions, d'afiliació més o menys lliure i voluntària, per assolir uns objectius predeterminats o satisfer uns interessos específics"*¹¹.

El naixement del moviment associatiu a Europa i Catalunya s'inicia amb la industrialització i les crisis agràries del segle XIX que provoquen uns moviments migratoris del camp a la ciutat que faciliten mà d'obra barata a les indústries i inestabilitat econòmica d'una població molt vulnerable. En aquest context, les classes subalternes han de generar formes de cohesió per donar resposta a les seves necessitats i per poder reivindicar els seus drets.

La primera manifestació reivindicant el dret a l'associacionisme se celebrà a Barcelona el 1855. La pancarta que obria la marxa deia: *"Associació o mort"*. L'associació era l'única

¹¹ <https://ca.wikipedia.org/wiki/Associacionisme#Mestre>

forma de protesta per a una classe social molt desfavorida davant d'una burgesia amb molt de poder. La primera llei d'associació es va aprovar el 30 de juny de 1887.

A un fulletó titulat *“Història i orígens de la Societat Coral “la Unió” en què s’explica el context social en el qual va sorgir el primer Cor conegut amb el nom del SURO”*¹² El context social fa referència a la ruïna del camp a causa del desbordament del riu Llobregat unida a una recurrent epidèmia del còlera. Després el nom d’aquesta primera societat canviarà pel d’IRIS (1856), associació Coral basada en el model de l’Anselm Clavé, que finalment evolucionarà al nom d’Unió Social.

Imatge 29: El Provenir l'any 1877. Font: L'Abans. p. 16

A Cornellà igual que a la resta de Catalunya es funden associacions de tota mena com germandats i mutualitats mèdiques, associacions de defensa de drets, societats obreres, cooperatives, sindicats i partits. Aquestes associacions es creen per donar resposta a les necessitats del poble que les autoritats no estaven disposades a resoldre. *“Les associacions sorgien per intentar corregir els mals que els governants s’entestaven a ignorar. Quan els seus s’apujaven un deu per cent i els béns de consum bàsics un 40%, es creaven cooperatives que intentaven abaratir els productes tot controlant-ne el procés de venda i sovint el de producció. Davant les malalties, es creaven germandats que asseguressin uns ingressos mínims quan no es cobraven baixes a les fàbriques i no hi havia encara una Seguretat Social que garantís l’atenció sanitària de les persones. Quan no hi havia prou escoles per oferir no només l’alfabetització dels ciutadans, sinó l’accés a la cultura, es van crear ateneus i centres culturals amb biblioteques ben proveïdes per als seus associats. Quan no hi havia conservatoris públics ni escoles de teatre a l’abast dels treballadors, van sorgir orfeons i corals que ensenyaven solfeig, feien de bressols a cobles i orquestres i construïen escenaris i vestits per als actors amateurs que assistien als assajos després de la feina i actuaven els dies de festa per als seus veïns.”*¹³

Fent referència a l’esmentat anteriorment, Joan Tardà i Coma diu a l’entrevista que a Cornellà “les entitats més o menys responien a la ideologia republicana o ideologia catòlica

¹² Pujadó Judit i Guaita Pere; *un món en Construcció, l’Associacionisme a Cornellà de Llobregat*. p. 37

¹³ Pujadó Judit i Guaita Pere; *un món en Construcció, l’Associacionisme a Cornellà de Llobregat*. p. 87

conservadora, o ve eren entitats que es dedicaven a agrupar, a part del bar, persones amb activitats teatrals, cantaires, excursionistes... tenint en compte que el nivell de vida no era massa elevat, vol dir que cada una de les entitats organitzava la seva Festa Major”

De les primeres associacions de caràcter cultural cal destacar l'aparició del Centre Catalanista l'Avenç (1905) que tenia com a objectiu difondre i propagar la llengua i la cultura catalana, l'Agrupación Nueva Juventud del Rellisquín (1926) que organitzava balls familiars, la Unió Social (1913) l'envelat de la Festa Major, L'Orfeó Catalònia (1932) que propagava l'art musical català.

Amb la dictadura franquista i la dura repressió, gairebé totes les associacions de caràcter recreatiu, esportiu, cultural o social van desaparèixer. Després de la Guerra Civil el moviment associatiu a Cornellà va ser molt escàs a causa de la dura repressió de la població.

És per això que els primers anys de dictadura només es crearen associacions tutelades per membres de la falange o l'església, és a dir, totalment vinculades al règim. La primera associació a restablir-se va ser el Patronat Obrer fundat el 1910. El 1943 va canviar el nom a Patronat Cultural i Recreatiu, nom que sustenta avui en dia.

Imatge 30: Socis del Patronat Cultural i Recreatiu l'any 1947.
Font: *l'Abans*. p. 322

Imatge 31: Socis amb l'estendard de l'entitat el 1952. Font: *l'Abans*. p. 298

A partir de l'any 1945 es recuperà progressivament l'associacionisme local amb agrupacions de caràcter social, cultural, recreatiu i juvenil. També van reaparèixer associacions que abans de la guerra eren pioneres a la Ciutat de Cornellà, com l'Orfeó Catalònia que l'abril de 1947 va reinaugurar l'obertura de l'entitat. El 1950 tornà a programar activitats la Societat Coral la Unió.

Entre la dècada dels 50 i 70 a Cornellà hi ha un augment associatiu on neixen diferents associacions com La Unió Social, l'Agrupació Sardanista de Cornellà o l'Esplai Vol i Vol.

Imatge 32: Cercavila de Carnestoltes. Font: *Un Món en Construcció l'Associacionisme a Cornellà de Llobregat*. p. 128

A mitjans de la dècada dels 70, les associacions principals del moviment associatiu de Cornellà eren: de Veïns de Riera i Sant Ildefons, Patronat Cultural i Recreatiu, la Unió Excursionista de Catalunya (delegació de Cornellà de Llobregat), Centre social Almeda, l'Orfeó Catalònia i Casino Cultural de Sant Ildefons. A partir d'aquesta dècada van començar a recuperar les entitats de caràcter de cultura popular catalana.

“Diferents associacions esportives, socials, culturals, veïnals, cíviques i recreatives cornellanenques comencen a perdre la càrrega política que les havia caracteritzat durant els primers anys de la dècada dels setanta, i inicien una nova etapa caracteritzada pel canvi generacional”¹⁴

Amb la transició al primer govern democràtic, l'Ajuntament comença a subvencionar les diferents associacions i entitats.

A la dècada dels vuitanta, els immigrants dels anys cinquanta i seixanta van decidir organitzar diferents associacions de caràcter folklòric i cultural per transmetre la seva cultura, com per exemple *Asociación Hijos de Almachar* nascuda a Cornellà l'any 1978, o *Asociación Cultural Galega Rosalia de Castro* entitat registrada el 1980. A més a més, apareixen les primeres associacions de jubilats atès el progressiu envelliment de la població.

A partir de la segona meitat dels vuitanta i principis dels noranta, es va perdre l'abundància d'associacions culturals i recreatives. També va tenir lloc una pèrdua progressiva de la influència de les associacions tradicionals que havien aparegut abans de la guerra. Durant aquell temps es tractava més d'iniciatives populars que feien participar en diferents sectors

¹⁴ Pujadó Judit i Guaita Pere; *Un món en Construcció, l'Associacionisme a Cornellà de Llobregat*. p. 181

de la població. Gràcies a la intervenció de l'Ajuntament, que va dedicar una part del pressupost a les entitats, aquestes van poder subsistir.

Una de les primeres associacions a recuperar la cultura popular van ser els "Diablers de Cornellà" que van estrenar-se al correfoc de la Festa Major de 1984 i que encara es manté com un dels actes més importants. A la dècada dels anys 90 es van crear els Castellers de Cornellà (1991), la Colla de Trabucaires (1995), entre altres.

Imatge 33: colla de diables de Cornellà a la presentació de 1984. Font: Diablers de Cornellà

Imatge 34: Castellers de Cornellà. Font: font pròpia

Comenta Joan Tardà i Coma a la conversa, "a finals del segle XX, hi ha dos vectors que topen per dues bandes diferents: per un costat una recuperació de la cultura popular i, per altra, apareixen noves maneres de relacionar-se. L'aparició de les xarxes i la proximitat a Barcelona faciliten l'agrupació de les persones independentment d'on viuen, canviant, així, la manera de relacionar-se i de consumir oci. La necessitat de fer-se soci d'alguna associació per socialitzar ja no és tan rellevant".

Al canvi de segle el món associatiu entra en crisi, ja que les entitats eren menys capaces d'atraure la gent jove a causa que aquests tenien altres maneres de distreure's i relacionar-se i no necessiten les associacions. Qui ha mantingut les associacions i entitats ha sigut l'Ajuntament dedicant una part important del pressupost.

El teixit associatiu a la ciutat de Cornellà és l'hereu d'un segle i mig de persones que han treballat i han dedicat el seu temps a satisfer les necessitats i inquietuds dels habitants de la població. Algunes associacions perduren en l'actualitat com el Patronat Cultural i Recreatiu i l'Orfeó Catalònia i d'altres associacions apareixen fruit de l'evolució de la societat com el "Toc de Corn" (2008).

Històricament, les associacions, des de la seva creació, han participat activament en la programació dels actes de la Festa Major. Avui en dia aquesta organització es basa en el binomi entre l'Ajuntament, que finança aquestes entitats i les associacions que organitzen les activitats, l'un no pot viure sense l'altre.

6. Toc de Corn:

Amb aquesta introducció al món associatiu dins de la Ciutat de Cornellà ja podem parlar del “**Toc de Corn**”. Vaig parlar amb diferents membres que van formar part de la creació del Toc de Corn, però en ser una entitat que funciona com a col·lectiu em referiré als entrevistats com “els del Toc de Corn”.

1. Definició

El Toc de Corn és una associació sense ànim de lucre que té com a objectiu crear un nexa d'unió entre la població de Cornellà. El que pretén és transmetre què poden ser capaços de generar cultura i no només consumir-la i volen una festa adreçada a totes les franges d'edat. A la revista Viu Cornellà, els del Toc de Corn diuen que *“volem ser una plataforma amb l'objectiu principal de crear un espai de participació i relació a la Festa Major”*¹⁵

2. Motivació

a. Visió i missió

El Toc de Corn *“ha nascut, en un primer moment, de la iniciativa d'un grup d'amics, s'hi han sumat també algunes entitats ben significatives de la ciutat”*¹⁶

Neix perquè hi havia molta gent que no trobava el seu espai on es pogués sentir còmode a les festes del Corpus, ja que les festes alternatives s'havien radicalitzat massa i les festes que muntava l'Ajuntament s'havien de tenir en compte vuitanta mil persones i tot era molt multitudinari i no trobaven el seu lloc. Era gent de Cornellà que es preguntà quina era la seva implicació amb la ciutat, la seva identificació, la participació... i de mica en mica es va anar unint gent i entitats. El que volien era un espai en què la gent del poble es pogués sentir identificada, que estigués còmode i a gust, crear una festa de persones, diversa, de poble, una festa feta entre tots, que il·lusionés...

A la revista mencionada prèviament a la mateixa entrevista expliquen que *“no vivim la Festa Major com hauria de ser. Trobem a faltar activitats de petit format, aquelles que fan que la*

¹⁵ Maurici Jaumandreu (2008) “Toc de Corn: un espai per retrobar-se amb la Festa Major de sempre”, Viu Cornellà 16. p. 16

¹⁶ Maurici Jaumandreu (2008) “Toc de Corn: un espai per retrobar-se amb la Festa Major de sempre”, Viu Cornellà 16. p. 16

*Festa Major sigui un moment en què la gent es troba, conversa i comparteix. D'aquí ve la idea de construir un espai de trobada per a totes les edats*¹⁷

A la conversa amb els del Toc de Corn m'expliquen que “una vegada vam tenir estructura filosòfica de la cosa, volíem que hi hagués molta gent, per això vam anar a buscar entitats i que fos realment de la gent. El que no es volia era muntar una barraca de 20 persones i fer una festa, sinó que el que volien era que la festa fos participativa des de l'organització.”

Els del Toc de Corn el que volien era crear un espai per a totes les edats, on tothom pogués trobar el seu espai i sentir-se còmode.

Al tríptic que es va donar a les entitats per presentar-se i demanar la seva implicació, apareixen les primeres reflexions:

- Les dimensions de la ciutat (no sentiment pertinença)
- La tendència de la gent a l'individualisme
- Manca d'unió de la població
- Festes Majors dissenyades per al consum de l'espectador. Pretenen generar cultura i no només consumir-la
- Entitats han de tenir un paper important amb la seva respectiva implicació
- Crear una Festa Major participativa per a totes les franges d'edat
- Una festa sostenible
- Trobar un tret identitari amb la ciutat

b. Nom

Entre totes les idees que es tenien per al nom, van decidir “Toc de Corn”. Quan comencés la festa sonaria el toc d'un corn a tota la ciutat i així la gent sabria que els festejos havien començat.

Imatge 35: Cercavila inicial amb l'emblema del Corn. Font: Facebook

3. Inicis i primera edició

El setembre de 2007 es van fer les primeres reunions i al maig de l'any següent es feia la primera edició del Toc de Corn. A la “Jordiada”, festa popular que se celebra a Cornellà per Sant Jordi, de 2008 es va presentar la proposta al poble de

¹⁷ Maurici Jaumandreu (2008) “Toc de Corn: un espai per retrobar-se amb la Festa Major de sempre”, Viu Cornellà 16. p. 18

Cornellà. Per començar a tenir un pressupost, van aprofitar la Jordiada i van vendre punts de llibre bescanviables a la barra per una beguda. El primer any el Toc de Corn es va celebrar al parc de Rosa Sensat perquè *“volíem que aquest primer any fos al barri Centre, i a més, és un espai molt agradable”*¹⁸

Imatge 36: Punts de llibre bescanviables i els tiquets del bar. Font: material cedit per l'associació Toc de Corn

Si mirem els primers programes on surt el Toc de Corn, les seves activitats apareixen totes en una mateixa pàgina.

Al document de “projecte bàsic festa ‘Toc de Corn’ 2008” a la declaració d’intencions relaten: *“aquesta primera edició de la festa ‘Toc de Corn’ vol ser un inici amb continuïtat. Un punt de trobada popular en el marc de la Festa Major de Cornellà, una cita obligada en el calendari de tots i totes.”*

Les primeres activitats organitzades durant la primera edició van ser: dijous, després del correfoc començaria el Toc de Corn amb un concert i un Dj. El divendres a la tarda a les 18h, es va organitzar un espectacle teatral, a la següent hora una xocolatada infantil i mitja hora després hi havia un espectacle infantil de contes i música. A més a més, a les 21:30 hi havia un taller de

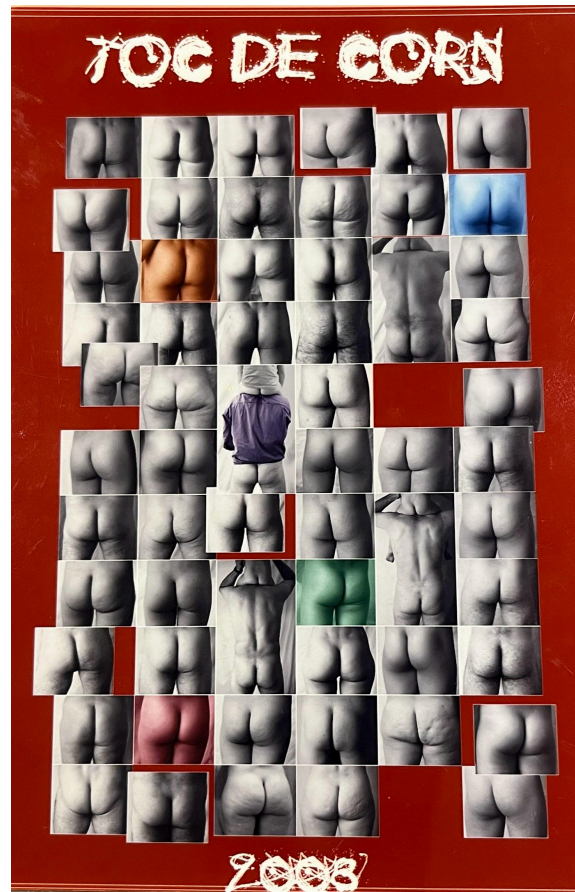
Imatge 37: primer programa del Toc de Corn de 2008. Font: cedit per l'associació Toc de Corn

¹⁸ Maurici Jaumandreu (2008) “Toc de Corn: un espai per retrobar-se amb la Festa Major de sempre”, Viu Cornellà 16. p.18

circ i un taller de hip-hop. Finalment per acabar va haver-hi un concert. L'últim dia, dissabte al matí es va preparar un taller de percussió, trabucaires i castellers. A les 12 h la primera foto popular "Culs enlaire". A les 13 h, vermut Jazz, i un pícnic a les 14 h. A la tarda es va fer un relat de contes per a nens i adults, un campionat d'estirar la corda, un espectacle de circ i un taller de Country popular. Per donar per acabades les festes del Toc de Corn, es va acabar amb un concert amb música dels anys 60 i 70.

A l'acta de valoració del Toc de Corn de 2008 es fan constar aspectes rellevants com:

- "No s'ha sabut transmetre la filosofia al públic"
- Es necessiten més activitats per l'any següent
- Es van fer moltes activitats intergeneracionals com estirar la corda
- No es va cobrir oferta per als adolescents
- L'Ajuntament ho ha rebut molt bé
- La frase més utilitzada per la gent: "era el que faltava"
- Foto de culs enlaire aprofitar per donar les gràcies a la gent"

Imatge 38: Fotografia agraïment a entitats 2008. Font: cedit per l'associació Toc de Corn

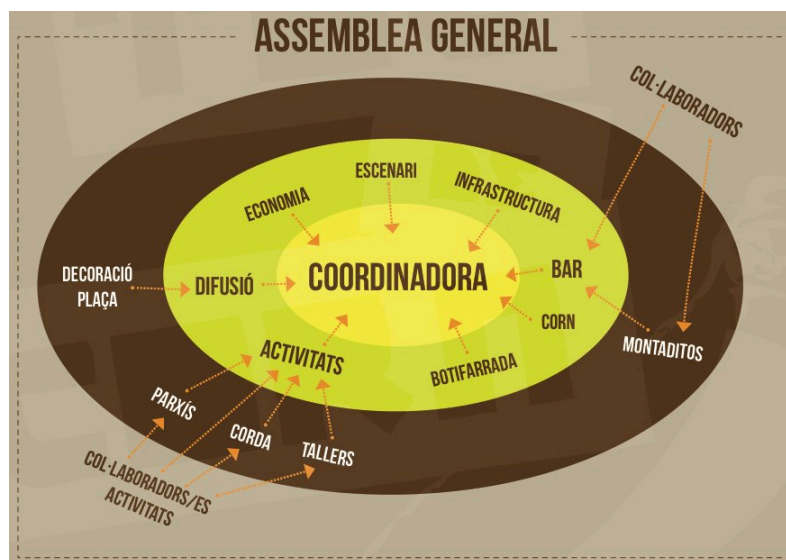
4. Organització / Comissions

A la primera trobada que es va fer eren 6 persones i a les posteriors van acabar sent entre 15 i 20. A les primeres reunions es va parlar del que volien fer i després es va fer una reunió amb les diferents entitats de Cornellà on els van explicar el projecte i van ser aquestes que van decidir ajudar i participar. També van deixar diners per avançat, per engegar la festa. A l'entrevista amb els del Toc de Corn relaten que "es van reunir amb l'Alcalde Balmón i els va dir que endavant amb la proposta, però que havien de "pringar" Una cosa que va demanar el Toc de Corn va ser que no sortís l'Ajuntament com a col·laborador, això és perquè els del Toc de Corn consideraven que tothom ajuda a fer el Toc de Corn, l'Ajuntament, les entitats

que col·laboren, les persones individuals i ells creien que si havia de sortir l'Ajuntament també haurien de sortir les entitats i tota la gent que ajuda a organitzar el Toc de Corn.

Toc de Corn va començar sent una plataforma. Ja el 2009 el Toc de Corn va passar a ser una entitat amb el nom d'Associació "Toc de Corn". Això es va fer per facilitar els tràmits (l'Ajuntament els ho va demanar). Un problema en fer-se entitat és que el Toc de Corn treballava de forma assembleària i ningú volia agafar els papers de president/-a tot i que dins de l'entitat no tinguessin molta rellevància.

A l'organització de la festa del 2008 tothom s'encarregava més o menys de tot, però ja a la primera edició van adonar-se que per funcionar millor calia estructurar l'organització de l'entitat. Aquesta es basa en una coordinadora la qual dona el vistiplau de qualsevol cosa que es vulgui fer. Després hi ha les comissions (activitats, concerts, infraestructura, difusió, bar i restauració, corn, economia...) que s'encarreguen que la comissió que els hi ha tocat funcioni correctament. Durant les festes, totes aquestes comissions estan a un mateix grup així tothom pot saber com va tot, si es necessita material, menjar, beguda...

Imatge 39: organització Toc de Corn. Font: material cedit Toc de Corn

Avui en dia a la coordinadora hi ha màxim 20 persones, a les comissions entre 60 i 70 persones i finalment la gent que ajuda, sigui amb una activitat o al torn de barra, són unes 200.

Finalment, un aspecte que molta gent desconeix és que el Toc de Corn és una entitat sense ànim de lucre. Totes les persones que treballen a la barra, ajuden o organitzen activitats ho fan de manera voluntària i desinteressada, sense cobrar res, simplement perquè volen contribuir a la celebració.

5. Entitats

El Toc de Corn va fer una carta de presentació a les entitats per presentar el seu projecte. Les entitats han ajudat molt al Toc de Corn en els seus inicis. Aquestes van deixar diners perquè poguessin arrencar el seu projecte. També van organitzar activitats per al Toc de Corn. Avui en dia, els del Toc de Corn transmeten que s'ha perdut implicació de les entitats perquè ara cada entitat té el seu acte a la Festa del Corpus i els hi treu molt de temps, i no poden preparar activitats per al Toc de Corn. Les entitats que organitzen activitats ho demanen i la coordinadora els hi dona el vistiplau. El que mai no s'ha permès fer a les entitats és posar pancartes o repartir propaganda d'elles mateixes, perquè el que es vol és un espai únic del Toc de Corn, no de diferents entitats.

A l'entrevista diuen que el Toc de Corn és un espai al qual es ve a gaudir com a individu i no com a col·lectiu, per això que no es deixa posar propaganda de cap mena. Igual passa als torns de barra, la gent s'apunta com a individu. Després hi ha col·lectius / entitats que s'apunten en bloc, però és la gent que ve com a individu i no en nom de l'entitat. L'únic que sí que es permet és portar la samarreta de l'entitat si és una sense ànim de lucre (ex. diables, castellers...).

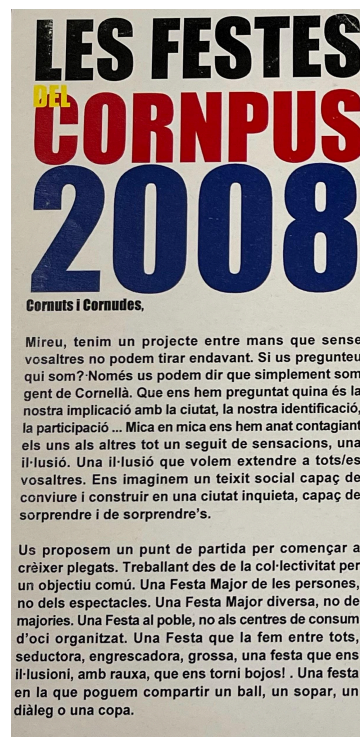
6. Ubicacions

La ubicació que es va escollir per la primera edició va ser el parc de Rosa Sensat. Van decidir aquest indret perquè creien que era un punt intermedi entre tots els barris i un punt de connexió que unia els barris de dalt (Gavarrà i Pedró) amb els de baix (Centre i Riera).

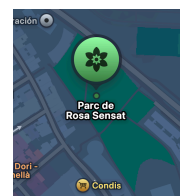

Imatge 42: Retorn Toc de Corn a Rosa Sensat. Font: material cedit Toc de Corn

El 2018 el Toc de Corn va ser traslladat al parc de les Aigües, a causa de les obres que s'estaven realitzant al parc de Rosa Sensat. Però ja l'any següent es va tornar al parc de Rosa Sensat. Després, el 2020, amb la Covid, el Toc de Corn es va celebrar a l'escola Els Pins. Finalment, el 2023 el Toc de Corn es va moure al

Imatge 40: Carta presentació Toc de Corn a les entitats. Font: material cedit Toc de Corn

Imatge 41: Ubicació parc Rosa Sensat. Font: font pròpia

parc de les Aigües per una normativa de la Generalitat sobre la sequera, i avui en dia encara està ubicat allà. Se'ls ha promès que tornaran al Parc de Rosa Sensat quan la sequera s'hagi acabat.

La gent que ve al Parc de les Aigües venen amb la beguda de casa i a Rosa Sensat afavoria els bons ingressos. També hi ha molta gent que exigeix atencions en el servei sense saber què és el Toc de Corn i que hi ha gent voluntària organitzant, a la barra...

Una cosa a destacar del Parc de les Aigües és que facilita més l'organització dels actes perquè és un terreny pla, no el parc de Rosa Sensat que presenta diferents nivells.

A l'enquesta hi ha hagut gent que ha fet comentaris respecte a la ubicació del Toc de Corn. Per exemple, diuen que el Toc de Corn està localitzat en un entorn més apartat, massificat que perd caliu i afavoreix el descontrol, aquest any (2024) s'ha vist evident. També cal destacar que de les 495 persones que han respost s'ha repetit diverses vegades que el Toc de Corn torni al parc de Rosa Sensat.

7. Programa d'actes:

Les activitats que organitza el Toc de Corn, des dels seus inicis han intentat que fossin per totes les edats, integratives, molt participatives de dia i tarda i més d'adults a la nit. Els del Toc de Corn, també diuen que no saben quines activitats fer per als adolescents, ja que és una franja d'edat que perden, perquè no troben una activitat que els sedueixi.

Imatge 43: Programa Festa del Corpus 2024. Font: material cedit Toc de Corn

8. Pressupost

El primer pressupost que va aconseguir els del Toc de Corn va ser demanant col·laboracions a diferents entitats com els Castellers de Cornellà o l'Esplai Mowgli, entre d'altres, també es va fer un vermut de presentació on es venien punts de llibres bescanviables per beguda

A les primeres edicions van comptar amb un pressupost baix. Per exemple es pagava el que podien als grups de música, totes les activitats eren molt casolanes, com el concurs d'entrepans, o la gimcana d'indis. A més a més, va arribar un moment que pels

organitzadors del Toc de Corn i les associacions que feien les activitats els resultava insostenible perquè feien feina tot el dia (és “pringava” molt). Ara es busquen activitats més professionals i contractades.

El primer pressupost que va disposar el Toc de Corn va ser de dotze mil euros, i van tenir un benefici de 4.905,54 €. Avui en dia aquest ha pujat a divuit mil euros i el benefici es troba al voltant dels 6.000 euros.

Avui en dia els diners que dona l'Ajuntament al Toc de Corn per a carpes, escenari, corrent, grup electrogen, taules, cadires... és un 30% de tot el pressupost del Toc de Corn. És a dir, l'entitat posa l'altre 70%. Aquest 70% s'obté del bar, tant en beguda com en menjar, la venda de samarretes, el vermut de presentació (on s'aprofita per vendre samarretes).

Els anys que s'ha tingut menys gent s'han ajustat les activitats i els concerts als diners que tenien.

El Toc de Corn, després de la Festa del Corpus, quan tenen tota la part d'economia tancada, donen els diners que sobren a una causa social dins del municipi. El material, com graelles, taules, carpes... del Toc de Corn està disponible per qualsevol entitat de Cornellà.

9. Impacte social i futur

A la primera edició del Toc de corn va ser un èxit, perquè tothom estava expectant d'aquesta nova idea i volien veure què havien fet / preparat.

A l'entrevista amb els del Toc de Corn diuen que “el Toc de Corn ha triomfat en l'àmbit organitzatiu, en el sentit de participació de la gent. Però falten activitats participatives com la d'estirar la corda.”

LLISTAT DE PREUS	
PER BEURE...	
REFRESC	2€
CERVESA	2€
SUC	2€
AIGUA	1€
COMBINAT	4€
MOJITO/CAIPIRINHA	4€
VIVERMOUT	1'5€
PER MENJAR...	
MALAGUENYA	3€
XISTORRA	3€
BACÓ	3€
LLOM	3€
FRANKFURT	3€
VEGETAL	3€
SUPLEMENT FORMATGE	0'50€
PATATES BRAVES	3€
MONTADITO	1€
OLIVES	1€

Imatge 44: Llista de Preus festa 2008. Font: material cedit Toc de Corn

Imatge 45: Estira la corda festa 2021. Font: material cedit Toc de Corn

Els del Toc de Corn expliquen que ja des del primer any van veure que era un projecte molt potent i que no era una necessitat seva que trobaven a faltar, sinó que era una cosa volguda per moltíssima gent. Aquest volum de gent del primer any va animar els organitzadors a organitzar-ho l'any següent, i així fins avui en dia.

Imatge 46: Públic assistent 2010. Font: material cedit Toc de Corn

Per Joan Tardà i Coma, “el Toc de Corn apareix com una voluntat de fer una Festa Major més participativa, més creativa, però alhora també es desmarca de les alternatives”. També diu que “el Toc de Corn hi ha un moment en què revitalitza la Festa Major i li dona una frescor i creativitat que ja no tenia la Festa Major, que cada vegada era més intervinguda per l’Ajuntament”.

La ciutadania de Cornellà també creu que el Toc de Corn ha tingut un gran impacte perquè a l’enquesta, a la pregunta “Valora del 0 al 4 l’impacte del Toc de Corn sobre la Festa del Corpus?” un 51% ha votat un 4 i un 30% un 3, conclouent que un 81% creu que el Toc de Corn dins de la Festa Major ha tingut un gran impacte.

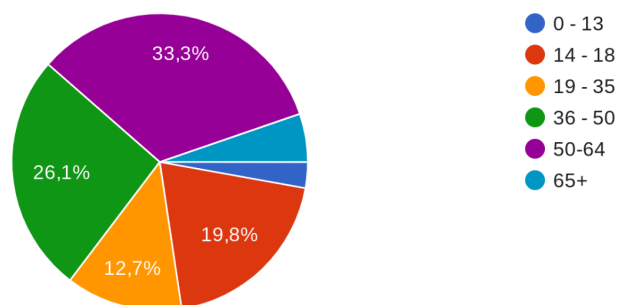
Un problema d’avui en dia és que s’ha fet tan i tan gran que no saben com gestionar-ho, sobretot a la nit, perquè hi ha molta quantitat de gent (al voltant de 2.000 persones) que no es pot controlar, i no volen que hi hagi seguretat perquè volen que tothom sigui responsable dels seus actes i que no es generi conflicte, però amb aquest volum de gent, diuen, és molt difícil.

7. Anàlisi de l'enquesta:

Per aquest treball de recerca l'enquesta és una part molt important perquè ens permet saber que opina la gent sobre la Festa Major actualment. Aquesta enquesta es va enviar una setmana després de les Festes del Corpus 2024, ja que era un moment en què tothom tenia el tema molt present. A l'enquesta, van respondre 495 persones.

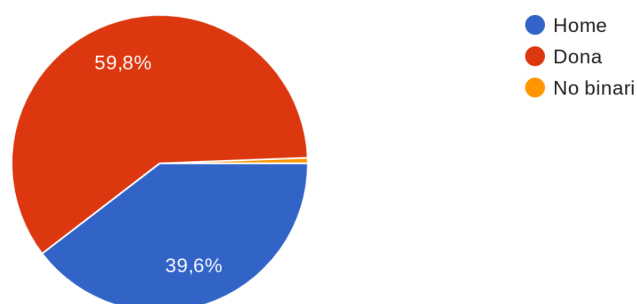
Si analitzem pregunta per pregunta...

1. Quants anys tens

Aquesta pregunta l'han respost gent de totes les franges d'edat. A la gràfica es pot observar que de les franges de 0 - 13 anys, el percentatge de respostes és una minoria, seguit de la població de +65 anys (segurament es deu a la manca de tecnologia) i finalment la forquilla de les 495 respostes està entre les franges de 14 a 64 anys, amb un predomini de la franja lila amb un 33,3%, un 76,2% més que el segon. Amb aquesta pregunta es pot arribar a la conclusió que és representativa, perquè totes les franges tenen aproximadament el mateix nombre de respostes menys la primera i última franja.

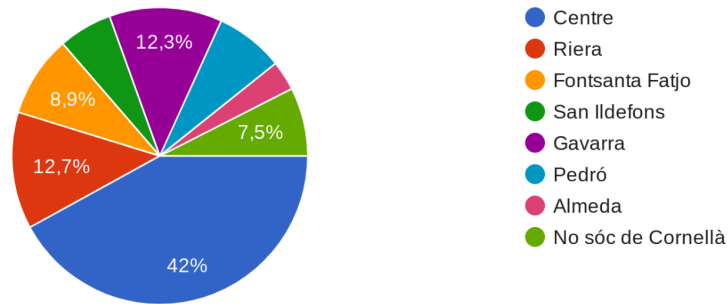
2. Com t'identifiques

A la segona pregunta s'observa una majoria de respostes del sector femení. Aquesta tendència es pot deure a diversos factors, com ara una major difusió del formulari entre les

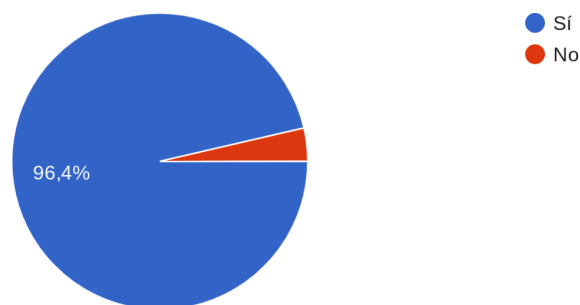
dones o un major interès d'aquestes a participar. Encara que aquest desequilibri no influeixi directament en els resultats globals, hagués sigut ideal una distribució equilibrada, amb el 50% homes i dones, juntament amb el percentatge adequat a les persones no binàries.

3. El teu domicili en quin barri es troba

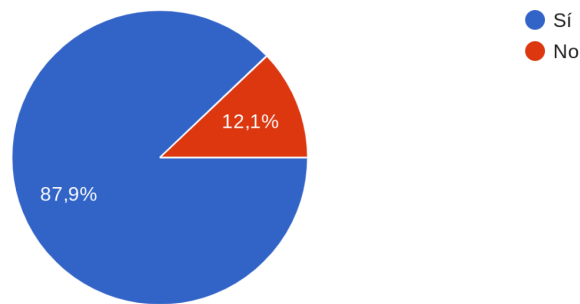
A la pregunta de la residència, un aspecte positiu a contemplar és que han respost persones de tots els barris i algunes que no són de Cornellà, però encara que les respostes siguin de tot arreu hi ha una clara majoria en què el 50% de les 495 respostes són del Barri Centre i Riera.

4. Consideres que la Festa del Corpus és popular?

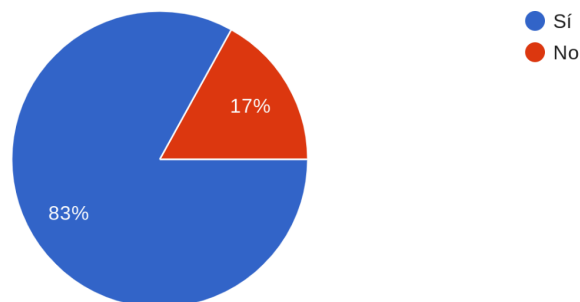
A la pregunta de si les festes del Corpus són populars, és a dir si són la festa del poble, pràcticament el 100% han respost que sí. Amb aquesta pregunta la conclusió és que això vol dir que la gent participa en la festa del Corpus i creu que la festa és popular.

5. Creus que la Festa del Corpus és inclusiva?

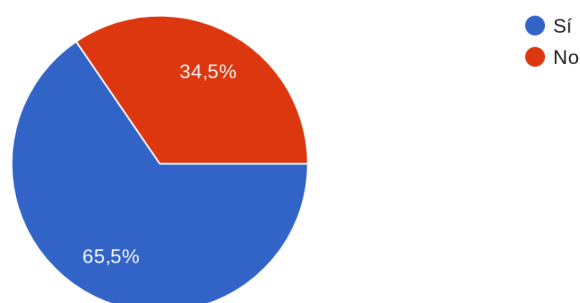
De les 495 persones que han respost el formulari, pràcticament un 90% de la gent considera que les festes del Corpus són inclusives i no discriminen ningú per la seva ètnia, raça, gènere... sí que cal destacar que un 12% creu que no ho són.

6. Creus que la Festa del Corpus és segura?

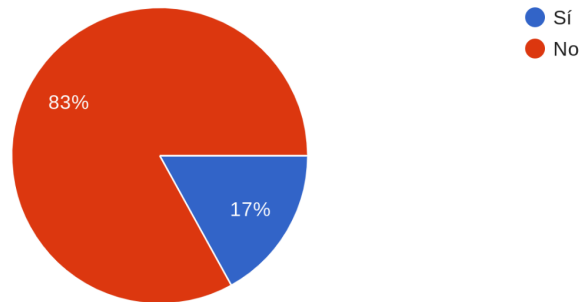
A la pregunta de la seguretat es pot observar que una mica més del 80% creu que les festes són segures. D'aquest 12% que consideren que la festa del Corpus no és segura més de la meitat són dones.

7. Saps què és el Corpus Christi?

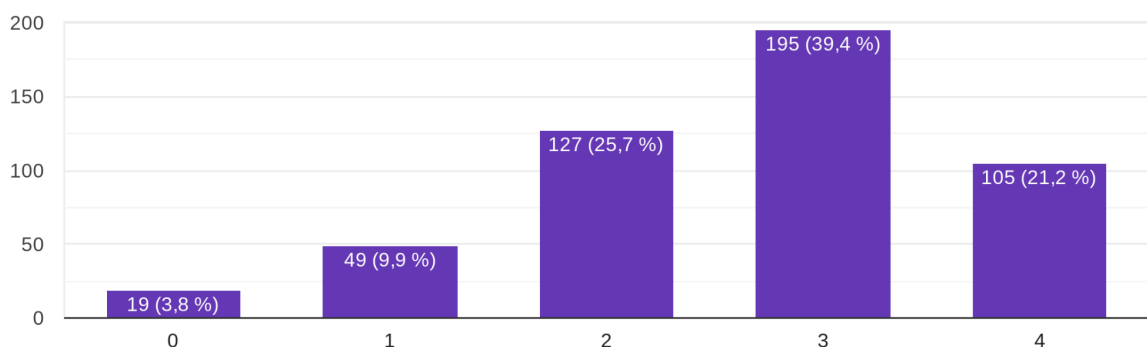
En el gràfic es pot observar que un 65% de les 495 persones que han respost el formulari si coneixen que és el Corpus Christi. Si analitzem les franges d'edat ens surt que les persones més grans saben que és el Corpus. Però, en canvi, són les persones més joves les que no saben què és el Corpus.

8. Saps per què la Festa Major se celebra pel Corpus Christi i no el 15 d'agost, en commemoració de l'Assumpció de Maria Santíssima com es feia abans?

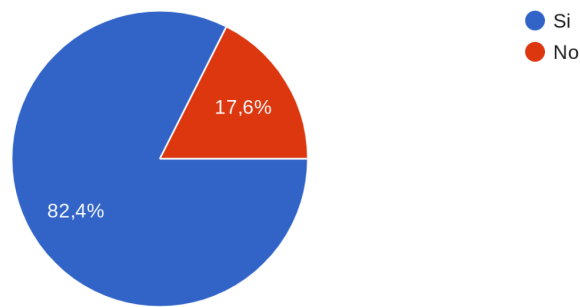
Aquesta pregunta ens ha demostrat que el 83% de la gent que ha respost el formulari no sap per què es va canviar la data de la Festa Major, donant-nos a entendre que només un 17% de les 495 persones que van respondre el formulari saben una mica sobre la història de Cornellà. Del 17% dels enquestats que han respost afirmativament, un 80% són persones de les dues franges d'edat més altes, és a dir, tenen més de 50 anys.

9. Valora del 0 al 4 la teva assistència a les activitats de la Festa del Corpus

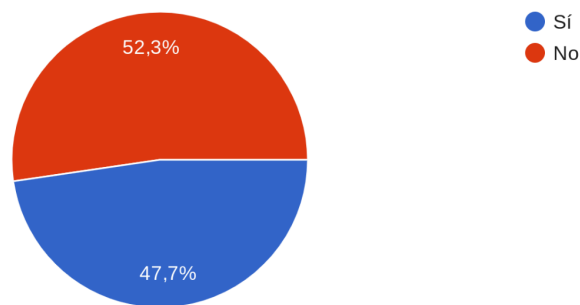
Amb l'assistència a les activitats de la Festa del Corpus, si sumem els percentatges des del 2 fins al 4, podem veure com un 86,3% de les 495 persones que han respost assisteixen als actes, llavors podem arribar a la conclusió que pràcticament un 90% de la gent que ha respost assisteix als actes de la Festa del Corpus. Aquesta dada es correlaciona amb l'opinió dels enquestats que la Festa Major és popular.

10. Assisteixes a actes fora del teu barri?

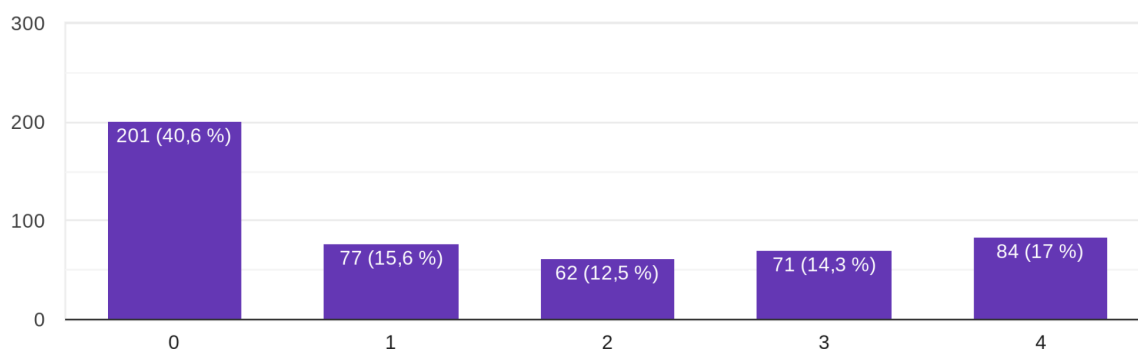
Amb aquesta pregunta, el que volíem veure és de tota la gent que assisteix als actes de la Festa del Corpus, quants assisteixen a fora del seu barri. De les 495 persones que han respost, la majoria amb un 82,4% assisteixen a actes fora del seu barri, element que ens dona a entendre que la gent per assistir a diferents actes s'ha de moure i no quedar-se al seu barri.

11. Pertanys alguna entitat cultural que participi en la Festa del Corpus

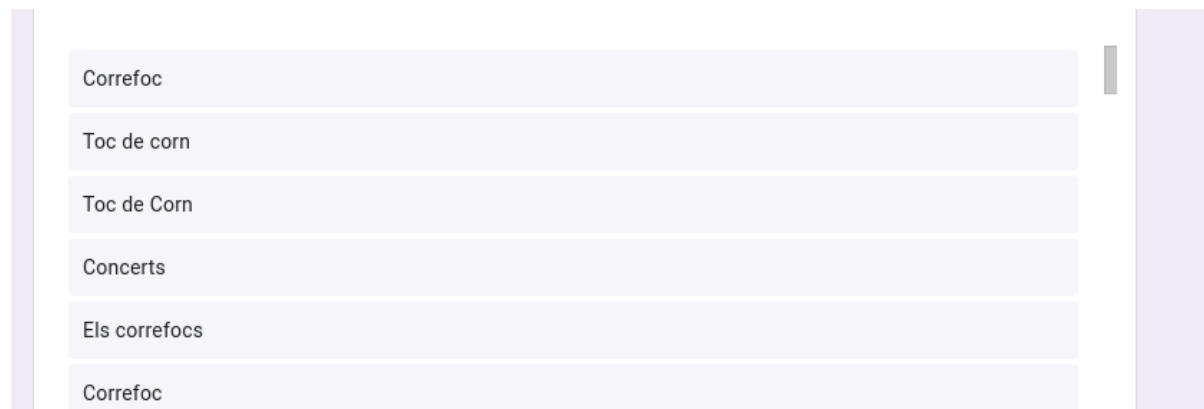
En aquesta pregunta es pot observar que pràcticament un 50% de les persones que ha omplert el formulari participen en alguna entitat cultural de Cornellà. Això indica que hi ha una quantitat significativa de persones implicades en activitats culturals a la ciutat.

12. Valora del 0 al 4 la teva implicació en l'organització d'alguna activitat a la Festa del Corpus

De les 495 persones que han respost el formulari, un 65% no participa de l'organització de les Festes del Corpus, però un element que és rellevant, és que de tota la gent que ha respost, un 30% ha posat que sí que està implicat en l'organització d'algun acte de la Festa del Corpus.

13. Quines activitats de la Festa del Corpus t'agrades més

A la pregunta sobre les activitats que més agraden a la població cornellanenca, els actes que més gent ha posat han sigut el Toc de Corn, els diables i els concerts a Plaça Catalunya. Després hi ha gent que també ha posat els castellers el diumenge, els focs artificials, la fira, entre altres.

14. Quines activitats de la festa del Corpus t'agraden menys

Trabucaires

cap

Concerts

La fira

Ninguna

A la pregunta de quina activitat agrada menys, molta gent m'ha posat que no saben, que els agrada tot, que està bé... Però la gent que ha posat alguna activitat que no els agrada han sigut els concerts, la fira, els trabucaires, després en menys quantitat hi ha els correfocs, el Toc de Corn, les festes alternatives i els focs artificials.

15. Hi ha alguna activitat que t'agradaria que es fes i que no es fa?

Hi ha alguna activitat que t'agradaria que es fes i que no es fa?

495 respostes

No se

Artesania

Més concerts

No se me ocorre

Els focs artificials el diumenge, no dissabte

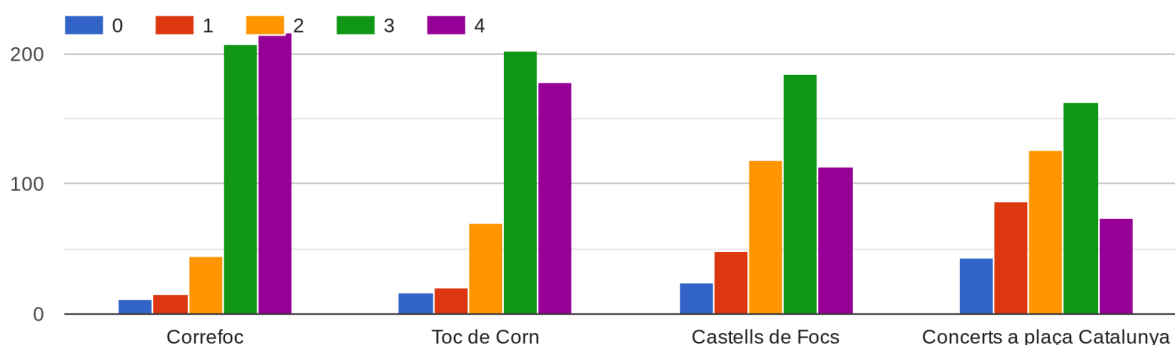
No ho he pensat

Que el Toc torni a la Rosa Sensat!

Mes concerts de cantants catalans

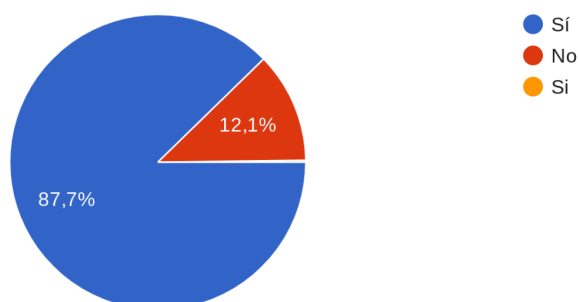
En aquesta pregunta hi ha molta gent que ha respost que no sap quines activitats els-hi agradarien, un percentatge més petit ha posat que creuen que les festes estan ben completes i finalment hi ha gent que ha posat idees com: actes tradicionals catalans, concerts catalans, una cursa popular, tornejos de futbol, bàsquet..., decoració dels carrers, campionat de botifarres, dinar o sopar popular, una gimcana per tota la ciutat, una xaranga que vagui per tota la ciutat, entre molts més. A les respostes és interessant perquè hi ha molta gent que també ha posat que hi ha una manca d'actes per als joves (16-30).

16. Valora del 0 al 4 les següents activitats

Amb aquesta pregunta es demostra que l'acte que més agrada a la gent és el correfoc amb molta diferència. El Toc de Corn és l'acte que després del correfoc agrada més. Els castells de focs i els concerts a Plaça Catalunya, són els que no agraden tant com els dos primers.

17. Coneixes el Toc de Corn?

De les 495 que han respost el formulari pràcticament un 90% coneix el Toc de Corn, és a dir que d'aquestes 495 persones deuen assistir a algun acte organitzat per l'associació Toc de Corn. Del 87,7% de la gent que ha respost que coneixen el Toc de Corn, el 45% resideix al barri Centre i el 13% al barri Riera, que són els dos barris del municipi més propers a les diferents ubicacions on ha estat ubicat el Toc de Corn (Parc Rosa Sensat i Parc de les Aigües).

18. En cas afirmatiu, per què consideres que es va fundar el Toc de Corn?

378 respostes

Van ser una animo que van començar per divertir-se, més que es va unir tot i més col·legats, i era la millor festa de totes

Per diversió de la gent

ni idea

Per donar un ambient alternatiu i lúdic

Per Fer festes alternatives i activitats no incloses en les habituals

No tinc ni idea, però per celebrar les festes.

No m'ho han explicat

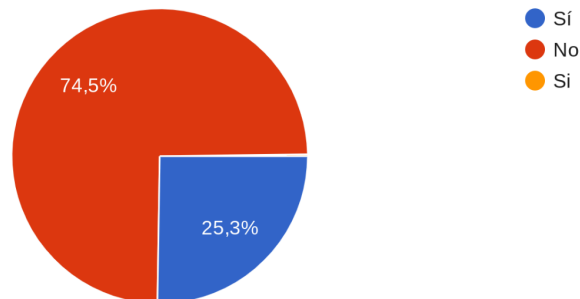
Com a alternativa a les activitats organitzades per l'ajuntament

Com alternativa als actes de l'ajuntament, un lloc de trobada, tant familiar com pel jovent

Hi ha molta gent que en aquesta pregunta ha respost que no sap per què es va fundar el Toc de Corn. Després, la gent que sí que sap per què s'ha fundat el Toc de Corn i ho ha explicat com per exemple, ha respost una cofundadora del toc que ha posat que es va crear perquè *“no ens agradava la programació de festes de l'Ajuntament i volíem un espai on trobar-nos i compartir les festes, no només consumir activitats culturals. Volíem un espai per a tota la família perquè algunes havíem començat a tenir fills/es. Volíem un punt de trobada on conversar i passar l'estona trobant amics i amigues.”* O també perquè *“no trobàvem el nostre lloc a cap dels Espais de la Festa Major. Volíem fugir dels centres de consum organitzats i utilitzar els espais del poble com a espais de trobada, d'intercanvi, de creació i de transformació on totes les persones i de totes les edats hi tinguessin cabuda.”* Una altra persona considera que *“el Corpus no era popular i que al barri centre l'oferta d'actes era molt pobre”*. Podem arribar a la conclusió que segons el que ens han respost al formulari, el Toc de Corn es va crear per fer unes festes més populars, diferents de les de l'Ajuntament amb activitats per a totes les edats i que representessin al poble.

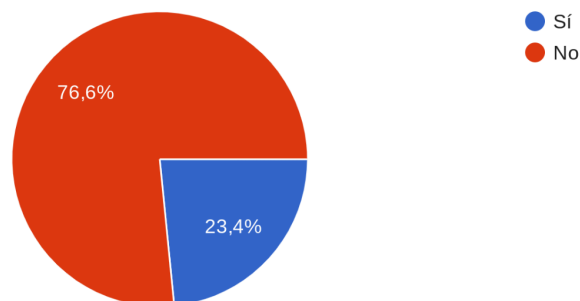
19. Participes o has participat en la seva organització?

495 respostes

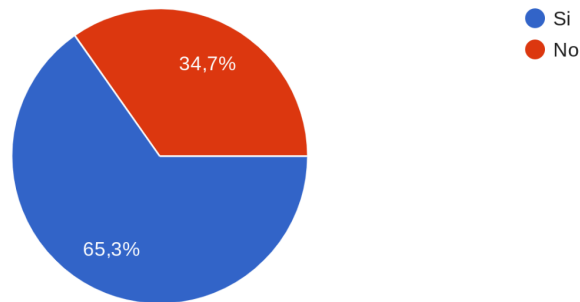
De les 495 persones que han respost el formulari, és significant que pràcticament un $\frac{1}{4}$ és a dir 124 persones de la gent participa en l'organització del Toc de Corn, això demostra que hi ha molta gent que ajuda en l'organització d'aquesta entitat.

20. Ets col·laborador/a del Toc de Corn?

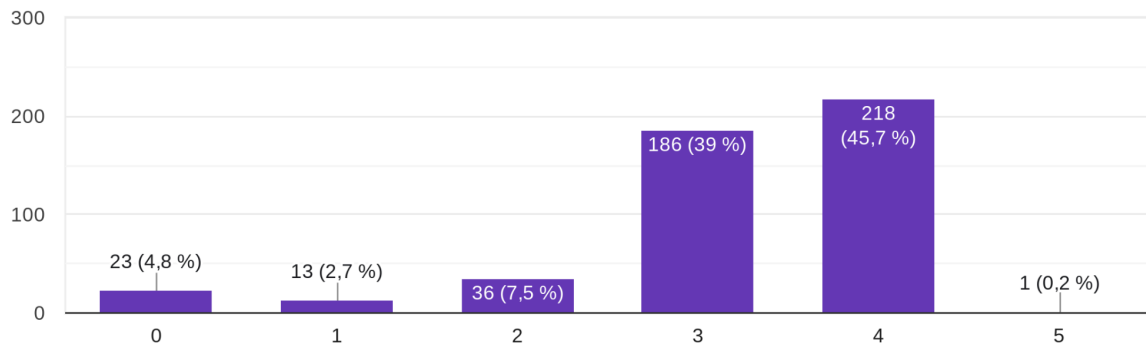
Aquestes dues preguntes les vull posar juntes perquè no és el mateix organitzar el Toc de Corn que col·laborar. Jo crec que aquestes preguntes no s'han entès del tot bé perquè a la segona hi hauria d'haver més gent que col·labora i que no participi en la seva organització.

21. Participes dels actes del Toc de Corn?

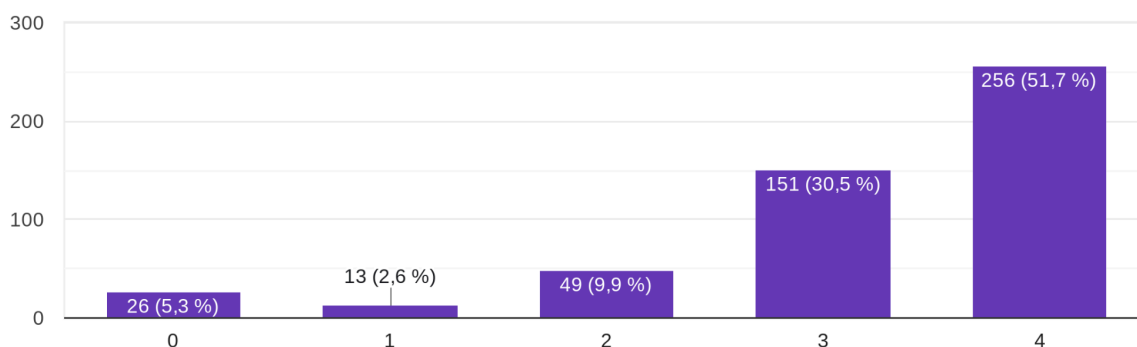
De les 495 persones que han respost el formulari, un 65% participen dels actes i d'aquest 65% de gent que participa dels actes, un 57% són del barri centre i riera, en canvi del barri on assisteixen menys als actes del Toc de Corn és la població d'Almeda on només un 2% del 65% assisteixen als actes.

22. Valora del 0 al 4 les activitats del Toc de Corn

Pràcticament, un 80% de tota la gent que ha respost el formulari puntuen positivament les activitats del Toc de Corn, és a dir, hi ha una minoria molt petita que no els agraden les activitats proposades per l'entitat.

23. Valora del 0 al 4 l'impacte del Toc de Corn sobre la Festa del Corpus?

De les 495 persones que han respost el formulari, pràcticament un 100% consideren que el Toc de Corn ha tingut un gran impacte en la festa del Corpus.

24. Explica breument com vius la Festa del Corpus

365 respostes

- amb molt entusiasme
- Esta be per trencar la rutina i posar en valor la cultura de la ciutat.
- Molt feliç! Ho millor de l'any.
- Crec que hi ha diferents maneres de viure-la. Personalment, des de petita els meus pares m'han portat al toc de corn on he pogut gaudir de les activitats pels infants amb els meus amics. També participava al correfoc infantil. Ara que soc jove, es viu d'una altra manera, més de nit, ambient de festa, sense els pares... Mes independent i mogut. I espero algun dia quan sigui gran viure-ho de la manera que he vist als meus pares, amb amics i família i sobretot ensenyant als mes peques allo que m'han ensenyat a mi
- Amb il·lusió i ganes de gaudir-ne
- En família i gaudint del bon rotllo del poble
- Vaig al correfoc, al toc de corn, alguns concerts que s'organitzen, als castells i balls tradicionals.

Dins d'aquestes preguntes hi ha molta gent que ha posat que viuen les Festes del Corpus amb família i amics i que és un moment per retrobar-se, gaudir amb la gent de sempre. Després hi ha hagut altra gent que ha escrit respostes bastant interessants com: la importància de les festes alternatives, com a moviment socio-reivindicatiu dins de la ciutat amb llarga trajectòria...

8. Aspectes de futur:

A totes les entrevistes fetes a les diferents persones, n'hi ha hagut una que s'ha fet a totes: "Com creus que evolucionarà Cornellà i quin impacte pot tenir en les celebracions (Corpus)?"

El regidor de cultura, Ot Garcia Ruiz, diu que la "festa evolucionarà cap on la ciutat vulgui que evolucioni. És una festa que realment la creem nosaltres i que és una festa que hem de fer nostra perquè no és la festa de Corpus, és una festa que ens permet retrobar-nos amb molta gent, gaudir de la cultura, intentar sentir-nos orgullosos i aquest sentiment de pertinença dins de la ciutat de Cornellà".

"Hi ha coses que es poden treballar, millorar, s'han de fer complicitats amb les entitats per poder tirar endavant unes festes majors que siguin: primer millors i tothom tingui la seva part de cultura coberta, segon que els artistes autònoms puguin tenir una part de la contractació per sobreviure, tercer que hi hagi teixit associatiu que pugui participar i mostrar a la ciutadania la diversitat cultural a la ciutat, quart i la més important que la gent jove no digui que no els hi falten activitats i que puguin dir que han sigut les seves festes al 100%".

L'Alcalde, Antonio Balmón Arévalo, diu: que "és una ciutat que intenta disminuir la part negativa del que afecta el medi ambient, però sense ser agressiva" també comenta que ha de ser "una ciutat on pugui haver-hi una oferta econòmica, adaptada al que serà el futur i una ciutat on tothom d'una forma o altra puguin conviure i el carrer és aquest espai". A més a més, explica que "a mi m'agrada la formació on entendre en quina societat vivim, els comportaments, les emocions, i jo crec que això una ciutat com a mínim, com a comunitat, si tens aquestes inquietuds, que puguis dir que la ciutat et permet fer algunes coses, jo veig que la ciutat té molta potència, des del meu punt de vista". Finalment, el que relata l'Alcalde és que Cornellà, "és una ciutat en transformació a una ciutat que s'ha d'adaptar, el que és evidentment una nova etapa de la ciutat ... Però ajudar i contribuir al fet que tinguis una relació social i humana per això és tan important el moviment de les entitats i és important fer coses, actuar i tenir molts equipaments per fer coses. Abans només n'hi havia una i ara es poden fer més coses que tu vulguis."

Cap de Cultura (2004-2016), Ramon Montserrat explica que "com moltes altres ciutats, està ara preocupada pel repte del creixement urbanístic en el sentit que ja no pot créixer més, però el que ha d'intentar és readaptar-se a models més sostenibles." Pel que fa a la Festa Major diu que "no canviarà gaire tret que hi hagi grans canvis tecnològics que puguin

canviar el format, però són fórmules que en aquest sentit no varien massa”. Pensa que hi haurà algunes activitats que poden desaparèixer perquè no tenen interès o seguiment, i que hi haurà d'altres que s'incorporaran. Acabà l'explicació dient que no creu que “la fórmula variï gaire, però tots són cicles i pot anar passant per algun període de crisi i es reinventarà”.

A la resposta del **Toc de Corn** diuen que els joves podrien ajudar a organitzar alguna activitat dedicada per a aquesta franja d'edat que molta gent pensa que no hi ha activitats dedicades als joves.

9. Conclusions:

Amb tota la informació recollida a partir de diversos llibres que he llegit, les respostes de l'enquesta i les entrevistes a diferents experts es pot afirmar que he assolit els objectius proposats per aquest treball:

Objectiu 1: Esbrinar com l'evolució històrica de Cornellà de Llobregat ha condicionat els actes i l'organització de la Festa del Corpus.

El primer objectiu s'ha demostrat en diverses ocasions al llarg d'aquest treball:

- Les primeres onades migratòries de Cornellà al segle XIX, fan que s'hagi de crear l'envelat perquè els locals de les associacions s'havien quedat petits.
- La industrialització que provoca que el municipi passi d'una ciutat agrícola a una industrial fa que a les empreses els hi interessi més celebrar la Festa Major durant la festa del Corpus que el 15 d'agost perquè era una data unida al calendari agrícola.
- Durant la república, els programes de Festa Major estaven escrits en català, ja que durant aquells anys hi havia una ideologia més republicana i catalanista. Quan arriba el franquisme aquests seran escrits en castellà.
- Durant la república la presència religiosa a la festa decau i durant l'època franquista els actes religiosos tornen a agafar molta presència. Tornen a tenir un protagonisme secundari quan comença l'etapa democràtica.
- Amb les onades migratòries espanyoles els ciutadans procedents de diferents territoris com Andalusia o Galícia, creen les seves associacions i activitats pròpies de la Festa Major.
- A la dècada del 1960, l'assistència a la Festa Major va disminuir atès que les famílies que tenien cotxe marxaven fora de la ciutat durant els dies de Festa Major. La forma de consumir l'oci també va canviar en aparèixer les televisions.
- Amb la creació dels nous barris, la Festa Major va passar d'estar situada a l'històric barri Centre a la Plaça Catalunya, el que seria la ubicació central de les festes, posteriorment es produiria la descentralització de les festes a tots els barris.
- La joventut utilitza les festes alternatives, per reflectir els desacords de la població envers l'organització de la Festa Major i les activitats proposades, la qual cosa requereix una autoorganització dels interessats.

La inexistència de vacances, ni de televisors, feia que els quatre dies de festejos de la Festa Major es visquessin com una gran celebració i una oportunitat única per socialitzar amb els envelats com a centre neuràlgic. Actualment, la Festa Major forma part d'una gran varietat

de possibilitats d'oci de la ciutadania. Per divertir-se i socialitzar ja no cal anar a tots els actes de la Festa. Les xarxes socials i les noves maneres de relacionar-se, els centres comercials, la gran diversitat de transports, la proximitat de la capital, la reducció de dies festius per a Corpus, tot plegat treu protagonisme a la Festa Major com a esdeveniment únic anual.

Objectiu 2: Valorar la importància del moviment associatiu a la ciutat i com aquest intervé en la Festa del Corpus.

Aquest objectiu es demostra en diverses ocasions com per exemple quan s'explica que el moviment associatiu sorgeix com una necessitat de la població per resoldre les mancances laborals i de vida que el govern no resolia; quan l'associacionisme esdevé el màxim exponent de la Festa Major perquè l'Ajuntament no volia organitzar-la i les associacions culturals, socials i recreatives s'encarregaven d'organitzar una festa per als seus socis; quan durant els primers anys del franquisme la presència de les associacions va ser mínima, però amb el pas del temps van anar agafant presència i les associacions preparaven una Festa Major fora de l'oficial que era bàsicament els actes de caràcter religiós; quan en el període de la transició a la democràcia l'Ajuntament comença a subvencionar les diferents associacions perquè estaven perdent associats, a partir d'aquest moment l'Ajuntament intervé directament en l'organització de la festa o quan avui en dia el moviment associatiu té una importància molt gran, ja que el 65% dels actes que s'organitzen durant les festes del Corpus ho fan les associacions gràcies a la subvenció de l'Ajuntament creant-se una simbiosi on tant l'Ajuntament com les associacions depenen l'un de l'altre.

Objectiu 3: Estudiar el Toc de Corn com a fenomen social i cultural dins de la Festa del Corpus.

El Toc de Corn dins de la ciutat de Cornellà ha esdevingut un fenomen social i cultural molt important de la Festa Major. És un clar exemple de la importància del moviment associatiu al Cornellà del segle XXI i en concret dins de la Festa Major i a més ho fa en col·laboració amb altres entitats socials, culturals, i esportives del municipi amb la peculiaritat de la involucració en l'àmbit individual dels ciutadans que hi vulguin ajudar en els diversos actes.

La filosofia innovadora del Toc de Corn és que conviden la ciutadania a "fabricar" l'oci que gaudiran tots plegats i tots els habitants de Cornellà que ho vulguin.

L'aparició del Toc de Corn coincideix amb una política de descentralització de les festes per part de l'Ajuntament, això suposa que la població participi més dels actes organitzats als seus barris de residència i només es desplaça per actes concrets.

La fórmula proposada pels creadors del Toc de Corn té molta acceptació tal com ho demostren els índexs de participació d'organització i col·laboració així com el de públic assistent. El que demostra que una part de la població de Cornellà necessitava una nova forma de celebrar la Festa Major.

El cas del Toc de Corn és únic i peculiar perquè, tot i ser una festa paral·lela i alternativa al Corpus, convida tota la ciutadania de totes les edats i barris i intenta organitzar actes per a tota mena de públic i gustos.

A més a més, s'han d'autogestionar i d'autosubvencionar econòmicament, tenint en compte que l'Ajuntament ajuda amb un 30% de les despeses. El gruix, el 70%, depèn de la capacitat organitzativa de l'entitat.

El Toc de Corn és una associació de gran complexitat, que malgrat els entrebancs i alguna qüestió a millorar, fa 16 anys que organitza actes enriquint la diversitat d'ofertes d'oci a la Festa Major de Cornellà convivint amb el Corpus.

Conclusió final:

Amb l'assoliment dels tres objectius es demostra la hipòtesi del treball de recerca:

- La història d'un poble i les persones que hi viuen condicionen la forma de celebrar la Festa Major.

La Festa Major està condicionada per la història d'un poble, en aquest cas Cornellà de Llobregat. Els diferents fenòmens històrics, socials, culturals i econòmics determinen els actes que se celebren durant la Festa Major. Les persones que viuen i han viscut han condicionat la manera com se celebra avui en dia. Si fa cent anys no s'hagués canviat la data de la Festa Major al Corpus Christi, avui en dia encara estaríem celebrant la Festa Major el dia de la Mare de Déu dia 15 d'agost. També la Festa Major ha estat condicionada per les tendències socials, ideològiques i polítiques del moment.

Les persones que vivien a Cornellà a través del seu associacionisme com podia ser l'Avenç o la Unió coral o com pot ser en l'actualitat el Toc de Corn, fan que la Festa Major se celebri d'una manera o una altra.

Toc de Cor, entitats i Ajuntament reconeixen la gran dificultat que comporta organitzar actes que atreguin els més joves, els adolescents. Els organitzadors de la Festa Major s'haurien

de plantejar qüestions com: hi ha una desconexió entre les preferències dels adolescents i els actes organitzats per a la Festa Major? Més enllà de concerts, hi ha un desinterès pels actes de cultura popular com les cercaviles o els castellers? Fins a quin punt les noves tecnologies que comporten noves maneres de relacionar-se i de consumir oci, i la proximitat de Barcelona allunyen els adolescents dels actes? Cal replantejar-se alguns actes? Cal inventar-ne de nous? Les onades migratòries actuals condicionaran el programa d'actes? La Festa Major, tal com es coneix avui dia amb centenars d'actes per escollir, serà capaç d'adaptar-se?...

9.1. Valoració personal

Per a mi aquest treball, de totes les opcions que tenia al cap, és la millor que he pogut escollir. Ha sigut un treball en el qual he gaudit del procés, encara que a vegades hi ha hagut moments de crisi, en com estructurar tota la informació que havia recaptat. Un treball que encara que sigui molt difícil, ja que hi ha poca informació escrita, crec que per ser una alumna de 2n de batxillerat i no ser historiadora he fet molt bona feina.

He après a buscar informació principalment a partir d'entrevistes i llibres. Això m'ha fet adonar que fora de les tecnologies hi ha molta més informació de la que ens pensem. He hagut de triangular la informació obtinguda de les diferents fonts per poder arribar a les conclusions i la hipòtesi.

Un fet que m'ha fet tirar endavant el treball i que ha fet que cada cop m'agradés més, ha estat l'acceptació del treball per part de les persones amb què l'he compartit. A més a més, això també es veu reflectit en les 495 respostes a les enquestes les quals, per un treball de recerca són moltíssimes.

Imatge 47: Quadre Festa Major 1973, Ricard Vaccaro, Abdó Martí Bartomeu i Manel Puig i Cuxart. Font: material cedit L'Avenç de Cornellà

10. Bibliografia:

CUXART I TREMPES, Montserrat i FERNÁNDEZ I TRABAL, Joan (2004). *Cornella, una ciutat*. 2a edició. Cornellà de Llobregat: Ajuntament de Cornellà de Llobregat.

GUATIA JIMÉNEZ, Pere (2019). *Cornellà de Llobregat Desaparegut*. 1a edició. El Papiol. Editorial Efadós. Col·lecció Catalunya Desapareguda, 48.

GUAITA JIMÉNEZ, Pere (2002). *Cornellà de Llobregat. Recull Gràfic 1890-1965*. 1a edició. El Papiol: Editorial Efadós. Col·lecció L'Abans.

GUTIÉRREZ ORTOLÀ, Gregorio; TARDÀ I COMA, Joan; CASTELLS-CAMBRAY, Jordi; MINGUET I BATLLORI, Joan M.; FERNÁNDEZ I TRABAL, Joan i FERNÁNDEZ I TRABAL, Josep (data publicació). *Cornellà de Llobregat, Estudis d'història*: Ajuntament de Cornellà de Llobregat. Col·lecció Estudis d'Història.

MARÍN Dolors i MARÍN Àngels. (2004). *Cornellà, 25 anys d'Ajuntament democràtic*. 1a edició. Cornellà de Llobregat: Ajuntament de Cornellà.

MONTSERRAT MARTÍNEZ, Ramon (1999). *Les festes populars a Cornellà de Llobregat. Costums i Tradicions*. 1a edició. Cornellà de Llobregat: Ajuntament de Cornellà. Col·lecció Retalls d'història de Cornellà de Llobregat, 3.

PUJADÓ PUIGDOMÈNECH, Judit. i GUAITA JIMÉNEZ, Pere (2003). *Un Món en Construcció. L'Associacionisme a Cornellà de Llobregat*. 1a edició. Cornellà de Llobregat: Ajuntament de Cornellà de Llobregat. Col·lecció Retalls d'història de Cornellà de Llobregat, 7.

TARDÀ I COMA Joan, i PARDO CARRIÓN Pedro (1992). *40 anys d'una ciutat. Cornellà de Llobregat durant el franquisme*. 1a edició. Cornellà de Llobregat.

11. Webgrafia

- Contributors to Wikimedia projects. (2024, 10 setembre). *Festa major*. Viquipèdia, L'enciclopèdia Lliure. 14/10/2024. https://ca.wikipedia.org/wiki/Festa_major
- Contributors to Wikimedia projects. (2024b, octubre 13). *Corpus Christi*. Viquipèdia, L'enciclopèdia Lliure. 14/10/2024. https://ca.wikipedia.org/wiki/Corpus_Christi
- Contributors to Wikimedia projects. (2024b, setembre 18). *Festes populars als Països Catalans*. Viquipèdia, L'enciclopèdia Lliure. 14/10/2024. https://ca.wikipedia.org/wiki/Festes_populars_als_Pa%C3%AFsos_Catalans
- Contributors to Wikimedia projects. (2024c, setembre 24). *Cornellà de Llobregat*. Viquipèdia, L'enciclopèdia Lliure. 14/10/2024. https://ca.wikipedia.org/wiki/Cornell%C3%A0_de_Llobregat

- Contributors to Wikimedia projects. (2024a, març 4). Festa alternativa. Viquipèdia, L'enciclopèdia Lliure. 14/10/2024. https://ca.wikipedia.org/wiki/Festa_alternativa
- L'Avenç de Cornellà. (s. f.). 14/10/2024. <https://www.lavencdecornella.cat/Titan/ca/lavenc-de-cornella-41#>
- Associacionisme - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure. (s. f.). 14/10/2024. <https://ca.wikipedia.org/wiki/Associacionisme#Mestre>
- Trencadís, Fons locals digitalitzats - Xarxa de Biblioteques Municipals. (s. f.). 14/10/2024. <https://trencadis.diba.cat/dem/catalog/details/90920?doc=213130&locale=ca>
- Associació Toc de Corn. Juny 2024. Toc de Corn. Toc de Corn Cornellà de Llobregat. 23/10/2024. <https://tocdecorn.blogspot.com/2008/10/>
- Ajuntament de Cornellà. (24/10/2024). *Pàgina web Ajuntament de Cornellà. Ajuntament de Cornellà. 14/10/2024.* <https://www.cornella.cat/>
- Contributors to Wikimedia projects. (2024, 19 agosto). *Església de Santa Maria (Cornellà de Llobregat)*. Viquipèdia, L'enciclopèdia Lliure. 14/10/2024. [https://ca.wikipedia.org/wiki/Esgl%C3%A9sia_de_Santa_Maria_\(Cornell%C3%A0_de_Llobregat\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Esgl%C3%A9sia_de_Santa_Maria_(Cornell%C3%A0_de_Llobregat))

Imatge 48: Reflex del Cinema Titan al carrer sense pavimentar el 1930. Font: Cornellà de Llobregat Desaparegut. p. 50

Imatge 49: Processó de Corpus l'any 1931. Font: *Cornellà de Llobregat Desaparegut*. p. 50

Imatge 50: xamfrà principal del Cinema Titan i la façana del bar Pirraño 1960. Font: Cornellà de Llobregat Desaparegut. p. 51

12. Annexos:

Annex I - Transcripcions literals de les entrevistes

- **Entrevista a Joan Tardà i Coma, preguntar qui és:**

La Festa Major bàsicament era organitzada per les entitats

Hi havia entitats de tota mena, de fet les entitats tot i que era una ciutat on no hi havia burgesia, ja que els propietaris de les fàbriques vivien a Barcelona, a diferència de com Sabadell o Terrassa, Granollers o d'altres, ja que si passeges per les seves ciutats es veuen cases modernistes o veus cases diguem d'una arquitectura importada.

Cornellà sempre havia estat de pagesos més aviat pobres, pagesos arrendataris o petits propietaris o de treballadors del tèxtil, després del metall, i de la química vol dir que les entitats més o menys responien a la ideologia republicana o ideologia catòlica conservadora, com el Patronat, o ve eren entitats que es dedicaven a agrupar, a part del bar, persones amb activitats teatrals, cantaires, excursions... vol dir que cada una de les entitats també organitzava la seva pròpia Festa Major.

Fins a l'any 60 – 70 la vida de la Festa Major girava al voltant de l'envelat, construcció molt catalana feta amb lones i veles tibades per cordes, i era un gran recinte on es feien activitats com el ball o activitats teatrals, fins i tot es donava el cas que cada una de les entitats feia el seu propi envelat.

La Festa Major era la gran festa anual, era una època en què els treballadors industrials no feien vacances com ara, les vacances no estaven pagades, ja es va passar al Corpus perquè cau en dijous, per la qual cosa la Festa Major es convertia en 4 dies de festa. La Festa Major era la gran activitat de l'any, les entitats feien grans esforços per organitzar-la, eren els dies en què les entitats portaven grans orquestres, contractaven una actriu o actor de teatre que reforçés al grup teatral de l'entitat, combat de boxa. La Festa Major eren els dies en què les persones, on el nivell de vida era molt més baix que ara, era on fins i tot la gent estrenaven roba, ho feien per Rams, Festa Major i Nadal, si podien. La Festa Major cohesionava, hi havia rivalitat entre festes major dels pobles, i era durant l'estiu que el jovent anava fent el recorregut per tots els pobles de la comarca.

Vol dir que la Festa Major era molt importat i clar la Festa Major ha anat canviant a la llar de la història en funció de com anava canviant la configuració de la població de la ciutat i a partir dels anys 40-50, sobretots a partir dels 70, van néixer distinta Festa Major de barri, l'historiador de St. Ildefons, Gavarrà, Almeda... cada barri també organitzava la seva pròpia Festa Major que no coincidia amb la gran Festa Major... parla de les dates de Festa Major dels barris. Vol dir que mirant el programes de Festa Major dels barris i mirant el programes de Festa Major central, pots deduir com era la gent d'aquell moment i a l'inrevés també, diem com és que es feien aquests actes i no uns altres, bé doncs perquè la gent en aquells moments pensava d'una certa manera. A Cornellà hi havia un procés de progressives suburbialització diem desplaçar-se de Cornellà a Barcelona ja era tan fàcil, perquè n'hi havia tren des de segle XIX, molta gent ja practicava un oci a Barcelona, que a les ciutats més llunyanes de Barcelona, va mantenir molta més importància, llavors diem a les zones més a la vora de Barcelona la Festa Major perdia força. Et dic això perquè per exemple l'associació UNIÓ era molt important...

Parla dels programes de festes ... L'any 31, es proclama la república, fixat que la primera gran constatació és la bandera catalana i escrit en català. Curiositat és que l'any 31 és en català, a partir del 39 ja és en castellà. L'any 29 també està en castellà perquè és la dictadura de Primo de Rivera i està en castellà, i pots comptar que l'any 29 la immensa majoria de la població era català parlant. Any 54 fa molta presència de la religió mínima record del que era la cultura popular. Aquí no n'hi havia i els portaven de fora... hi havia futbol, sarsueles. Una dada molt important en aquella època no hi havia televisió.

Anys 79 és quan primer Ajuntament democràtic, ja comencen a impulsar la Festa Major de barri.

Que comparis els programes de diferents èpoques, fa èmfasi a entrar la república només feia 2 mesos i, tot i això, s'organitzava la Festa Major.

Les activitats de la Festa Major es diversifiquen a mesura que la població de Cornellà cada vegada és més heterogènia. Sardanes, teatre, i el ritmes musicals del moment, tot gira al voltant d'això i no oblidis el vessant esportiu, als programes de Festa Major de totes les èpoques les activitats més importants són la del "cavallitus" (gran barbarisme) i les esportives. El "cavallitus" era en aquella època com el port aventura d'ara, es tractava d'un oci no barat que tan sols era possible per la Festa Major, t'ho dic perquè això és importat, el dels cavallets, el CORPUS era social, la gent benestant i el rol social que ocupava els primers llocs. La Festa Major estava ocupada a l'atenció social de la gent que hi participava, davant les autoritats... metges... notaris... mestres... en deien les forces vives, després desfilaven les entitats i totes elles portaven un pendó o una bandera, que el representaven, primers anava la junta i després els socis.

EL CORPUS, més enllà de la qüestió religiosa, que era el mòbil, en el fons era posar al carrer la gent de Cornellà com si el carrer fos un aparador, i resulta el que els Cornellà eren els protagonistes. I llavors uns desfilaven i els altres s'ho miraven. La gent vestia bé... qui no estava en condicions de feig no hi anava, s'ho mirava de lluny. Les cases en els balcons posaven domassos, cobrellits, guarnien el balcó.

La processó és un acte molt important, després hi havia la part d'oci, d'envelat i la part de l'oci esportiu, totes les entitats esportives organitzaven campionats i si podien organitzaven alguna competició esportiva que pogués arrossegar públic, portant algun equip important, els ciclistes organitzaven curses i baixaven pel carrer de l'Ajuntament i pujaven per la rambla i intentaven convidar algú conegut per tothom. Tot regia per deixar l'entitat de cadascú ben posicionada i cadascuna cada vegada feina un programa potent.

Llavors en aquella època els ajuntaments no estaven en disposició de subvencionar les entitats, aquestes vivien dels socis, aquests pagaven una quota, hi havia molta fidelitat, generacions es mantenien a la mateixa entitat, hi havia rivalitat, que en altres moments havia sigut política, en època de la república o monarquia, però després no ho era política, després la dictadura tot això va suprimir, com era fidelitat de l'entitat a la qual sempre havies estat... Les festes de l'Orfeó Catalònia eren molt importants. Perquè l'orfeó tenia molta vida perquè ser un barri segregat del centre, diguem des dels anys 20 es va crear el barri hi feien la Festa Major per Sant Miquel. Cada barri també feia la seva pròpia Festa Major tot era com subsidiàries de la Festa Major. La Festa Major que era d'un caràcter molt oficial i religiós després l'envelat. A l'envelat es feia de tot ... Ball, activitats infantils, concerts, esports, teatre, que també era una mena d'aparador, hi havia una pista central hi havia cadires, i també hi havia petites llotges, que es pagaven per totes les activitats. Havies de córrer per entrar i agafar cadires. Un altre nucli important d'activitats era el nucli esportiu, com el camp de rugbi o de futbol de diferents esports que hi havia, tot plegat formaven un conjunt d'activitats que durant 4 dies conformaven la Festa Major, Ah!!! I la fira que era prou importat...

Actes processó, envelat, actes esportius i fira (ubicació actual fira davant de l'ocupació, recordo de petit, que es muntaven al carrer Josep Cuixart – entre rambla – plaça Vic, on hi havia el JARRIBU, també la recordo muntada a l'Eroski, a mesura que més es construïa en modificava la ubicació. L'any 79 l'Ajuntament ja va començar a fer-se al barri riera i després a l'Almeda)

Diu si mires el llibre del Ramon la Festa Major s'alimentava de tota la cultura popular que existia a Cornellà, una cultura que durant anys va estar molt desapareguda, com per exemple els dos gegants que hi ha a la bíblia que daten de l'any 53, i no hi havia colla gegantera i venien d'altres llocs a portar els nostres gegants, com els bastoners o castellers també venien d'altres pobles. A partir del 70 o 71 començar a recuperar la cultura popular del foc, danses... al PATRONAT. L'Ajuntament havia de llogar gent de fora per omplir actes. La Festa Major va adoptant els corrents de cada un dels moments, als anys 70 es feia una cosa, que després per sort es va acabar, molt masculista, que eren les majorets (venia de França, noies amb faldilla molt curta, i ballaven a ritmes de la música i llançaven un bastó)

Amb això que vull dir, que les activitats, que la cercavila és el que permet estudiar com anava canviant la societat, i la cercavila als 70 no tenien res a veure amb els d'ara, els d'ara són de cultura tradicional, de foc, als 70 hi havia les majorets, hi havia una banda de música militar, tocant marxes militars, diu que era la banda de la creu roja, la guàrdia civil. Res a veure amb la cultura popular.

Dic això que seria interessant que esmentessis això, com en la cercavila es reflecteix el pensament dels qui dominen.

La Festa Major és una cosa molt viva. Cada moment de la història les persones ens divertim de manera diferent. I com ens divertim doncs perquè ens divertim de manera diferent perquè vivim de manera diferent. Avui dia la Festa Major han canviat molt especialment perquè l'oci s'ha convertit en un consum no quotidià sinó permanent. Ara és molt fàcil consumir oci a tota hora sigui on sigui. Pocs anys abans 50-60-70-100 anys enrere consumir oci requeria condicions radicalment diferents, necessitaves participar-lo, condicions molt concretes, no hi havia gaire temps ni tan sols per plantejar-to, la gent treballava jornades de 12 i 13 hores i perquè fins i tot els nivells de benestar tant el punt de vista proteínic i calòric i tant del punt de vista de benestar físic era totalment diferent. Pensa que la Festa Major era una vegada a l'any i es feia un reconeixement als avis, es feia com una manifestació, els joves portaven l'avi i els hi pagaven el dinar, un avi de 60 anys d'abans són com els de 80-90 d'ara.

Si no tens present com eren, vivien i relacionaven ... No pots entendre la Festa Major.

Es necessitava pagar el programa, visitaven els botiguers perquè donessin diners per fer el programa. Si ara fessis un estudi d'aquests anuncis veuries les necessitats o nous consums (recorda l'anunci de la tele) imaginant ser el primer veí a tenir tele o cotxe...

Baró de Maldà l'any 1776 visita Cornellà i en el seu llibre posa que a Cornellà es fan ballades a l'estil del país... espolsada, etc.

¿Com ha evolucionat aquest segle?

Llegeix aquest article... núm. 2 revista curco O Revista Ramoneda, què diu la Festa Major ho ha estat sempre i parla del perquè la Festa Major es va passar de l'agost al CORPUS, es feia a l'agost, o perquè les activitats minvaven... llavors les indústries demanen passar la Festa Major a CORPUS, ja que no hi ha tant pagès i hi ha més gent que treballa a la indústria...

Bàsicament, la Festa Major al segle XXI se salva per la intervenció dels ajuntaments, els primers ajuntaments democràtics, ell en va ser regidor l'any 79, es troben a l'àrea metropolitana es troben que han crescut moltíssim demogràficament en gent bàsicament, de la immigració espanyola, tampoc no hi havia haguts llibertats i la cultura havia quedat amorrada. Aquestes grans ciutats no tenien referents que identifiquessin la gent nova vinguda. Els ajuntaments democràtics van desplegar una feina extraordinària, a tot arreu van trobar la manera de crear algun tipus de referent al qual permetis que la població pogués sentir-se identificada (posa exemple Mag Maginet) i això fa que la ciutat se senti diferent de la resta de poblacions. Per exemple als anys 80 i 90 impulsaven la cultura popular, en algun lloc impulsant castellers, dimonis... anar buscant algun instrument de cultura popular que fes que la gent se sentís identificat sigui del barri que sigui. Això va ser molt importat, que hi ha referents i a mesura que es creaven referents aquests referents en centraven a la Festa Major. La cercavila deixa de ser una desfilada de majorets i militars a ser una cercavila cultural.

A partir 2000 -2004, o abans, el món associatiu entra en crisi, les entitats eren menys capaces de ser atractives per la gent jove, ja que aquests tenien altres maneres de distreure's i relacionar-se i no necessitar les associacions.

Primer hi va haver un associacionisme, molt fort que eren les associacions de veïns que era per reivindicar millores per la ciutat, després era l'associacionisme d'activitats culturals o lúdiques, muntanyisme, ciclisme, castells...

Aquest associacionisme va entrar progressivament en crisi, perquè hi ha una suburbialització a Cornellà perquè cada vegada és més fàcil desplaçar-se i cada vegada més gent dorm a Cornellà, o sigui treballes estudies fora de Cornellà. Hi ha com una mena de dos vectors que topen per dues bandes hi ha un reviscolament de la cultura popular i, per altra banda, també apareixen altres maneres de relacionar-se entre si, amb l'aparició progressiva de les xarxes i la digitalització és més fàcil a les persones agrupar-se independent del territori on es viu. La seu física d'una entitat ja no té sentit, puc tenir una xarxa d'amics on els quals ens troben per cantar, però no necessàriament a Cornellà. I això pensa que l'associació de veïns de la Gavarra el més jove té 60 i pocs... les coses velles desapareixen i les en surten de noves.

I aquest procés durant aquests anys qui ho ha mantingut han sigut l'Ajuntament, que han dedicat una part importada del pressupost a les entitats. Però en general els poders públics cada vegada s'han

fet més imprescindible per poder realitzar la Festa Major, els actes més grans són organitzats per L'AJUNTAMENT, actes pl. Catalunya, de fet per això ha estat tan importat, de fet només hi havia les festes alternatives, cap a l'any finals 86 era una resposta per part de la gent jove en contra, o una resposta esportista davant d'una monopolització de la Festa Major per part de l'Ajuntament, però si l'Ajuntament no se n'hagués fet càrrec el món associatiu està en crisi no n'hi havia prou. També és un moment en què els ocupes apareixen i aquesta festa alternativa es radicalitza, és una topada amb l'Ajuntament

Llavors la síntesi va ser:

El Toc de Corn apareix, com una voluntat de fer una Festa Major més participativa més creativa, però alhora també es desmarca de les alternatives, que van acabar sent de molt dura (i drogues).

El Toc de Corn hi ha un moment que salva la Festa Major li dona una frescor i una creativitat que ja no tenia la Festa Major que cada vegada més intervinguda per l'Ajuntament..., tenint compte que les associacions no tenien prou força per organitzar la Festa Major sols.

Ara hi ha xarxes i quedes d'una altra manera, sense pagar a una associació, si socialitzo a través de xarxes no necessito cap associació. L'oci s'ha convertit en un moment determinat era excepcional, una vegada l'any anar al teatre, una vegada l'any la Festa Major, quan l'oci es converteix en un bé de consum com qualsevol altre.

La gent esperava la Festa Major perquè no hi havia més distraccions, la màgia per poder fer una cosa que normalment no pots fer, ara és esperit perquè es tenen moltes distraccions.

Com som i com vivim i com consumim l'oci, entenent que la Festa Major és una data assenyalada en el conjunt de l'oci, de fet la gent feia tres grans dinars l'any Nadal, Festa Major i Sant del pare o de la Mare. Es reunia la família o si es podia s'anava al restaurant. X Festa Major se n'anava al Pirraño (davant la biblioteca)... 4 dies de festa... com volies que no s'ho passessin bé.

Com creus que evolucionaran els actes catalans dins la Festa Major, creus que poden agafar popularitat o desapareixeran?

Soc bastant pessimista perquè bona part d'aquesta cultura popular era un sentiment d'identitat i ara és més líquid que no pas abans, jo tinc la impressió que tendim a una certa desaparició de cultura popular, és un risc perquè conformen una part de la catalanitat, en genera preocupació, però les formes de vida actuals crec que són en aquest sentit molt determinant, em faig pagues que encara aguanten per exemple els castellers, no només passa a la cultura catalana, abans hi havia 7 o 8 penyes flamenques... han desaparegut o estat a punt. És molt preocupant, en cada moment de la història hem sabut construir eines d'identificació col·lectives i més aquestes eines d'identificació col·lectiva han servit també per fer arrelar, a la catalanitat, persones vingudes de fora. En aquests moments crec que hi ha dificultats perquè hi hagi prou potencial des que el punt de vista cultura popular per fer aquest paper d'atracció, té a veure en l'afavoriment de la vida col·lectiva i no sé si realment si això té retorn, tot ho fem virtual, les reunions bona part del socialisme es basava en la necessitat de sortir al carrer perquè les cases eren petites, no s'apuntaven a un cor per què li agrades... era per sortir de casa.

Perquè he d'anar al patró a jugar escacs si ja hi jugo a l'ordinador o mòbil...

Ara la gent, molt bé a casa, jo vivia en un pis de 60 m² i érem 6,

Quan va aparèixer la tele als anys 60, als 70 quasi tothom ja en tenia i quan van sortir els cotxes... quan a casa es tenia cotxe per Festa Major marxaven els quatre dies fora de Cornellà, la gent es pot comprar un parcel·lat i marxa el caps de setmana... la Festa Major estava al punt de la desaparició,

L'últim que arriba es posa a la que, perquè arriba amb una mà al davant i una ala darrera, immigrants, no té casa, no coneix l'idioma, en mesura que el de baix van progressant els que estan aquí també puguen, avui dia hi ha feines que les fan els immigrants. Quan als anys 60 i 70 es comença amb el consumisme en surten beneficiats els d'aquí. Quan anava a la presó a veure a la gent escoltava les mares parlant amb el seu fill, l'accent que més se sentia era l'andalús, si ara vas a una presó hi trobaràs sud-americans i àrabs.

Festa major com a expressió de divertiment tal com mengem tal com vivim que vivim on vivim.....

- **Antonio Balmón Arévalo, Alcalde de Cornellà (2004-actualitat)**

1. **Quina ha sigut l'evolució de Cornellà aquest segle XXI?**

Sempre ha estat marcada per generacions, després que les generacions que hem viscut a la ciutat d'alguna forma li hem fet transformar-se, totes les generacions han posat la seva empremta i la seva forma d'entendre com ha de configurar-se la ciutat, sempre, si tu analitzes l'evolució d'aquesta ciutat doncs cada generació potser pel que representava la composició social o econòmica ho han fet. El que nosaltres hem intentat col·lectivament és actualitzar i transformar la ciutat, des d'un punt de vista de fer una ciutat molt més compacta, que vol dir compacta, que per garantir uns bons serveis públics, jo sempre he defensat que ha de tenir ciutadans, i l'única forma de tenir ciutadans és anar cohesionant tots els barris que hi ha a la ciutat, perquè a l'anterior segle estaven desconnectats i formaven part dels nuclis urbans, però no tenien un vincle. Nosaltres el que hem format tot aquest vincle donant-li un desenvolupament d'una ciutat que tothom deia que era una ciutat grisa a una ciutat molt més verda més naturalitzada i que en aquests moments està en una nova transformació, que vol dir nova transformació, que Cornellà ha sigut una ciutat agrícola, ha sigut una ciutat industrial, és una ciutat de serveis i el futur no ho sabem el que serà perquè això ho marca l'economia no ho marca l'Ajuntament ni cap a administracions i ha d'estar sempre preparada per captar tot això i identificar que en aquesta ciutat això es pugui produir i, per altra banda, les realitats físiques que existeixen i que tu no pots anar en contra d'elles, que hi ha una Gavarra i un Sant Ildefons amb un 65% de la població. Per què domina sobre el conjunt, no perquè has d'atendre, que pensa molta gent, sinó perquè hi ha un pes demogràfic, té un pes social i econòmic i, per tant, qualsevol cosa que hi pogués passar que sigui identificativa ens contaminaria. Jo soc fill del barri i sé perfectament del que estem parlant, per tant, desenvolupar una cohesió una política molt comuna i intentar identificar problemes actuar per evitar no per erradicar per disminuir perquè sigui una ciutat més amable, no hem volgut actuar contra el cotxe, però sí evitar tant l'ús del cotxe, perquè jo no vull tenir una ciutat només pensant en el cotxe com es feia als anys 80 i 90 hem intentat una sèrie de pactes, diàlegs, aliances amb la gent una nova forma de construir una ciutat més moderna, hem canviat les nostres conductes de consum han canviat moltes coses, és clar, hi ha gent que parla del comerç local, les conductes són les que són, sobre les noves generacions com la teva i de les meves filles i d'altres persones que són les adultes que modifiquen les seves conductes i això passa, fa 25 anys l'Eroski va fer un esclat, es va fer el primer centre comercial a Cornellà i ja està, perquè hem canviat les nostres conductes, per tant, això canviarà i és la vida, per tant, la ciutat s'ha anat adaptant, tenim espais de nova transformació i jo crec que l'interessant és veure com avança una ciutat que a més a més des del punt de vista de renda econòmica de pertinença a una classe social és molt homogènia, és una ciutat que té 93 000 habitants que tenim unes 45 000 persones a més que treballen a la ciutat és una població flotant molt important també, molt ben comunicada també en l'àmbit des de transport públic que intenta no expulsar a ningú en política d'habitatge és més complicat, però ho intenten, en la resta d'iniciatives d'activitats volen és que la ciutat ... Si me'n vaig fora de la ciutat no és perquè la ciutat no em doni oportunitats sinó perquè vull fer altres coses, i estem treballant en un projecte que és la ciutat que cada dia des de les 9 matí fins a les 9 nit perquè la gent té uns horaris molt diferents perquè les feines ja no són intensives perquè hi ha gent que té ganes de continuar fent coses hem fet proves com a l'escola d'humanitats i ens ha anat molt bé i ara estem treballant en aquest model de ciutat, no que comença a activar-se a les 19 h de la tarda sinó que comença a activar-se a les 9 h del matí ja fa temps que estem que anem fent coses i aquesta és la idea que el carrer sigui un espai comunitari, totes les crítiques i discrepàncies que hi ha d'haver no faltava més, d'això va, però com a mínim no quedar-te només aturat de dir ja he arribat, cada mandat que jo he iniciat he canviat moltes coses. Jo he canviat moltes coses jo no miro el que he fet perquè ja està fet, sinó intentar veure i entendre les noves generacions i cada generació té una conducta, la vostra és una generació molt curta, avui he explicat, un parc infantil les meves filles necessitaven un altre tipus de parc, ara es volen adaptar...

Resumint: una ciutat és un espai de relació humana i el carrer té aquesta funció, això no ho hem d'oblidar mai, aquesta relació humana amb l'habitatge s'ha perdut, el que és la comunitat diríem, però, en canvi, el carrer entenc que dona la facilitat, que tu vens segura perquè una relació humana

que crec que tu no ho veus estan pendents que tu passes per allà una relació humana de gent que s'implica de gent captiva jo he intentat sempre estimular això que la ciutat estigui viva i que el carrer sigui un carrer que et convida a fer coses.

2. Estudiant els programes a partir del 2004 es produeix una descentralització: perquè es va fer això / que ho va motivar

Jo quan arribo a alcaldia la primera decisió que prenc és que jo no vull que Festa Major sigui només el que passa a Plaça Catalunya. Es descentralitza perquè jo ho tenia molt clar, tu formes part d'un equip de govern i hi ha coses que comparteixes i altres que no veus clares, i per tant mentre pugui ser Alcalde perquè hi ha coses que no eren dramàtiques, però veia i pensava que es podien fer d'un altre forma. Quan entro d'Alcalde hi ha moltes decisions que jo vaig canviar i una d'elles va ser aquesta, jo ho tenia molt clar jo estava fart d'una Festa Major que només lligava a veure quina actuació portava el dissabte a la nit o el diumenge i per mi això no era una Festa Major, llavors reunir tot l'equip de cultura i trencar motlles, no va ser fàcil no es va fer en un any ni dos, però ho aconseguirem la Festa Major ha d'estar a tota la ciutat, perquè a mi em pot agradar l'actuació que porta l'Ajuntament, però a molta gent que no li pot agradar i llavors que fem? Que passa amb la resta de societat la Pl. Catalunya és la ciutat, la Pl. Catalunya és un nucli, que ja portem actuacions molt importants allà, però podem fer moltes més coses i a partir d'aquí comencem a treballar perquè com també en aquella època vaig obrir equipaments que només estaven pensats per exposicions molt importants i s'ha demostrat que es poden obrir per tot, obrir i fer respirar la ciutat, un respira la ciutat com t'identifiques, el que parlàvem abans, i llavors en la Festa Major intento que una part sigui una actuació molt bona, però pagues, i llavors va ser en no paga ningú. Ja hem provat i no funciona. Al final que aconseguixes alguna cosa que tu veus com una cosa normal, però allò va costar, fer entendre a tothom que la Festa no podia ser, qui portaràs, que la pregunta ja era costum, és igual a qui porti, la festa és per sortir al carrer i fer moltes activitats i passar-ho bé i per començar el divendres no fèiem res, ja, però és que el divendres hi ha gent jove hi ha infants i d'alguna forma han de sentir que la ciutat es preocupa d'ell i el convoca i després, tota la part associativa que s'implica i la gent veu que l'Ajuntament vol dinamitzar i vol anar cap a una altra direcció i funciona, vull dir que això, jo que clar faig tota la ciutat en 4 dies és tremenda, clar abans em concentrava a PL. Catalunya i no em movia d'allà i aquesta era la Festa Major de Cornellà i aquest va se la idea, la de respirar crec que tu i jo tindrem discrepàncies, la gent necessita respirar i jo volia una ciutat que pogués respirar, barris aquests barris molts ... Tot concentrat a PL. Catalunya, Av St. Ildefons i parc St. Ildefons i la fira al polígon, això ha de ser alguna cosa més no. I bé l'evolució errors, encerts proves coses és una ciutat que fa moltes coses per Festa Major.

3. Des d'alcaldia quin paper tens tu com a Alcalde

Jo soc un corcò em fico en tot, a mi m'agrada ficar-me en tot, parlar amb la gent dels meus equips jo em fico en la programació de la Festa Major és que m'agrada, tinc bons equips, però m'agrada molt. Hi ha decisions que les acabo prenent jo després d'analitzar i comentar amb els equips, canviar, veure. És la forma de ser.

4. Com es financen les festes del Corpus i quina part del pressupost municipal rep el departament de cultura per l'organització de les festes del Corpus?

300 000 o 350 000 euros això està a cultura, també és veritat que una part és logística, escenaris, etc. no et tornes boig per veure la contractació ara és quan ho fem les contractacions, en la gent que treballem és una gent que ens va molt bé i de confiança i tot el que hem de contractar ho fem en aquesta època, és un pressupost és importat perquè en termes d'euros sembla que no sigui res, però són diners, poso exemple del cost dels habitatges, i després hi ha tot el que aporten totes les entitats que això no està quantificat en el pressupost municipal, aquí no compto totes les hores de guàrdia urbana i brigada tot això puja uns dos-cents mil euros. En números grans un cinc-cents mil euros.

5. Quin pes tenen les entitats i associacions dins de la Festa Major?

El que vulguin, aquest any hem arribat a 170 activitats, la veritat organitzades per entitats, les que vulguin, a la gent que s'implica l'has d'ajudar, com quan va començar el Toc de Corn, has d'ajudar, jo vaig on jugant els escacs que juguen 10 persones o on hi ha mil persones, per mi és tan important

els escacs, perquè vol dir que a la Festa Major la gent que juga als escacs tenen el seu espai, com quan tu muntés un lloc per actuar, li deia al Ramon vull un espai on hi hagi un embalat on la gent pugui cantar i hi haurà gent que podrà dir que van cantar a la Festa Major, hi ha 1000 persones allà que abans no saps on estaven, a saber on estaven abans. Al pati de l'areny estan allà, s'ho passen bé i se senten incorporades a la seva ciutat i que costa? Posar un escenari i el so després hi ha gent voluntària allà i estar ajudant i que ha estat ajudant, i tu dius que has participat de forma activa a la Festa Major. I, per tant, que fan les entitats incorporen tot aquest esforç i aquesta implicació i tu has d'ajudar i quadrar i clar fas moltes activitats. A veure tu vas a can mercader i penses que maco i clar és l'associació de rosalia de Castro, i és clar que ajudem des de l'Ajuntament només faltaria, però els que fan l'esforç estan talla 4 dies són ells, no és l'Ajuntament que està allà, i com d'altres activitats que es fan als barris i aquesta és la idea. La gent de les entitats fa tota aquesta implicació, estem pensant a fer com les olimpíades i ficar-les dins d'aquests paraigües de la Festa Major, la Festa Major és quasi 2 setmanes perquè no ho entra tot en 3 dies. Ja estem pensant com fer unes olimpíades ens anem enredant sí, però provoques, EN quin sentit? No sé la gent de la ciutat, no sé ja sortirà, no sé com seran, però hi ha gent que vol això. Si hi ha ganes hi ha gent i és possible i va bé i ho podem fer i que no estan destinant energia personal primer, després econòmica i al final per fer una cosa per 3 dies deixa-ho, no val la pena, però és una bona idea a veure com ho podem fer si no és en aquesta o en un altre, però la gent té idees i té coses, i això pot aglutinar és veritat la gent que participa de la Festa Major de la seva ciutat del punt de vista esportiu, jo tinc equipaments que es poden utilitzar i si no hi ha carrers que es poden tallar... i que passa que tu estàs incentivant participació compromís i proposta i jo destaco sempre d'aquesta relació és de franquesa no enganya per mi és molt important prefereixo dir que no abans d'enganyar. Perquè l'Ajuntament tampoc té recursos infinits. Hi ha gent que s'implica i per mi és molt important. No cal que siguin manifestacions multitudinàries, com la del concurs de pintura, que va sorgir d'unes mares amb fills amb problemes de drogues i així tenen el seu espai i que siguin per gent del barri. Tot suma. La gestió és una suma d'encaixar tot això. No només que abans et valorin per una actuació que s'havia fet a PI. Catalunya.

6. Quin és el paper que juga la publicitat als programes de mà, ja que hi ha hagut anys que hi havia publicitat i ara ja no

Cada any jo tinc ofertes per posar publicitat, que em pot sortir de franc, però vaig decidir que no, però al final és que no em farà més ric i menys pobra prefereixo algú net, de l'Ajuntament, i tothom sap que no vull publicitat.

7. A les respostes de l'enquesta hi ha gent que ha fet referència a les festes alternatives amb una llarga història com a moviment socio-reivindicatiu i que jo desconec, realment quina rellevància té el moviment de les festes alternatives dins de la Festa Major (els financeu, no les he detectat als programes, i hi ha una associació de festes alternatives)

Això va començar en un moment en què tenia molta tensió en el moviment alternatiu un moviment ocupa de gent de la ciutat que ens coneixem a més a més i que va ser una època de discrepància dura perquè nosaltres érem l'establishment i ells eren els alternatius nosaltres érem els repressors i ells eren la llibertat, i és evident que les distàncies que teníem eren molt evidents i jo en aquella època no era Alcalde nosaltres vam buscar una via amb ells d'intentar que dins de la Festa Major estigues representat les festes alternatives això va començar a la PI. Extremadura a Sant Ildefons, nosaltres ajudàvem, però no, perquè evidentment havies de buscar amb ells i el que no pot passar que acabi malament ni per ells ni per nosaltres i les festes alternatives van tenir la seva evolució van tenir un gran paper en el seu moment de tenir un espai per gent que no estava en acord ni estava en desacord amb nosaltres, però la ciutat també li van donar un espai i aquest es va anar aprofitant dels veïns i dels espais municipals, i en la seva evolució va acabar fins que va fer-se al viaducte de la Renfe i, per altra banda, tota aquella generació més jove va créixer va agafar altres responsabilitats i va néixer el Toc de Corn i és aquesta l'evolució normal que li ha passat a la ciutat. En aquest moment parlant parlant cadascú es respecta dintre de la situació molt profunda des del món de les idees i pensant en cadascú de nosaltres i això és inevitable. Entre tots buscar com podíem reduir el soroll i intentar combatre un conflicte que va tenir de molta dificultat.

8. Que opines sobre la presència de les associacions a l'organització de la festa del Corpus

És la musculatura, és a dir tota la programació que nosaltres fem que puguem captar, sense la musculatura no es podria fer, però no les festes tu vens amb mi un cap de setmana i veuràs tot el que es fa ho fan entitats, l'Ajuntament fa coses si i cada vegada més, però ho fan entitats, només amb activitats esportives ... És molt. Hi ha gent que s'implica, al final sumo i centenars de joves. Qui està no és l'Ajuntament, qui està és la gent la junta directiva que s'implica, que no cobra que ho fa perquè vol, i no només està un dia està tota la setmana, i jo que haig de fer amb aquesta gent respectar-la, és el que ha fet la ciutat. Tu vindràs amb mi a un sopar i veuràs que és una entitat, la meva agenda el cap de setmana està més plena d'activitats organitzades per entitats que per coses de l'Ajuntament. Això és molt important, si no no pot ser, no hi hauria prou diners per pagar tot això.

9. Quina creus que ha sigut l'evolució de l'associacionisme aquest segle

Mira, tothom diu el mateix, ja s'ha acabat aquesta generació no tal, les entitats acabaran perquè no hi ha substitució, les entitats culturals les que més parlen dels temes d'origen d'on venien els pobles s'acabarà, mira la covid s'acabarà, jo el que certifico que no s'ha acabat, el que hi ha entitats evidentment han desaparegut, però altres el que han fet és transformar-se el que ha fet és modificar els continguts, el que han fet al final és relacions humanes hem passat d'unes entitats andaluses que el que fan és quantitat d'activitats que no tenen l'origen sobre el poble de procedència o la zona de procedència perquè el que plantegen són quantitat d'activitats perquè si tu vols fer-les no et demanes de quin poble ets. Aquesta gent el que provoquen és que tu i jo sortim de casa provoquen que tenir un espai que està bé provoquen tenir una relació social i és igual quina entitat que sigui i això passa és evident que la gent que està al capdavant d'aquestes entitats perquè a poc a poc has de fer relleus, i per exemple nosaltres a les festes de barris, aquest any, les hem dotat de mil recursos des del punt de vista d'ajuda perquè ja veus que ho necessiten pel volum també. Però les entitats les culturals, les esportives, socials, continuen estant allà, implicades que sempre hi ha moments de transició moments de crisi, però després es produeix la substitució, per exemple els castellers han passat per mil històries, però allà estan, i continuaran i moltes vegades certifiquem aquesta associació s'està acabant, però no, hi ha entitats que són més difícils la substitució o que la finalitat que tenien veus que no aguantaran, però tu tens entitats aquí que són molt fortes i que afecten temes de salut, recordo com va començar l'entitat del càncer, i aquesta gent al final ha provocat tot una sèrie d'iniciatives i activitats que deunido i abans no ho feien, per parlar d'altres coses. Les entitats esportives doncs mira la setmana que ve he de parlar amb dues d'elles perquè se'n van, però us presentem el relleu. Algunes vegades ho han provat i això no ha funcionat, aquesta dependència això vol dir que la família t'ha d'aguantar. Però al final tu veus que la gent se'n surt i jo veig que en aquests moments els moviments associatius, el que t'explicava abans molt implicat i dinàmic, i després tens coses concretes, però això de certificar que no s'ha acabat, jo és que fa molts anys que sento la mateixa cançó i no veig que això passi.

10. Pregunta: entitats de nova migració s'acaben d'integrar?

Hi ha entitats, però primer hem de recordar que ningú ve aquí buit, venen amb les seves arrels, cultura i valors. I, per tant, hem d'ajustar molt bé com fas el que diem la integració, la integració forma part del respecte a la teva procedència i com fas el respecte a la societat que l'acull i la qual has de conèixer, la gent més organitzada la tenim en la comunitat magrebina, per això vam fer el tema de la mesquita, que és més que un espai de culte, és un espai de relació social d'integració de participació de cap a la ciutat i després les que tenim més que apareixen i desapareixen són les entitats sud-americanes i sobretot les peruanes i després vam tenir molta relació amb l'entitat equatoriana, en el seu moment, però la gent que portava aquest tema va agafar altres responsabilitats i es va perdre, que són els que tenen més presència a la ciutat. La resta són molt minoritàries interlocucions tenim, però cada vegada que hem fet alguna activitat lúdica no ha acabat bé, i com no acaba bé va en contra d'ells i va en contra nostra i això és el que intento evitar. I, per tant, perquè hi ha coses que sí que fem i altres que no, i el que sí que és més important és que les persones que són més actives s'han integrat a la ciutat i per nosaltres això és molt important evitar aquesta segregació, un club que va lluitar molt per a integració va ser el club de futbol St. Ildefons, expressament vam tenir reunions amb ells conjuntament per com podíem fer-ho, sobretot en nens més que nenes, però era necessari

també per evitar segregacions, en l'apartat cultural també és veritat que la gent que tenia més ganes de fer coses perquè estan en entitats aportant i incorporant coses. Allà estem treballant tot això.

11. En referència al Toc de Corn, tu, com a Alcalde, com reps aquesta proposta

Em van demanar una reunió, diverses persones em van demanar reunió, crec que la Rocío era la regidora de cultura. Era febrer i van explicar-me tenen aquesta idea que volen fer una proposta de fer activitats i fer la pròpia festa un grup de persones i jo dic que sí, encantat, nosaltres us donarem suport econòmic, parlem, pactem i el Toc diu hi ha un problema, i jo li dic no volem que aparegui l'anagrama de l'Ajuntament i el Toc diu com ho saps? Per què sou més que previsibles, i li dic que no m'importa, tu creus que un anagrama ens parerà? S'amplien, el plantejament que estem fent aquí és ampliar és poder fer més coses que és el que jo pretenia fer més coses. I aquest va se la conversa i compromís i així ho hem mantingut fins al dia d'avui, perquè s'ha demostrat que és un espai per famílies en horaris nocturns per un gran grup de gent perquè és un bon espai de relació social, i soc conscient també que és una implicació i molt sacrifici i moltes hores, no només aquells dies sinó abans i l'hora de desmuntar. Però torno a dir-te el que t'he dit abans, una persona molt involucrada a la ciutat li diu, cada vegada que et fem una proposta sempre dius que sí. Jo responc que si mentre no em plantegeu cremar la ciutat, a mi tota la resta suma. A mi no em molesta jo vull que tothom respiri, que tothom faci coses és una proposta que jo crec francament que està bé, que ningú pot dir ostres això que l'Ajuntament dona suport que és, de què va, per tant, sempre hem estat aquí, però amb aquesta proposta o com si vas al barri Padró, el Cruz Ibérico munta una activitat que tu vas allà i hi ha centenars de persones i ho munta una persona, una persona sola, tu vas allà prens la teva cervesa el teu vinet el teu pernil, hi ha concerts i a tal i tu estàs allà, jo que faig, ajudo, l'Ajuntament ajuda, però sense tu això no es faria. Torno al d'abans, vull dir i jo sabia perfectament que si jo em comprometia aniria a missa i el compromís que nosaltres vam tenir pels diners que destinaríem per aquesta activitat i el compromís de tal s'ha mantingut els anys que portem fem aquesta activitat que el sembla molt important dins de la Festa Major.

12. Per què creus que el Toc de Corn ha tingut tant d'èxit en termes de participació, públic i acceptació de la proposta

Perquè nosaltres no cobríem aquestes activitats, les familiars, i després pel que explicava abans, és el mateix que si tu em parles del Toc de Corn jo et puc parlar de coses que fem al barri padró o d'altres tipus d'activitats que sí que hem impulsat nosaltres, però les podries haver impulsat tu perquè el programa de festa no ho cobria, per tant, al no cobrir la gent ha trobat un espai còmode i agradable, nosaltres no podem muntar una barra de pinxos, entrepans, etc. no ho podem fer, però clar, quan tu vas a tot això que munta la gent a la ciutat això també crida a la participació, de bon rotllo en un espai que saps que no passarà res i crec que funciona i funcionarà.

13. La proposta del Toc de Corn motiva algun canvi en l'organització de la festa per part de l'Ajuntament

No. L'amplia. No provoca cap mena de problema, només l'amplia, t'ajuden això suma, implicació compromís, i per això tu has de respectar i no enganyar, prefereixo barallar mil vegades, però sobretot si arribo a un acord això va a missa.

14. Pel que fa a l'excés de cabuda de gent al Toc de Corn a les enquestes. Com Ajuntament esteu mirant de fer alguna proposta perquè no s'acumuli tanta gent al dijous.

Això passa sobretot quan van al parc de les aigües, que hi va un perfil de gent que no és el perfil del Toc de Corn, per nosaltres som difícils és a dir, si tu vas allà jo quina activitat haig de muntar perquè tu no vagis allà. Doncs no en tinc ni idea. Realment el Toc de Corn té una dimensió d'espai de rosa sensat, i rosa sensat, i ells saben perfectament, que no va ser possible l'any passat per tema de la sequera. Cada vegada que es desmunta la Festa Major nosaltres hem d'anar a reparar la plaça de rosa sensat, és obvi, i són diners que s'han de destinar, i ho assumim, i no només passa a rosa sensat passa als altres espais que s'ha d'arreglar, reparar, a netejar, és que tu mous molta gent. Es mobilitza tanta gent que quanta més gent es mobilitza més risc, jo penso en aquests termes, jo ho vaig patir molt l'any passat perquè tot el que tenim previst per vosaltres festa dels joves quan es va cancel·lar per la pluja i es va desplaçar tota aquella gent al Toc de Corn, fins i tot les meves filles em van dir que hi anaven li truco i els vaig dir que no hi anessin perquè tenia problemes allà, i si tinc

problemes inicialment i no puc fer que la policia actuï allà perquè si la poli entra es munta un “pollo”, són situacions molt complicades, vaig passar tres o quatre hores de gestió molt complicades, perquè era molta gent, ja és normal. Jo estava allà prenen decisions, ningú veia, però estava allà, perquè m'estaven informant, però jo volia estar allà, no volia estar a casa meva, i jo volia estar allà i volia certificar el que m'estaven explicant per què aquesta decisió no és menor, aquesta actuació no és com fer una actuació al Delfos que són vint persones, i he d'actuar i actuo, t'empenyaràs amb mi, però s'ha de fer. Però quan tu tens tota aquella mobilització, atenció, li vaig dir a la guàrdia urbana i als mossos aguanteu, s'ha d'aguantar, i a les 4 h de la matinada que ja no queda tanta gent sí que es pot fer l'actuació. En un espai tan ampli com les aigües que jo entenc que es pot gestionar molt més bé l'espai de Rosa Sensat, però és que no es pot estem en sequera... És que tornarà a Rosa Sensat, jo he tingut reunions, jo vaig plantejar la plaça de la llibertat, però es va decidir un altre cop el Parc de les Aigües, i aquest és massa gran per gestionar. Clar que vull que tornin a rosa sensat, però no sé la climatologia que tindrem l'any que ve, jo no ho sé, perquè el que no puc fer és cremar un espai per aquest motiu, si hi ha tot el que implica la reparació no ho puc fer.

15. Com creus que evolucionarà Cornellà i quin impacte pot tenir cap a les celebracions (Corpus)

No ho sé, vull dir que m'agradaria que fos qüestionada, de convivència, però això són paraules que estan bé i que queden molt bé. Jo crec que estem generant unes condicions per tenir una ciutat, com explicava abans, i hi haurà gent que pot discrepar i ho entenc, però ha de ser una ciutat que permeti a la gent que hi hagi serveis públics i l'única manera que hi hagi serveis públics, educatius, transport públics. Tot el que tenim és i si no passarà com a altres ciutats, desapareixen, escoles, no tenen o desapareixen serveis, no arriben transport... Cornellà té unes condicions, crec, dintre de tot això per poder fer tot això i a banda d'això a mi el que m'interessa és com afrontar, i per això vam parlar de progrés. El mural a la campanya, i tenim un programa que és el següent, la vostra generació està vinculada a la tecnologia, la vostra generació hauria de tenir la inquietud de saber qui hi ha a la pantalla sinó al darrere de la pantalla, i dins del telèfon i a més a més apareix algú que ja fa 80 anys que existeix, la intel·ligència artificial, que ha aparegut ara, però fa molts anys que existeix. Quina influència i intervenció fa sobre les nostres conductes, valors i educació i jo que puc fer des de l'Ajuntament, intento aportar valors, intento aportar humanisme i intento explicar a les meves filles que això està molt bé, que tot és tiktok que no hi ha res més que el tiktok, però que també ha d'haver-hi valors, és a dir davant d'un progrés tecnològic tu has de tenir un progrés com a persona jo no puc dir-te t'estimo amb un cor, de què va això, “si esto va de esto a mi que me borren”, et parlo de sentiments i emocions nosaltres intentem intervenir aquí també i després tenir una ciutat ocupada i preocupada per molta gent que és minoritària amb problemes i circumstàncies personals que l'Ajuntament no t'ajudarà fins on podria, però penso en una ciutat així amb totes aquestes característiques i crec és el que hem d'intentar, en una ciutat que intenta disminuir la part negativa del que afecta el medi ambient, però sense ser agressiva per què si no hi haurà gent que això no ho entendreà, i després una ciutat transformada novament, una ciutat on pugui haver-hi una oferta econòmica, activitat econòmica adaptada en el que serà el futur i una ciutat on tothom d'una forma o altra pugui viure i el carrer és aquest espai perquè no n'hi ha un altre d'espai per relacionar-te això és el que intentem, dins el projecte que tenim per la propera dècada és aquest de transformació, però a la vegada intentar reforçar tota aquesta situació, ho aconseguirem dependrà de moltes coses, coses en les quals jo no puc interferir són els teus valors, i en la funció que això fa en la teva vida personal ni en la meva, “ojo”, no poso només la responsabilitat sobre teu. Però això té un pes molt important avui en dia, ja podem modificar la nostra manera de treballar i relacionar-nos, però el que no puc és deixar d'oblidar que som persones no m'haig de deixar manipular, ni dominar per una tecnologia, i perquè això no passi tu has de ser una persona, i per això insisteixo molt, en la lectura. Per tenir riquesa personal, perquè la forma d'expressar-te ha de ser l'emojona la teva manera de dir i expressar-te, em nego!

És una batalla, és una batalla, en la immensitat que té la tecnologia, que t'explicaré, i a més està bé, si jo penso en termes positius, també, però una comunitat humana ha d'estar dotada de valors i humanitat, i per això tenim aquest programa i començarem a fer coses.

M'he adonat amb les meves filles que tot és ciència, i no veig la part humanística per enlloc, després apareixen programes d'educació, filosofia la història això no té... Però clar, tot compensa la persona, jo era una persona molt preparada per fer ciències, me'n vaig anar, i no vaig acabar, eren altres èpoques, i a mi m'agrada la formació on entendre de quina societat vivim, els comportaments, les emocions, i jo crec que això una ciutat com a mínim, com a comunitat, si tens aquestes inquietuds, que puguis dir que la ciutat et permet fer algunes coses, jo veig que la ciutat té molta potència, des del meu punt de vista, és una ciutat en transformació d'una ciutat que es té que adaptar al que és evidentment aquesta nova etapa per què no sé la ciutat Però ajudar i contribuir que tinguis una relació social i humana per això és tan important el moviment de les entitats i és important fer coses, actuar i tenir molts equipaments per fer coses, abans només n'hi havia 1 i ara es poden fer més coses que tu vulguis.

- **Ot Garcia Ruiz, Regidor de cultura i Ciutat de la lectura, Educació, Joventut i del districte III (El Padró)**

1. Quan es comença a preparar la Festa del Corpus

Ja, ara una vegada que passa l'estiu ja comencem a preparar les del proper l'any, a nivell més de reunions internes per planificar i contractar tot el que passarà a partir del dia 19 de juny de l'any vinent o sigui que amb bastant de temps, però sí que és cert que la primera reunió que fem de les festes properes, sempre és la setmana següent de les festes que han passat és a dir nosaltres el que fem durant els quatre dies, que són els quatre dies de Corpus tot i que les festes duren dues setmanes perquè sempre hi ha una programació més extensiva és anar anotant totes aquelles coses que hem considerat que o no han funcionat bé o que han funcionat bé i que s'han d'expandir per la ciutat per exemple me'n recordo els primers anys que vam utilitzar tobogans d'aigua, per això quan vam anar a la primera vegada que ho vam fer vam anotar que això l'any que ve s'ha de posar un tobogan per cada barri, pel tema de la sequera es va haver d'aturar perquè no es pot utilitzar l'aigua llavors ara no es pot fer, però el que sí que fem es anar anotant les coses que funcionen i no funcionen i llavors fem una primera reunió posterior al que és les festes del Corpus i allà fem com una pluja d'idees, queixes i suggeriments del que hi ha hagut i ho deixem allà apuntat en un paper, però sí que és cert que a partir del setembre sí que necessitem començar a fer reunions ja de com volem encarar les festes de l'any vinent i sobretot contractació de l'any vinent per què a nivell d'artistes és molt important tenir les dates dels que poden i dels que no poden i sobretot els preus dels artistes per intentar encaixar el pressupost perquè si no tu no pots fer un quadre del que passarà a la ciutat, durant els propers quatre dies, sense saber exactament el que et pots gastar i si tot això encaixa, és com un puzzle. Llavors ara comencem i després hi ha una segona part que ve després de les festes del Nadal que ja és quan ens asseiem amb totes les entitats i ja comencem a preparar la part més d'entitats o associacions de la ciutat i, per tant, tenim dues parts la part més de l'Ajuntament i la part més d'entitats i al final aquestes dues parts acaben encaixant i sí que hi ha una part que nosaltres hem de tirar endavant per part de l'Ajuntament sobretot per la burocràcia i per la part administrativa de contractacions s'ha de fer amb molt de temps perquè un contracte major va entre els 6 i els nou mesos des que es dona el clic de l'inici imaginat tot el que ha d'anar el que ha de venir el que s'ha de signar per part de la secretaria de la intervenció de la regidoria és un procés feixuc per això necessitem temps.

2. Com s'organitza la festa del Corpus (equip, programa, entitats...)

A nivell Ajuntament cada departament té els seus tècnics i un cap de departament a nivell de funcionariat de la part més tècnica nosaltres tenim a nivell de cultura la cap que és la Neus i a partir d'aquí un conjunt de companys/es que porten diferents àrees a nivell de cultura, uns també relacionats amb la part de relació amb entitats i un altre amb la programació d'esdeveniments, un altre amb com hi ha creació cultural aquí a la ciutat, cadascú té el seu rol, és un gran puzzle que al final cadascú té la seva peça i quan encaixen formen el departament de cultura. Tot això s'incrementa quan hi ha un gran esdeveniment pot ser les festes de Nadal amb l'arribada o del campament oriental, pot ser també actes multitudinaris com pot ser el Carnaval, quan també es necessita un extra de l'equip, les nits de l'estiu i sobretot doncs les festes d'aquí de Cornellà les festes del Corpus. Amb això hi ha una contractació de més persones que ens ajuden a poder tirar endavant totes aquestes festes i doncs això fa que pugui haver una coordinació global entre tots els

tècnics després també en la part de la regidoria i que acabi d'encaixar tot allò que volem fer no únicament amb tota la part més professional sinó també amb la part de la ciutat que vol tirar endavant una programació cultural

3. Quin és el criteri que s'utilitza per a la selecció dels actes

Doncs que al final pugui haver una diversitat en les festes del Corpus i pensar que són unes festes on tothom pot trobar el seu espai, és evident que si tu seus a qui a la cadira de regidor/a has de contractar coses que no t'agradaran, hi ha coses que no són del meu gust, però potser sí que hi ha gent d'aquí de la ciutat que sí que li agrada a mi per exemple el rap no és un estil de música que m'hagi agradat mai, però potser hi ha un conjunt de la ciutadania que si li agrada, som una ciutat de noranta-cinc mil habitants, també has d'intentar una programació de rap aquí a la ciutat, és a dir necessitem posar sobre la taula un conjunt d'aspectes que a nosaltres ens interessin, doncs cançons, grups de música diferents tipus; a nivell de teatre, monòlegs, teatre, tot això, doncs, llavors anirem contractant amb una perspectiva aquí la ciutadania de Cornellà ha de sortir a carrer i ha de trobar una oferta que li sigui de l'agrat.

4. Quin és el procés de selecció dels cantants i grups de músics

A mi m'envien això són 18 pàgines d'artistes, tenim des del Abram Mateo setanta mil euros, o una persona que jo ni conec, que és Afònic o Asunción que no tens ni idea, tot això és un primer catàleg que ens envien a finals de setembre o primers d'octubre, d'aquestes divuit pàgines tu has de seleccionar aquells artistes que tenen una mica de cara i ulls, això de mil cinc-cents euros és evident que a plaça Catalunya no els pots posar perquè no tenen un nom, per tant, de les divuit pàgines inicials segurament en queden dues pàgines, es descarten la resta que solen ser els artistes que poden anar a alguna altra part de la ciutat, d'aquestes dues pàgines, perquè també hi ha diferents escenaris més petits o festes de barri, però d'aquestes divuit passem a dues pàgines d'aquestes dues pàgines diem doncs mira ens interessin aquests cinc o sis grups perquè a part considerem que hi ha una oferta diversa per a gent jove per gent no tan jove més pop més rock més flamenc una cosa d'aquestes doncs anem pla directament a la persona que ens ha enviat això que és com el mànager dels diferents grups i els hi diem poden actuar i et diuen doncs si doncs no i de les divuit pàgines acabem amb una i d'aquella una, que acabem amb 10 noms ens diuen sí que pot actuar, però és que dues setmanes abans, com totes les festes, de Sant Boi o Sant Joan Despí són més o menys la mateixa etapa ens diuen doncs mira aquest no pot ser, etc. al final de les divuit pàgines t'acaben quedant si o set artistes per escollir, cada any i intentem fer una tria del que realment pot agradar més a la ciutadania o que en aquell moment està més sonat i després tenim el concert dels 40 Principals que és una aposta que de què jo soc regidor vaig intentar fer perquè crec que com és tan difícil la contractació d'artistes hem d'anar a espectacles una mica més de nivell "festivalero" doncs que hi hagi deu o dotze artistes i que aquests et canten tres o quatre cançons que són les més importants i que se sap tothom i fem aquesta combinació artistes que contractem com has vist de divuit pàgines passem a un mínim, fins a un festival o minifestival ja més de contractació d'artistes més individualitzades.

5. Com es financen les festes del Corpus i quina part del pressupost municipal rep el departament de cultura per l'organització de les festes del Corpus?

Nosaltres tenim la financiació és pressupost municipal, per tant, és diners que entren a l'Ajuntament doncs per a través dels impostos municipals o a nivell de subvencions que demanem a la Diputació de Barcelona a la Generalitat o a l'estat i amb tot això es crea el pressupost de cultura, amb aquest pressupost de cultura hi ha diferents partides, la partida de Reis, la partida de Carnestoltes, la partida de Corpus, la partida de les Nits d'Estiu, la partida de teatre... i tot això ho vas quadrant, com a partida de Corpus inicialment tenim tres-cents trenta mil euros, d'aquests després agafem de partida de música, quaranta mil euros, al final el Corpus ens costa al voltant d'uns quatre-cents a quatre-cents cinquanta mil euros. Hem de pensar que no només és la contractació d'artistes, és la contractació de la seguretat que està al Toc de Corn, d'un escenari que està al Toc de Corn, del muntatge del so, de tot això, imaginat que un escenari de plaça Catalunya pot estar costant entre el muntatge, la seguretat i estar tres o quatre dies, al voltant d'uns vint mil euros, tot és molt car, jo quan vaig entrar aquí de Regidor de Cultura pensava que podia canviar el món i que tot era molt més fàcil i t'adones que la part burocràtica d'Ajuntament és tot molt lent i tot el que per nosaltres ens sembla que pot ser molt barato, després no ho és, "ojala", tenir més diners, però jo crec que és un pressupost

elevat i que comparat amb altres municipis destinem bastants diners a fer una festa que a la gent li agradi

6. Quin pes tenen les entitats i associacions dins de la Festa Major?

Tu pensa que nosaltres programem 160 activitats durant 3 dies, a la ciutat, d'aquestes 160 com a mínim 100 són fetes per les entitats, això va des d'una activitat castellera, Toc de Corn amb la botifarrada, tot això estem parlant com a mínim d'un 65% de les festes del Corpus està feta a nivell de programació per entitats.

7. Amb quin criteri subvencioneu les diferents associacions o entitats culturals

A l'inici de l'any surt una subvenció que és la subvenció d'entitats culturals on cada entitat presenta el seu projecte, tenim un pressupost inicial de subvencions i partir d'aquí elles especifiquen quines activitats volen fer durant l'any, aquesta activitat pel moviment que haig de fer necessiten d'un lloc a l'altre, especifiquen el cost de cada activitat, les entitats especifiquen que es gastaran durant tot l'any, l'entitat durant l'any es gastarà 6000 euros, després a nivell tècnic es fa un càlcul i se subvenciona uns quatre mil cinc-cents euros (és un exemple) a partir d'aquí ells han de justificar, els diners que es gasten, ingressos que tenen tant de socis com d'altres accions on puguin recaptar diners, etc.

8. Quin és el paper que juga la publicitat als programes de mà, ja que hi ha hagut anys que hi havia publicitat i ara ja no

Jo des que soc regidor mai hi ha hagut publicitat, és veritat que en algunes festes de barris que organitzen associacions de veïns o entitats sí que hi ha publicitat, És evident que no fem cap concurs a la ciutadania, perquè caldria fer un concurs públic que en aquest butlletí que ofereix uns espais delimitats que costaria uns diners... seria un embolic, pel problema d'ingressar diners a l'Ajuntament, per la quantitat de pàgines que hi hauria i pel concurs públic, No es volen enredar amb això, ja que tenim un pressupost per les festes.

9. Com garanteu la seguretat durant les festes

Una part és la seguretat municipal, mitjançant la guàrdia urbana, tenim una relació amb mossos d'esquadra que també ens ajuden, ja que són festes que hi ha molta circulació de gent, els punts liles necessiten també una coordinació externa i contractem seguretat privada.

10. Com es gestionen els punts liles?

És un programa que ve derivat d'una subvenció, que l'Ajuntament rep, que bé del Ministeri d'Igualtat, del govern d'Espanya que va a tots els ajuntaments que ho demanen, derivat del "pacto de estado contra la violencia de género" i llavors el que hi ha són uns diners, perquè puguin haver formacions a nivell protocols de seguretat a nivell de violència de gènere, de prevenció a nivell d'escoles, instituts, perquè no hi hagi certs casos d'abusos o derivin en certes conductes de violacions, a qui a la ciutat, per sort no hem tingut cap cas, o punts liles en festes per controlar si hi ha alguna acció que s'ha sobrepassat i que llavors una noia, dona o senyora pugui anar allà perquè es pugui sentir segura i que es pugui derivar a la urbana que és qui s'ha d'encarregar de tot això, això és gestionat d'aquesta forma i després també gestionen a nivell d'Ajuntament on col·loquem aquests punts liles... plaça Catalunya, Toc de Corn, plaça Església, es posa sobretot on hi ha més afluència de gent, o pot haver situacions doncs alguna forma d'expressar-se que no és la correcta.

11. Com es fa la festa del corpus més inclusiva

Això és una cosa que he treballat des de tres o quatre anys després de la pandèmia, amb i que ens va sorgir amb converses de pares i mares, sobretot d'alumnes de l'Escola Virolai, que són nois i noies amb necessitats especials, i que ens deien que els infants no poden anar a segons a quines activitats. Això passa durant totes les festes que se celebren a la ciutat, en general. Trastorns de TDH o autisme doncs no ho poden viure doncs llavors també vam fer que hi hagués una part de la rua que no hi hagués soroll i fer activitats que van dirigides a nens que tenen TDH o autisme i que, per tant, no poden tenir segons quins sorolls, no es poden introduir dins d'uns concerts, necessitàvem fer algunes activitats amb altres tipus d'elements, sinó també fent totes les activitats amb llenguatge de signes, que hi hagi les diferents plataformes per les cadires de rodes , vora els escenaris que es

munten a la ciutat, perquè es puguin pujar gent amb cadira de rodes, són totes aquestes accions que nosaltres volem que tothom de la ciutat pugui gaudir del seu espai

12. Quin és el paper de les diferents entitats culturals i associacions en les festes del Corpus

D'alguna forma mostra un tipus de cultura que cadascuna d'elles diferents i al final fer més rica la cultura a nivell global i a la ciutat de Cornellà a nivell particular, és veritat que nosaltres programem una certa cultura més professionalitzada, artistes, monòlegs, teatre, circ, i després entitats que el que et fan és donar a conèixer la diversitat cultural, des de cultura catalana, cultura gallega que fan la seva festa a Can Mercader... totes aquestes sumes d'identitats culturals formen el que és una festa diversa i plural, i és el que en representa com a ciutat, una ciutat on cadascú pot trobar el seu espai i la seva activitat cultural que més l'identifiqui.

El que fem quan concedim la subvenció, que és anual i ells utilitzen i després per fer aquesta activitat han de fer una instància, que ha d'entrar a registre de l'Ajuntament, i s'expliquen necessitats, escenaris, carpes, punts de llum, seguretat en cas de durar diversos dies, poli clins, etc. tot això es registra amb una instància, llavors hi ha una gent de l'Ajuntament que coordina totes aquestes necessitats sol·licitades. Nosaltres tenim material, però si hi ha alguna necessitat diferent s'ha de contractar a una empresa externa. Tot això és una economia circular que mou la part cultural de la ciutat i que ens retroalimentem tots i entre tots en necessitem.

13. Quins són els actes que més gent té o més gent assisteix durant les festes del Corpus / actes amb més participació

Doncs l'inici de les festes amb el pregó i el correfoc, és el més multitudinari, amb el que també nosaltres com Ajuntament posem més cura/seguretat pensa que hi ha foc, i a la gent li agrada molt el corre quintos, i la barreja de beguda, foc ... etc., hi ha un bon volum de gent i després baixa moltíssima gent a Toc de Corn, que es desborda, i també succeeix el dissabte, a plaça Catalunya amb el concert, al Camp de l'Espanyol la festa dels joves, aquestes són les grans cites que hi ha durant els 4 dies que a la ciutat succeeix, igual que hi ha un formigueig de gent que va amunt i avall, estem alerta les 24 h, quan és el pregó desitjo que s'acabi perquè pateixo molt. Tenim una ciutat molt agraïda i respectuosa. Sempre hi ha incidents per què amb una ciutat amb tanta gent i gent que ve de fora és evident que algun incident hi ha, però es pot dir que la gent és bastant respectuosa i gaudeix de la seva festa.

14. Amb el que portem de segle la Covid ha sigut un fet històric que va condicionar la festa del Corpus durant dos anys 2020 i 2021, aquestes adaptacions que es van fer han canviat l'organització de les posteriors edicions?

Nosaltres ens replantegem com poder fer, no només que a la ciutat hi hagi vida, sinó que hi hagi un sector cultural, empreses culturals, artistes de la ciutat que puguin tirar endavant, per què la majoria són autònoms i al final mengen sobre les activitats que els hi contractem, i l'autònom si no treballa no cobra/menja. Vam dir que com Ajuntament no ens podíem quedar aturats i havíem de tirar endavant alguna oferta encara que fos virtual o sobre de camions on poguessin tirar endavant aquesta economia circular perquè aquesta gent pogués viure i la gent pogués gaudir d'aquesta activitat cultural i vam fer una Festa del Corpus on hi havia uns camions pels carrers, activitats virtuals, i és veritat que era una cosa que estava bé, però que no venia per quedar-se la gent vol contacte, vol un concert quedar a fer una copa. A la gent li agrada estar al carrer i tenir contacte amb els amics. Que vam aprendre moltes coses, sí, però no és un model que es pogués quedar.

15. A l'enquesta que vaig enviar hi ha un tant per cent bastant alt que m'ha posat que hi ha poques activitats adreçades al públic adolescent

Potser sí que he fet l'enquesta. Estic d'acord, però crec que és una cosa que he intentat canviar des que soc Regidor, potser per l'edat, vaig entrar amb 24 anys i ara en tinc 29, jo també volia trobar els meus espais que són complicats moltes vegades de trobar, la gent jove són molt exigents, o ens porten a la Rosalia, o els hi costa dir que guai una festa, per això vaig intentar fer els 40 Principales perquè eren artistes coneguts, el problema és que els artistes una mica coneguts costen setanta mil euros. No és el mateix contractar un grup de gent més gran, grups de l'època dels teus pares, que són els que en el seu moment triomfaven, ara són més econòmics vint-i-cinc mil o trenta mil euros,

són coses més raonables, però per la gent jove certs artistes doncs l'hi costen, jo de la màniga em vaig treure la Julieta, i amb un any de diferència, és l'únic concert que fa gratuït a tot Catalunya per què s'ha disparat, el que vosaltres pagareu disset mil euros ara costa setanta mil euros, però com que ho vam contractar un any abans, però és evident que aquí la ciutat necessita tirar endavant una oferta perquè la gent jove gaudeixi d'unes festes que han de ser per tothom, això no significa que si tu fas un repàs per totes les festes la gent jove no tingui els seus espais, sí que en té com el Corndefoc, el Toc de Corn, el divendres l'any passat hi havia concert per la gent jove a plaça Catalunya, dissabte també, Màxima FM, diumenge concert 40 Principales, l'oferta hi és el que passa que és evident que no pots comparar una ciutat com Cornellà amb Barcelona, això si ho volem tirar endavant com a mentalitat serà molt difícil sempre perquè Barcelona ho menja tot a nivell cultural i de pressupost. Però que si fem activitats per la gent jove, però el que cadascú de nosaltres hem de ser més o menys exigents amb la nostra oferta de ciutat, per què si la programem. Aquesta pregunta que et faré és m'estic fent vell, que significa per tu gent jove, entre catorze i vint-i-pocs, el que si podem fer és tirar una oferta de cara a la tarda de cara als joves, ja hi estic treballant, de fer dues activitats a les piscines, ja que és una època de l'any que fa calor, seria un "tardeo" per la gent jove.

16. A la pregunta de quines activitats agraden més, en aquest ordre: Toc de Corn, Corndefoc, concerts plaça Catalunya, castells, focs artificials, l'FM que es fa a l'Splau, fira coincideixen amb els diners invertits de cada una

Comparant la Plaça Catalunya amb el Corndefoc, el pressupost és molt diferent, crec el que assenyala aquesta enquesta i els seus indicadors del que tan contestat, són els simbolismes de la festa. Totes aquestes activitats és el que realment crea l'esperit del Corpus

17. Hi hauria alguna opció per recuperar l'ou com balla

Sí, l'any que ve es recupera.

18. Per què se solapen els actes, moviment de gent entre barris

El problema és que en quatre dies i hem d'encabir 160 activitats i és evident que tothom vol que la seva activitat triomfi, i llavors triomfaria si únicament hi hagués una única activitat, però necessitem que tothom se senti a gust i tingui el seu espai, i és evident que ningú vol fer la seva activitat a les 15 h que fa una solana brutal, si no que ho volen fer a les 19 h. 160 activitats si anem reduint hores acabem tenint un Corpus on tothom pot gaudir del que vulgui, però és evident que se solapen.

19. A la pregunta de quines activitats t'agradaria que es fessin, sobre que hi ha activitats que la gent ha posat que estan als programes considereu que falta informació.

Jo crec que realment a vegades contestem una mica ingènua segurament que aquesta gent que diu que falta teatre, és probable que ella mateixa no hi vagi, és evident que quan tu reps informació és mirar quins concerts fan i qui ve, nosaltres la programació teatral es pot estendre més durant tot l'any a les diferents sales de la ciutat, i es pot diversificar molt més no pas que fer-ho en els quatre dies del Corpus, nosaltres el que volem és sortir de l'activitat de sala interior i que l'activitat trepitgi el carrer.

20. Per un altre costat, sorgeixen algunes propostes com més activitats esportives com tornejos de futbol o bicicletades que abans es feien, les catifes de flors a més barris, recuperar l'ou com balla...

L'ou com balla és una activitat coneixem qui hi ha darrere d'això i que jo li vaig prometre que es faria, i es farà, recuperar l'ou com balla la pròxima edició del Corpus, després hi ha altres activitats que s'intentaran recuperar si encaixen o no. Hem de tenir clar una cosa i és que totes les festes en aquest sentit necessiten recursos econòmics i són limitats, recursos personals, equip tècnic que també és limitat i amb tot això arribem fins on arribem.

21. A l'enquesta hi ha gent que ha posat que els actes són molt repetitius i jo mirant els programes he notat que hi ha poques diferències entre actes, com ho feu per anar actualitzant els actes / canviant

Fem això que t'he dit al principi, fem una primera visió del que ha funcionat o no hi intentem tirar endavant tot un full ple d'idees, en aquesta pluja d'idees, el que volem és anar innovant any rere any amb activitats que realment doncs es poden fer i que no es fan. Però el Corpus és Corpus i costa

molt canviar tota una festa i intentar que aquesta sigui totalment diferent d'un any a l'altre, és més si ens posem a comparar programes de les festes majors de Sant Joan Despí, o de Sant Boi, veuràs que hi ha una similitud perquè al final les festes no es poden canviar tan fàcilment Que jo et faria una proposta, això no vol dir que m'agradi, eliminen les festes del Corpus de tots els barris i busquem un lloc molt gran de la ciutat i posem com una fèria, 30 casetes per encabir al Toc de Corn, gegants, castellers i altres i allà succeeix tot, però això no és el que representa la ciutat ni el barris ni les entitats, i després també tenim un problema amb les entitats és que les seves juntes directives volen fer les mateixes activitats que fa 20 anys, per exemple els Hijos d'Almàchar fa 20 anys que fan els mateixos jocs típics i no ho canviaran, a nivell de ciutat la gent espera els concerts, i que per la ciutat hi hagi activitats.... És molt difícil innovar any rere any.

22. A les respostes de l'enquesta hi ha gent que ha fet referència a les festes alternatives amb una llarga història com a moviment socio-reivindicatiu i que jo desconec, realment quina rellevància té el moviment de les festes alternatives dins de la Festa Major (els financeu, no les he detectat als programes, i hi ha una associació de festes alternatives)

Que jo recordi més o menys quan jo tenia la teva edat o era una mica més jove, succeeixen on actualment arriben el Reis, es feien a la fira, allà es tallaven els carrers i es feien, llavors això es va modificar, les festes alternatives ara es fan a l'estació de la Renfe, a més jo tinc molt bona relació. Per aquest any passat hem tingut dues o tres reunions, ens han demanat el que necessitaven han demanat el que han volgut, han de tenir el seu espai, ells gaudeixen, no han fet, perquè al final pensem que com festes alternatives, embruten la lien, no, fan la seva festa amb el seu tipus de música que els agrada, no és necessari que a tothom ens agradi la mateixa música, ells van fer la seva part d'actuacions amb els seus dos escenaris, ho van deixar tot net, va haver una relació estupenda entre ells i administració i demanen el necessari per tirar endavant la seva festa, el que és un escenari i quatre punts de llum i amb això fan la seva festa, és evident que posem recursos per subvencionar. El tema programa no hi són, però perquè no van enviar la informació a temps, el termini per enviar tota la informació és una mica estricta. No sé si és perquè no van poder per tema de comunicació o per què ells no van voler. Per la nostra part no hi hauria cap problema especificar-ho.

23. Que opines sobre la presència de les associacions a l'organització de la festa del Corpus

Que és necessari, sense les entitats de la ciutat seria impossible saber com funciona les festes de Corpus, necessitem si o si la seva presència per tirar endavant la programació cultural de les festes

24. Quant d'important és el moviment associatiu per la Festa Major

Sense l'associacionisme no hi hauria les festes del Corpus que nosaltres coneixem, és impossible que com Ajuntament assumim tot el que fan les entitats.

25. Per què creus que el Toc de Corn ha tingut tant d'èxit en termes participació, públic i acceptació de la proposta

Jo crec, que ames tenim dades, el dijous a la nit no s'ha programat mai cap acte, estem mirant de programar algun acte paral·lel perquè Toc de Corn no es col·lapsi, perquè una cosa és morir d'èxit i l'altra que per l'èxit que hi ha al final vagi malament. No és una cosa que surti de nosaltres és una cosa que hem parlat amb els organitzadors. Necessitem que els dijous hi hagi més programació, és cert que quan acaba el correfoc la gent necessita més activitats, només hi ha al Toc de Corn, és una oferta sana, que funciona, que la gent gaudeix, on tu saps, perquè ja és una tradició, que et retrobis amb gent que potser només la veus allà, veus com funciona s'ha de potenciar i mantenir i s'ha de veure com l'Ajuntament crear aliances, perquè mori d'èxit, però amb un èxit que sigui triomfador o no de dir ... Amb això hem de tenir compte perquè entre tots no arribem.

26. Tornat a la Plaça Rosa Sensat

Es va traslladar per un tema de sequera, l'Alcalde té el compromís amb ells, que quan es pugui tornar a trepitjar el verd tornaran a Rosa Sensat

27. Com creus que evolucionarà Cornellà i quin impacte pot tindre cap a les celebracions (Corpus)

Al final evolucionarà cap a on nosaltres vulguem que evolucioni quan dic nosaltres, dic tu, els teus pares, amics, veïns, és una festa que realment la creem nosaltres i que és una festa que hem de fer nostra perquè sinó no és la festa de Corpus, és una festa que ens ha de permetre retrobar-nos amb molta gent, gaudir de la cultura, intentar sentir-nos orgullosos i aquest sentiment de pertinença de Cornellà de la Festa del Corpus i intentar buscar aquells forats que potser no estan coberts i que nosaltres com Ajuntament / ciutadania podem cobrir, moltes vegades sembla com impensable, aquí ja està tot fet, el Toc de Corn fa deu anys es va crear i ha triomfat , la festa inclusiva fa quatre anys s'ha fet i ha triomfat, no és que estigui tot per fer, però encara hi ha coses que es poden treballar, millorar i sobretot buscar aquells saber fer d'abans, aliances o teixir complicitats amb entitats amb artistes amb el sector cultural, però encara més poder tirar endavant unes Festes del Corpus que siguin millors i tothom tingui: Primer, la seva part cultural coberta. Segon, els artistes autònoms puguin tenir una part de contractació per sobreviure. Tercer, que hi hagi teixit associatiu que pugui participar i mostrar a la ciutadania la diversitat cultural. Quart, i la més important que la gent jove no digui els hi falten activitats i que puguin dir que han sigut les seves festes al 100%

- **Ramon Montserrat, llicenciat en història i cap de Cultura de l'Ajuntament de Cornellà (2004-2016)**

- 1. Quina ha sigut l'evolució de Cornellà aquest segle**

Ha sigut realment espectacular des del punt de vista demogràfic i humanístic ha sigut desmesurat en el sentit que ha tingut un procés de creixement equilibrat i sostingut, des de l'any 1950 Cornellà és un poble amb uns milers d'habitants amb una indústria implantada, és a final dels 50 fins al 75 o 80 on la població es multiplica per 3 on el territori és molt petit i es massifica amb grans edificis i tota una mena de barraquisme vertical per què no ens enganyem en aquell temps no hi havia ni els serveis ni les condicions necessàries per garantir una qualitat de vida digna als milers de persones que s'instal·laran, és un creixement espectacular però des del punt de vista desequilibrat i desmesurat.

- 2. Quins serien els aspectes més rellevants de la guerra civil a la ciutat de Cornellà**

Suposo un que és que com a tot arreu és a dir que d'una manera o altra es procedeix en també durant el període de la guerra i el període en el qual hi ha descol·lectivització de les empreses o del camp és a dir en aquest sentit perquè en el moment en què esclata la guerra els sectors més radicals o més sindicalistes, procedeixen a la col·lectivització d'algunes fàbriques o d'alguns locals... I després òbviament també una de les coses més rellevants va ser la destrucció de l'església, pel que sé no és obra de ningú de la ciutat, sinó de les milícies antifeixistes que anaven fent crema de convents, esglésies i són els que van enderrocar l'església del segle XVII o XVIII. Com a fet rellevant, la resta com a qualsevol població altra petita és a dir a l'Ajuntament local fa costat a la república els regidors que n'hi ha que formen part dels diferents partits que en aquell moment lideren la república, republicans, socialistes, o d'alguns altres partits sindicats o associacions i quan acaba la guerra igual que a qualsevol altre lloc perquè també hi haurà repressió per les noves autoritats franquistes hi haurà exilis, represàlies, contra els que han estat rojos o republicans.

- 3. Perquè es va treure un dia de Festa Major, és a dir abans el correfoc era dimecres i ara és dijous o la cercavila era dijous i ara és dissabte**

Inicialment, dijous de Corpus era festiu, ara des de fa uns quants anys es va retirar, per tant, no té cap sentit, segueix tenint la simbologia religiosa, però ja no és festiu. Per tant, entenc que abans s'unia el dijous de Corpus que era festa amb el dia local que era divendres. Ara ja des de fa uns 15 o 20 anys, s'hauria de revisar ja només és festiu el divendres i enllaça amb el cap de setmana, el dissabte de totes maneres és un dia pont on es nota que hi ha molta població que treballa fora, o que treballa dissabtes, el dissabte matí és un dia híbrid, llavors dissabte tarda i diumenge són com els d'avui ara dins el programa dins de les festes els dies grossos, això ha anat oscil·lant per què és veritat que el dijous, inicien experiències com les de Toc de Corn que és el primer dia de festa i es mantenen entre divendres i dissabte. La resta d'associacions on la fórmula és més tradicional se centren més entre divendres nit dissabte i diumenge això fa que la Festa Major s'allargui molt, també

i a més a més que ara haurien d'afegir el cap de setmana anterior, on també hi ha actes, ja que n'hi ha tants actes que s'han hagut de desplaçar al cap de setmana anterior.

La idea que si era perquè hi havia un centre comercial que va imposar el canvi de dijous a divendres, personalment jo no en tinc cap constància que hi hagués cap pressió ni imposició per part de cap centre comercial, ni l'Eroski en el seu moment ni Corte Inglés perquè es despengés un dia de festa, és cert que el dijous passa a ser un dia laboral i que a més a més com a altres poblacions en què la majoria dels habitants treballen fora doncs clar en ser dia laboral, el dijous deixa de tenir sentit.

4. Perquè es van canviar els focs de diumenge a dissabte

Aquest sí que és un tema molt recent, és de fa 3 anys, inicialment l'explicació que es dona, l'oficial que és la que es manté, és la que els diumenges, hi ha moltes famílies amb nens petits, es fa la reflexió que és l'últim esdeveniment de la Festa Major, es fa molt tard i l'endemà habitualment hi ha un retorn a la vida laboral, escolar, tret que ja estiguem de vacances, l'escolar sobretot. En aquest cas la idea de traslladar-lo a un horari més avançat, tenint en compte que és necessari la foscor, fa que s'orienti això a què tothom pugui gaudir-lo per què sembla ser que la reflexió de moltes famílies els infants s'ho perdien per què era molt tard era l'últim dia i l'endemà s'ha de tornar a la vida laboral.

5. Quan es comença a preparar la Festa del Corpus

Generalment, sempre abans d'acabar l'any natural, ja s'estan mirant les propostes grans, em refereixo als espectacles de gran format, ja que estan sotmeses a calendari, gires, propostes grans em refereixo a un espectacle de format gran, sobretot els musicals, això pel que fa a l'organització d'aquests espectacles que contracten directament els equips tècnics de l'Ajuntament, amb les entitats es posen en contacte a partir del mes de febrer, es fa una circular que ja s'està preparant el programa de la Festa Major i que hi ha una data fins al mes d'abril perquè ens puguin incorporar tota aquella programació que vulguin afegir, entenc que la majoria d'entitats també tenen una dinàmica molt similar, potser elles als finals d'any ja estan fent algun treball, i si no al gener o febrer, o fins i tot després del carnestoltes, no enfoques les activitats que vulguis fer, també s'ha de tenir en compte que la Festa Major és movable amb el temps, ja que del Corpus. Dependrà en quin mes sigui que tens més temps o menys per la seva organització, ja que ens movem entre maig i juny...

6. Com s'organitza la festa del Corpus

Hi ha una part, des del punt de vista de l'Ajuntament, hi ha una part que és la que et deia abans, en la que qui se'n fa càrrec de la gestió, contactes, contractes, revisió de fitxes tècniques a la coordinació de l'esdeveniment, i després a l'execució muntar-ho estar-se allà, muntar camerinos, tanques, escenaris, tot això ho fa l'equip del departament de cultura de l'Ajuntament de Cornellà. És veritat que tot allò altre que és la majoria d'actes que formen part del programa d'actes que són organitzades per les entitats són elles mateixes, a través de les seves juntes directives, a vegades algunes d'elles contracten alguna empresa que els donen un cop de mà, però són elles que s'organitzen amb un model molt similar, que hi haurà tal dia tal altre, on farem cada acte, com ho farem... la majoria de material es demana a l'Ajuntament, aquest té un servei de préstec, tanques, cadires, taules, entarimats, de tot aquest material que farà falta també es demana amb temps igual que ho fem nosaltres, igual que tot el tema també el corrent elèctric generadors elèctrics ... Tot allò que munta al carrer, té unes necessitats específiques que s'han de preveure, sanitaris, permisos, tot això hi ha una part important que les fan els equips tècnics municipals, però després depèn de cadascú, com per ex el Corndefoc ho organitzen les colles de diables, elles s'encarreguen de convidar altres colles, faciliten documentació a govern civil, la compra de la pirotècnia, ordre de sortida, l'itinerari és el mateix si no hi ha res especial tipus obres, s'ha de fer tot un seguit de gestions que s'encarreguen les colles mateixes i se'n fan càrrec elles, i així totes les altres entitats tenen el mateix funcionament.

7. Quin és el criteri que s'utilitza per a la selecció dels actes

En el tema dels grups d'actuació musical a vegades s'han fet sondejos, enquestes, a nivell més dels joves, per determinar qui pot venir, també algunes vegades es fan preguntes a aquests col·lectius que treballen, bolsos d'assaig de música, factoria musical, en aquestes franges de concerts més o

menys que tenen públics més joves, tampoc tindria sentit que la gent d'una determinada edat gent decidís els grups. Sí que és veritat que s'escolten moltes vegades les veus, reflexions o demandes d'aquests grups. Després una altra cosa és la realitat els pressupostos que tens, els calendaris i depèn de l'oferta que hi hagi, no sempre pots accedir als millors grups, o grups que són més assequibles que no fan gira o ja estan ocupats, o d'altres que fins a l'estiu no comencen els seus bolos. Per tant, és un cúmul de coses hi ha una part de petició, i després hi ha una part de les condicions que es donin.

8. Quins requisits ha de tindre una proposta nova per ser acceptada

La més important que pugui ser d'interès general, que pugui acontentar un màxim de població, que tingui qualitat... com a criteri intentes buscar això. Que estàs fent és utilitzar diners de la població, recursos públics per intentar completar un criteri de festa per això ha de ser el màxim plural possible, que porti qualitat o valors o un missatge determinat, i que siguin raonables també des de fa uns anys es va optar per no tornar-se boig i anem a gastar-nos molts diners amb segons quins artistes, són programacions més o menys compensades que contentin a tothom, a franges diferents d'hores determinades, segons el lloc, segons a quines hores penses en un tipus de població... també s'ha de tenir en compte el que organitzen les entitats, no trepitjar-se, pensar a tenir un programa amb diverses opcions pensant en famílies, gent gran, joves... activitats culturals, esportives o d'altres.

9. Com es financen les festes del Corpus i quina part del pressupost municipal rep el departament de cultura per l'organització de les festes del Corpus?

El finançament, l'ajut important existeix en el pressupost de cultura, parla-ho amb ells per saber quina és la dotació que rep el departament. Jo ara no ho recordo, ells et podran dir quina és la partida, l'Ajuntament té una partida expressa per organització de la Festa Major i a més i a més hi ha altre tipus de despesa de lloguer d'equips i altres recursos. I després una altra part important de subvencions a les entitats amb una de les activitats que munten també serà per Corpus. Hi ha un percentatge importat del pressupost per dur a terme una Festa Major com aquesta, pensa que és una Festa Major que s'estira uns 10 dies que hi ha moltes activitats amb un munt de propostes. La quantitat no té la ser dir.

Les entitats reben la subvenció sobre un barem, hi ha unes bases, reben la subvenció per gestionar les activitats de la seva associació, n'hi ha que inclouen actes per la Festa Major, però no totes les entitats organitzen activitats per Festa Major, és que hi ha és un criteri de puntuació, si es fan activitats compartides amb altres entitats, quants socis té l'entitat, a quanta gent arriba, si és oberta a tothom, a quin tipus de públic, mobilitat reduïda... cada concepte ofereix uns punts i aquests se sumen i depèn del barem tens una quantitat o unes altres i després s'ha de justificar, no és a la "tunt-tun" hi ha tot un seguit de criteris que fan que el valorin d'una manera o altra que una entitat rebi més o menys.

10. Quin és el paper que juga la publicitat als programes de mà, ja que hi ha hagut anys que hi havia publicitat i ara ja no

Això és una tendència lògica, en el sentit que el que s'intenta evitar en el malbaratament del paper. Tot i això, els programes se segueixen editant en petit format per dur a la butxaca i el que s'intenta també és que les RRSS o els espais oberts tot el que pugui ser digital tingui més pes. En les campanyes generals de comunicació el paper està intentant deixar pas a la fórmula més digital, encara que crec que aquests anys s'ha imprès en un format de programa s'intenta que sigui més compacte, agrupat per franges, edat, col·lectives, familiars o horàries,

11. Quin és el paper de les diferents entitats culturals i associacions en les festes del Corpus

És fonamental per què és veritat que l'Ajuntament organitza aquells esdeveniments més grans que requereixen potser recursos o d'una professionalitat, en el sentit si ha de ser, s'ha d'estar s'ha de fer el seguiment. Si la Festa Major té 200 activitats, per posar un número, doncs probablement el 70% són totes elles organitzades i realitzades per entitats. No perquè siguin més petites deixen de tenir menys importància, el contrari, des de la caseta del Atletico Minas que dinamitza l'espai de la pl.

Europa amb activitats diverses, artistes locals, espai de trobada... Etc. castellers, diables, rosalia de Castro a can mercader... hi ha activitats centrals que són organitzades per entitats i altres petites que també funcionen on també incloc aquí al Toc de Corn, com a proposta de festa diferent, de més proximitat o d'una altra manera d'organitzar-se i que també forma part de la Festa Major no és que convisqui és una proposta més dins de la Festa Major de les ciutats, no és una festa diferent, ni alternativa, alternativa amb les formes del seu funcionament intern. Al final des del punt de vista de la ciutadania és una activitat més dins de la ciutat.

12. Quin son els actes que més gent té o més gent assisteix durant les festes del Corpus / actes amb més participació

Nombres d'assistències és on es convoquen en places o llocs més grans, no sempre el correfoc nou o deu colles, és un esdeveniment que més gent mobilitza, és cert que tots aquells espais més grans Pl. Catalunya, parc de la ribera, o els concerts del Toc de Corn que apleguen molta gent, són els que realment tenen la centralitat i incorporen més gent. No tant perquè puguin ser els més importants, o el més interessants, però si per què estan pensats precisament per això perquè es pugui convocar molta més gent, altres activitats o són més minoritàries o no tenen recursos per gestionar un volum de gent important.

13. les respostes de l'enquesta hi ha gent que ha fet referència a les festes alternatives amb una llarga història com a moviment socio reivindicatiu i que jo desconec, realment quina rellevància té el moviment de les festes alternatives dins de la Festa Major (els financeu, no les he detectat als programes, i hi ha una associació de festes alternatives)

Les festes alternatives, si en remuntem als anys 80, quan apareixen, òbviament són els de festes que després han tingut un altre desenvolupament com podria ser el Toc de corn, les festes alternatives no deixen de ser aquestes fórmules de festes autogestionades on un col·lectiu de persones, més o menys gran, decideixen quina programació volen que vingui i atenen altres tipus de criteris, també ells mateixos en el sentit de passar-ho bé de ser-ne els màxims plurals possibles, que hi pugui participar gent de la ciutat més propera, però sí que és veritat, que d'una manera o altra, rebutgen la massificació o aquesta més de criteri més tècnic que administratiu i fórmules assembleàries. A Cornellà les festes alternatives van ser molt importants, se segueixen organitzant el que passa la veritat s'han anat diversificant en altres propostes com el Toc de Corn, és veritat que els anys 80 i 90 a Cornellà té realment èxit i congrega a molt de públic. Penso que d'una manera o altra, no deixa de ser l'origen o inicial, que després han estat altres experiències que han de funcionar força bé. També haig de dir-te que aquí a Cornellà sempre hem comptat d'una manera o altra, siguin autogestionades o alternatives compta amb el suport de l'Ajuntament. És important tenir-ho en compte. A vegades sembla que s'aparta del que és més oficial o del plantejament de què és l'Ajuntament, però mai a nivell de generador, sanitaris, escenaris l'Ajuntament en totes aquestes fórmules ha col·laborat.

14. Quan passen les festes del Corpus a formar part de l'Ajuntament.

Potser des dels anys 50 o una mica abans, també estem parlant d'un municipi més petit, el grau d'incidència de les festes recau més en les 4 entitats i el que pugui aportar l'Ajuntament. Però quan l'Ajuntament dirigeix l'organització de les Festes Majors des dels primers ajuntaments democràtics, D'intentar, organitzar, quadra, endreçar, els esdeveniments en l'espai públic pensant més en una població més heterogènia més general, abans l'Ajuntament amb l'església, per què estem parlant del Corpus i l'església feia la processó i feia una festa més de caràcter local, més centrada en el nucli històric de la població, amb presència de les entitats històriques, la coral unió, Orfeó Catalònia, patronat, a mesura que la ciutat creix i s'incorporen també altres associacions o col·lectius, sobretot a partir de 70 i escaig, tenint en compte que els últims anys del règim franquista, l'Ajuntament gairebé no té recursos per afrontar-ho tot, serà a partir dels 79 o 80 quan amb els nous ajuntaments democràtics es passa a aquest model més dirigit per l'Ajuntament i de donar suport a les entitats, i

aquestes d'una manera o altra treballés més coordinades amb l'Ajuntament, tampoc hi ha una línia molt clara, va molt en funció de com és la ciutat de com funciona, d'un model més petit que amb 4 coses ja feien, envelat i poca cosa més, i tenia els seus usuaris, a un model d'una dimensió de ciutat molt més gran i sobretot en la gestió dels recursos pensant en una majoria de població pensant en gent que ve de llocs amb altres sensibilitats, això fa que els ajuntaments desenvolupin polítiques culturals que fins al moment no se n'havia parlat mai.

15. Que opines sobre la presència de les associacions a l'organització de la festa del Corpus

Són indispensables, ja que el seu paper és fonamental, ja que penso que hi han de ser sempre, al final no ens enganyem l'important és que la gent participi i la gent es comprometi amb la seva ciutat i amb el seu entorn i les persones conviu, per tant crec que l'associacionisme és una de les millors fórmules, per tant, hi ha de ser sempre a la Festa Major i en qualsevol altre model cultural, és veritat que la gestió és molt més senzilla des del departament municipal quan hi ha tècnics que s'han format i treballen, però al final la presència dels col·lectius de les entitats de les associacions són imprescindibles i sobretot en la Festa Major.

16. Quin impacte ha tingut l'associacionisme dins de la ciutat de Cornellà

Jo diria que elevadíssim crec que durant molts anys encara ho és, crec que és una de les ciutats eu ha tingut un cens més elevat d'entitats, de tota mena, culturals, esportives que les tradicionals, però després en vers a solidaritat, a nivell joventut. Hi ha un ventall d'organitzacions i entitats actives amb uns objectius clars molt elevat, per tant, penso que una les senyes d'identitat que té Cornellà és aquesta, és la capacitat d'organitzar-se socialment i la gent col·labori i participi en esdeveniment de creació pròpia, moltes de les activitats o programes que es desenvolupen a Cornellà ho són fetes per entitats o conjuntament amb l'Ajuntament, o d'altres institucions, empreses, o entitats. També sempre amb clau esportiva, l'esport social a Cornellà mou infinitat de persones i té equips molt ben situats, tot i que semblin fórmules professionalitzades, per què evidentment el nivell de gestió i el moviment de diners o recursos és molt alt, bàsquet, futbol, natació, Rugby... també són associacions igualment que també formen part de la Festa Major per què la Festa Major també és esport, i que, per tant, també fan un treball molt important, solidaritat...

17. Des de 1850 que apareixen les primeres associacions, com van evolucionant i que suposen per la ciutat

El teixit o sector associatiu es troben en eterna crisi, però no desapareix mai i no ho faran mai per què al final el seu fonament és social, per tant, els humans com animals socials sempre acabarem necessiten un espai on trobar-nos amb la resta de persones que ens relacionem amb les que ens venim o no per poder compartir, coneixement, activitats, estones, el que faci falta. El que si és veritat que les associacions han d'anar adaptant-se als moments i circumstància de cada temps, com als 80 hi ha un esclat d'associacions, per tot arreu, de tota mena i que reivindiquen de tot per què venim del franquisme, venim de prohibicions, de falta de recursos, de falta de molts casos d'experiència, passem a prendre al carrer a reivindicar-lo com a espai per poder fer-hi coses també hi ha un esclat, en el que les veritats que després amb la normalització de tot plegat hi ha entitats que deixen de tenir un objectiu clar o que no tenen relleu generacional o deixen de tenir importància. De manera més recent l'impacte de les RRSS, virtual, que també et permet de relacionar-te d'altres maneres també hi ha potser ha fet que també potser ha fet que el model d'associacionisme tradicional on trobar-te a un lloc amb una taula per parlar no sedueix tant o no tingui l'expectativa a les generacions més joves. Però això no impedeix que la gent es pugui seguir trobant per fer qualsevol activitat que li pugui agradar molt més. També és veritat que les associacions d'abans pel que servien era per intentar oferir o intentar aportar el que no tenies a l'abast, quan no hi havia tele i volies escoltar un concert anaves al teatre de l'entitat del teu barri allà perquè es programaven sempre coses, en el moment que tenim TV, RRSS, tauletes, ordinadors... Si tens un abast tota una sèrie de continguts culturals, etc. El consum cultural en el teixit associatiu sobretot els que tenen local propi deixen de ser important i després, per altra banda, la manera de relacionar-nos també fa que llavors no haver d'estar en una sala parlant de tal i qual deixi de ser tan rellevant però no per seguir-te trobant per seguir fent un tipus d'activitat diferent.

18. Quant d'important és el moviment associatiu per la Festa Major

Més o menys fent el càlcul percentatge el 70% de la programació de Festa Major, ve organitzat per les entitats. La resposta ja te l'he donat abans, per mi és fonamental.

19. Com a director de cultura del moment com rep l'Ajuntament l'entrada del Toc de Corn

Era com a tot, d'una manera o altra el que... allò que té a veure amb els recursos o les sol·licituds que et poden fer com a gestor del departament el que interessen es recapta informació per veure quina proposta hi ha i cap a on s'orienta quin és l'objectiu, òbviament coneixes els interlocutors, saps qui hi ha al darrere, per tant, doncs ja d'entrada no hi ha tampoc una voluntat de dir no... però clar evidentment, tens una responsabilitat de gestionar, òbviament doncs també aquí hi ha una responsabilitat política no meva de tècnic, però sí del regidor del moment, en aquest sentit hi ha tot una sèrie de reunions prèvies on s'expliquen el projecte, i en el que, jo crec que si no recordo malament, s'arriba a un acord i de la mateixa manera que qualsevol altre col·lectiu doncs s'atenen aquelles demandes que es fan de material o altres tipus de suports i evidentment es dona suport i allò que es necessita, no hi ha hagut ni una reticència, però sí que és veritat que com ha formulat tu l'has de situar en el mateix context que qualsevol altre, i per tant també s'ha de tenir clar que és, que es pretén i cap a qui i on s'orienta i, per tant, és normal que d'entrada hi hagi reunions, hi hagi plantejaments punts de vista, explicacions, coses a veure, però crec que des del primer moment la proposta del Toc de Corn sempre ha rebut el suport que mínimament ha demanat tenint en compte que és autogestionat, tenint en compte que no demana molt, però sempre ha tingut el suport la llum verda de l'Ajuntament.

20. perquè creus que el Toc de Corn ha tingut tant d'èxit en termes participació, públic i acceptació de la proposta

El que és essencial per què hi participa molta gent, i per tant quan hi participa molta gent també té la capacitat de convocar molta gent. També és veritat és que s'ha sabut trobar un programa integral que parteix des del matí integrant entitats integrant, integrant famílies, propostes que d'una manera o altra també sempre estan ben cuidades, a saber trobar aquesta programació que es va allargant durant el llarg dia, que el que fa que d'una manera o altra permet gaudir de la festa sense d'haver de sortir de l'entorn de l'espai que ocupa, penso que en aquest sentit és un dels èxits de les claus de l'èxit, però sobretot això aquest punt de permetre la participació a diferents nivells diferents graus d'implicació a infinitat de persones, des dels que estan més en el vessant organitzatiu, des dels que s'encarreguen dels concerts, des dels que estan aportant el seu gra de sorra a les barres, dels que estan al servei dels entrepans, d'altres que es preocupen de la part més tècnica o la decorativa... En aquest sentit, integres a molta gent que també fa que s'obri a la porta que hi hagi molta gent que la vulgui gaudir, és un model és una fórmula que funciona, que funciona en molts altres municipis, el model del Toc de Corn no s'allunyaria massa de models més tradicionals de Vilafranca que també són comissions de festes o a Granollers, són fórmules que d'una manera o altra son participatives, molt obertes, molt plurals i són de qualitat, en el sentit que totes les entitats estan pensades i ben pensades, per tant, entenc que és una fórmula que funciona

21. creus tu que es va voler crear el Toc de Corn

Doncs probablement com totes les coses, per què potser no es trobava un espai a una resposta adequada al que un col·lectiu important de persones volien o buscaven i, per tant, això et porta a moure i que vulguis crear un espai en el qual hi hagi un altre tipus de proposta que et satisfà més, o que et penses que són més valuoses o més important, no crec que hi hagi una altra intencionalitat, al final no deixa de ser una festa on participa molta gent de maneres de pensar molt diferents i de ser molt diferents, de col·lectius molt diversos que ja no hi són com a representants de col·lectius o entitats, sinó que estan com a ciutadans i objectiu és organitzar una festa dins la Festa Major

22. Com creus que evolucionarà Cornellà i quin impacte pot tindre cap a les celebracions (Corpus)

Cornellà suposo que com moltes altres ciutats està ara preocupada pel repte del creixement urbanístic en el sentit que ja no pot créixer més, però el que si el que ha d'intentar és readaptar-se cap a aquests models més sostenibles, aquests models de renaturalització, models més verds, equilibri amb l'entorn i el territori i fer front a les emergències climàtiques, al problema de la sequera,

aquest tema no ens és aliena és a dir com a ciutat, ciutadans haurem de participar al final també, a contribuir que aquest model que és el que farà que puguem viure els anys vinents puguem viure més o menys naturalitzada sigui real i sostenible, quan el tema festa la fórmula també està clara la Festa Major s'ha anat descentralitzant del model dels anys 90 que tot passava a la pl. Catalunya i St. Ildefons després hi havia algunes propostes més de les ciutats s'ha anat passant a diferents indrets que es van intentant preparar per poder-les acollir que es preocupa que hi hagi espais d'ombra, que hi hagi un ús, o consum, o una realització més o menys sostenible, que es recicli que no hi hagi deixalles. I jo crec que la fórmula com a tal està establerta i tindrà certs anys de durada, en com canviarà serà més aviat la manera de com ens hem de conscienciar com hem de celebrar, en respectuosos i sostenibles de ser cívics també, al final anem avançant en les llibertats individuals, ens hem trobat els que agrada a molts a uns quants no li agrada, al final és un model basat en això en la convivència sostenibilitat ambiental, per què no veig les fórmules, fora que hi hagi grans canvis tecnològics, el format pugui variar, per què no ha variat gaire, música propostes populars, infants, dansa, teatre, esport, cercaviles, però que en aquest sentit no variaran massa, podrà ser que varien recorreguts perquè ha canviat, espais nous que es puguin crear, ubicació, horaris, no hi veig massa canvis hi veig més en aquestes idees més col·laterals, de com i on com ho celebrem, que siguin segures, igualitàries tots aquests reptes que la societat i, per tant, la ciutat està intentant per seguir per establir-los en el futur també, crec que seran també part de les activitats de la ciutat, hi haurà activitats que poden desaparèixer per què no tenen interès o seguiment i hi haurà altres que s'incorporaran perquè al millor alguna cosa de moda o d'altres que s'hauran de revisar i modificar en l'espai segons com creixi la ciutat. Però de moment fa 40 anys que fem concerts a la pl. Catalunya, sí els veïns que vinguin nous es queixin molt igual que el Toc de Corn ha fet 15 anys estem intentant que trobi el seu espai propi perquè ha crescut molt com a convocatòria única ha de contenir molta gent, per tant, són coses que se n'han d'anar ajustant. No crec que la fórmula variï gaire. Tot són cicles i pot anar passant per algun període de crisi i es reinventa, hi ha alguna fórmula, pràctica... desapareixen per què no hi ha gent. El fa envasi en què no es variarà sinó en com ho celebrarem tipus ecologia...

23. Com creus que evolucionaran tots els actes de caràcter de cultura popular catalana? He observat als programes que abans es feien sardanes tots els dies i ara només es fan una tarda

Jo crec que ara mateix, així com per exemple als anys 80 va ser un moment de cada població tenia diverses colles del que fos, entenc que ara això està consolidada que hi ha alguns col·lectius que estan intentant sobreviuen i d'altres que mantenen un poder de convocatòria i d'atracció important jo crec que la cultura popular ha arribat a un grau de maduresa crec que ja hem explorat hem descobert hem incorporat al nostre folklore de les terres de Tarragona o de Girona o de les autòctones, si les hem tingut, sigui allà a Lleida o allà on sigui trobaràs una colla castellera o colla de diables, tot i que a Tarragona és bressol i tenen més incidència. En aquest sentit, crec això ja és una realitat que en alguns llocs tenen bona salut i tenen pervivència per què formen part de la seva manera de ser, està clar, i en canvi d'altres es manté en aquella línia sempre no va, però es va mantenint. Tornant a la reflexió inicial penso com social segueix sent útil i vàlida és veritat que s'ha adaptat moltes altres qüestions s'ha d'adaptar a la gent que busca una pertinença més concreta uns dies només de trobada un dia d'actuació, que també no em prengui molt de temps. Hi ha gent que està disposada a donar molt més, i que allò fins i tot es convertirà en la seva manera de viure i ser, però n'hi haurà molta d'altra que no voldrà més compromís que aquell, si aquestes activitats et permeten les convivències d'aquestes diferents necessitats de la gent penso que podran durar fins que la gent, el col·lectiu, grup vulgui, més enllà de la resposta del públic, o no crec que avui dia esperar que tinguis un seguiment elevat de gent i tal és relatiu, penso que estem saturats de propostes, eslògans, lemes, continguts, per tant, no sé si a plaça fas una activitat i al final no hi tens un gran públic, però l'heu fet vosaltres ho heu passat bé, és un èxit.

Jo penso que vaja crec que no creixerà més, per què és el que et dic, hem arribat al sostre, els que si es pot intentar fer campanyes per captar altre tipus de persones que potser no ho coneixen tant, aquest també és l'equilibri, tampoc veig que desaparegui. Com altres que estan en constant crisi com el teatre, cine...

Nosaltres som els protagonistes, sobrevisqui o no, si no sentit deixarà d'existir. Però es mantindrà mentre es vulgui fer.

- **Associació Toc de Corn**

1. **Perquè us va fundar, com us va organitzar i com us va rebre l'Ajuntament i quantes persones van fundar el toc (noms)**

Ens trobem uns amics i fèiem la conya que podríem fer una festa per la Festa Major de Cornellà . Un dia vam anar a la festa del Prat. La idea crec, era que hi havia molta gent a Cornellà que no trobava un espai a la Festa Major en el que se sentís còmode, per què les alternatives s'havia de tenir molt estómac per anar i les Festes que muntava l'Ajuntament havia de tenir en compte a vuitanta mil persones, aleshores era tot... Va haver-hi una època que era el guanyador de tot cada any, per dir-ho d'acord encara que no fos veritat per dir-ho més o menys així i aleshores parlàvem que seria guai trobar un espai on la gent del poble es pogués sentir identificada i està allà gust a la Festa Major i a partir d'aquí la cosa es va anar embolicant

Aquest va ser l'inici, quan em van venir a buscar els i em van dir ens hem trobat a la festa del Prat, estem tots allà i em van dir per què no tenim una zona plena de barraques on la gent es trobi i tal. Des de feina molts anys que per la Festa Major marxava fora per què, tot eren concerts a plaça Catalunya, rotllo un "paston" de què pagaven a algú. Evidentment que hi havia algun acte tipus Corndefoc, i quatre actes populars tot l'altre era multitudinari no hi havia un lloc petit de Festa Major. Quan va venir el primer Ajuntament democràtic allà sí que hi va haver coses molt xules i es van perdre.

Les alternatives tenien una força, i eren les barraques de Cornellà i el moviment es va anar disgregant. Havien estat molt guais. I es va quedar una gent i es va cremar. Hi havia diferents "garitos" l'Ateneu, la Cordi, muntava bar i altres. Va haver-hi un moment que ja no ens sentíem a gust amb les alternatives. Es va convertir en molt panqui, moltes bulles. No ens sentíem a gust, va ser que ens vam il·luminar, érem penya que ens coneixíem de la zona, sabíem que érem uns emboirats amb el tema cultural

De totes maneres no teníem moltes pretensions, per què la idea era crear un espai, si aconseguíem anar un espai on la gent estigues còmode i a gust i fer cosetes de Festa Major, és que vam arribar a dir, que si no hi ha peles, no hi havia grup de música, amb un cantat estarem a gust per què era una

mica la idea, un espai de trobada, et mola fer coses i et vas embolicant. Però bé... no hi havia moltes pretensions era un lloc on poder estar.

El primer pressupost era una mica hem viscut de demanar col·laboració als col·lectius, el debato que saco l'última

Aquesta gent va buscar a més gent es van fer reunions per veure que volíem i després es va fer una reunió per diferents entitats, que la vam fer al vol i vol, però no va venir molta gent, es va fer una reunió per buscar els principis, jo recordo algun lloc que van venir diverses entitats i ens van deixar diners, Mowgli, castellers, per tenir diners per engegar la festa. Les mateixes entitats en van muntar al carro. En el cas de l'Ajuntament ens van reunir amb el Balmón i va dir que endavant amb la proposta, però va demanar els va dir que havíem de pringar, que no els hi demanéssim pasta, i que no sigui flor d'un dia, es va pensar que no funcionaria. Els tècnics creiem que no... També ens va dir, nosaltres vam anar amb una condició no volíem que sortís el logo de l'Ajuntament com entitat col·laboradora. L'Alcalde va acceptar. La percepció era que ells es pensaven que no funcionaria, però també pensaven que si funcionava s'estalviarien el problema de programar tota una sèrie de coses que no tenien ni temps ni diners ni espais.

Una cosa que també em sembla molt important, una vegada vàrem tenir estructura filosòfica de la cosa, volíem que hi hagués molta gent, per això vàrem anar a buscar entitats i que fos realment de la penya. I justament tenim moltes associacions que participem de moltes coses. No volíem muntar un xiringuito vint persones i muntar una festa si no volíem que la festa fos participativa dins l'organització

Però sí que hi havia una cosa que teníem bastant clar i això en va generar el fet que va participar penya que formava part de col·lectius eren partit polítics, com l'Anna Caminals, hi havia gent que estava en contra. Estava claríssim que nosaltres volíem que la gent participes a títol particular no com a col·lectiu i més o menys s'ha mantingut, per què la gent quan participa com a col·lectiu participa en torns del bar , per què el torn dels castellers, del Rugby.

Les primeres activitats de quatre duros era perquè veiem els de foment, castellers, diables i feien el dissabte un taller de cultura popular, sarau també hi participava, la penya que formava part de les assemblees i la coordinadora era gent a títol personal no com a entitat l'altra cosa era les activitats de la festa.

Vam començar reunions de sis persones i vam acabar sent quinze o vint persones

Aquesta va ser com la de dir hòstia Cornellà o hi ha les alternatives o hi ha l'oficial i això és molt multitudinari no ens satisfà no trobem el nostre espai i volem crear un espai de Festa Major on et trobes amb tothom i el saludes a un i amb un altre potser te'l trobes d'any a any i això era l'essència, un espai de relació de compartir i vam dir que seria rosa sensat per què era un punt intermedi entre tots els barris. Unia barris, un espai maco, després també havíem pensat Can Fairell. Tot i que he vist en alguna memòria dèiem que potser aniríem circulant i fent la festa canviant de barris això van dir-ho, però vam veure de seguida que el Toc de Corn a Rosa Sensat un lloc estable.

Si la cosa la fas itinerant costa més de consolidar.

Al setembre 2007 van començar a pensar la primera idea i al maig o juny 2008 ja estàvem fent la primera edició de Toc de Corn. Tot això es va anar per feina i es va poder, a la JORDIADA també vam tenir molt bona acollida per què va ser on ens van donar a conèixer i vam fer uns punts de llibre que eren bescanviables a la festa i així vam començar a guanyar diners.

Tots diuen que no volen posar noms als creadors, diuen que va ser un cúmul de comentaris amb diferents persones. som tan col·lectiu que no et direm qui va fundar-ho. AL cap de dos anys ens van dir que ens havíem de constituir com a associació, i ningú volia ser ni president ni tresorer ni secretari i de fet qui ho va ser ha sigut la mateixa persona que ho ha sigut fins ara, que tampoc han tingut unes funcions com a tal. Ha posat la cara, que té molt de valor. Sense voler-ho plantejar era molt assembleari, sí que és veritat que hi havia gent que dominava un tema més que l'altre, els que s'encarregaven de concert feien propostes i sis hi havia diners es tirava endavant, però era molt assembleari.

2. Com us organitzeu, comissions i gent que organitza

Hi havia el nucli que era la coordinadora i llavors ens vam organitzar per comissions, bar, difusió, concerts, les activitats, etc. Llavors les comissions abordaven i anaven a la coordinadora a plantejar el que havien parlat. El logo per decidir quin seria el logo vam buscar altres propostes igual que el nom.... Tot els decidia assambleàriament.

Per què Toc de Corn? Per què s'havia de sentir el Toc de Corn, s'havia de sentir i la gent sabia que comencen les festes.

Aquí Cornellà no hi havia cap ritual d'inici de festes, com a alguna altra població hi ha rituals antics, chupinazo, baixada de ruc, aquí s'acabava el correfoc i no sabies on havíem d'anar. Quan les festes començaven dimecres sí que hi havia algun concert de música catalana, però en passar a dijous la cosa quedava que no sabies on anar.

Arran del Toc de Corn l'Ajuntament no programa el dijous i s'estalvien molts diners i ara que passa es menja tot el dijous de tota Cornellà tothom va cap allà, va lo bo i lo dolent.

Al principi era una mica tots, però després vam posar una mica d'ordre i la coordinadora tenia un representant de cada comissió i s'explica que feien, i era on es donava a l'ok a qualsevol acte que s'organitzés.

Segueixen igual, coordinadora decideix, la comissió prepara, i la comissió dona l'ok, el pressupost ha augmentat amb els anys, però ara està estancat.

Diuen que la primera festa va costar dotze mil euros, inclòs el que va posar l'Ajuntament.

Com teníem un pressupost molt baix, als grups dels concerts pagàvem el que podíem, les activitats eren molt casolanes, concurs d'entrepans, gimcana d'indis buscàvem gent per què ho prepares, però va arribar un moment que era insostenible pringant tots els dies. Ara es treballa des d'un punt de vista de busca de fer una programació d'activitats més professionals i contractades menys l'esperit d'estirar la corda, ja que és una activitat bastant estrella, ja que amb una corda t'ho pots passar de puta mare.

El Toc de Corn ha triomfat a nivell organitzatiu en el sentit de participació de la gent, hi ha un mogollon de gent currant a sacó passant-ho bé currant per la patilla, però falten crec activitats participatives com la de l'estirada de corda. La percepció que tinc, jo queestic molt a fora, és que continua venint mogollon de públic a consumir, concerts, barra, a consumir el que és la festa no a participar el que s'ha aconseguit és que mogollon de gent treballi, que les entitats col·laborin en la barra, però hi ha molta gent que no participa de la festa com nosaltres pensàvem, si participen el que currant,

El que volíem era que els col·lectius muntessin activitats, i només s'ha mantingut els del parxís, i no són una entitat, són una família. Les entitats abans participaven més fent activitats i ara s'ha refredat, per què cada entitat ja té la seva activitat que li treu molt de temps dins de la Festa Major, a l'inici van sorgint com més activitats on les entitats participaven. I a molta gent que ve i no sap que aquesta festa hi està treballant per amor a l'arte, es pensen que allò ho ha muntat l'Ajuntament i que la penya cobra per fer el que està fent. La gent no sap que o qui és el Toc de Corn s'havien penjat cartells explicant-ho, en el programa cada vegada es posava això s'ho curra els voluntaris del Toc de Corn, es feien càpsules, que es deien, fins i tot a vegades, hi ha una gent menjant a una taula i li demanes que et deixin la taula i et diuen que no,

En el programa també amb l'Ajuntament que t'hem explicat del logo, ells ens reclamaven que ens exigia sortir en el seu programa, també, llavors nosaltres volíem com a col·lectiu sortís totes les activitats totes les activitats juntes, només ho van fer un any (segons l'Arlet) sempre volem que sortissin les activitats juntes, com a espai, i l'Ajuntament volia posar-ho per ordre de dia, l'Ajuntament es va posar una mica de cul. El que s'ha mantingut és que no es posa amb col·laboració de l'Ajuntament. Segons el Toc van sortir varis anys una plana pel programa de l'Ajuntament, era com una separata 2010.

3. Com us financeu (entitat sense ànim de lucre)

Ara mateix l'Ajuntament posa divuit mil euros, també en espècies, carpes, escenari, el grup electrogen i l'electricitat, taules i cadires, percentatge de l'Ajuntament un 30% i tota la resta el bar un

70% ho subvenciona el bar en beguda i menjars varis, iniciatives de gent que ens agraden el montaditos i fan una activitat, en samarretes també, el vermut de presentació i s'aprofita a vendre samarretes, també era una cosa que ens menjava l'olla que ens subvenciones l'alcohol, que és el que dona més marge, ens hagués agradat que fos un projecte autogestionables però és inviable. A partir d'una certa dimensió, ja que un escenari per tres dies és caríssim, el grup electrogen (burra) també surt molt car per això s'ha de demanar a l'Ajuntament i de mica en mica s'ha anat negociant l'augment econòmic que ens podien subvencionar. Va haver un temps que ens donin diners per infraestructura, però que no ens financin activitats, i sempre són espècies, dels divuit mil euros, deu mil ja s'ho emporta el so, llum i tot això per la plaça, i això ho paga l'Ajuntament. I després escenari cadires, taules

Aquesta era la discussió que sempre teníem, no volíem que l'Ajuntament s'apoderés de la festa, hem hagut de lluitar per això i quanta més pasta posava l'Ajuntament més s'estava apoderant.

Quan l'Ajuntament a l'inici deien que no, els dèiem que les alternatives els hi pagueu coses, i ni se us acudeixi passar per allà i tampoc hi posen el logo.

La concepció que l'Ajuntament som tots, són els nostres impostos no és l'Alcalde i els socialistes són uns diners de la ciutadania, que s'inverteixen en aquesta festa.

Les festes han sigut solvents, hi ha hagut anys que han anat millor que altres, però l'economia ha funcionat i quan hem tingut menys diners hem intentat ajustar la programació de la festa als diners que teníem.

És important quan sobren diners fem unes donacions, es fa una comissió per veure i escollir l'entitat on es pot fer aquesta donació, es mira el projecte i s'aprova.

De la mateixa manera el material del Toc de Corn està disponible per qualsevol entitat de Cornellà i es fan malbé les coses i es perden. Els primers anys ens van deixar les graelles el Mowgli les barbacoes. Però ara en deixem molt material. Hem aconseguit autogestionar-nos les entitats saben que poden comptar amb nosaltres per demanar-nos material. Però això ens costa una mica de controlar.

4. Nombre de persones que col·labora fora de la junta del toc

la coordinadora son: màxim 20

comissions: 60 o 70

Fora de la junta, o sigui voluntaris: 200 persones mínim.

5. Quines entitats participen / col·laboren en els actes que programeu

Hi ha de tot, hi ha entitats que han vingut a buscar-nos com l'Espai 3, es un servei o entitat per persones amb discapacitat o malaltia mental, estaven fent una feina de socialitzar a les persones/usuaris i van ser ells que ens van proposar de fer alguna activitat. El Bàsquet Femení Cornella també van venir amb les seves cistelles i van fer un taller i també es van proposar ells. Cornellà sense fronteres, però pel que diuen són les mateixes entitats que ho demanes. El que ens trobaven amb les entitats era que demanaven coses que a nosaltres ens xocava amb els nostres principis, posar pancartes d'aquella entitat o coses així i nosaltres el que volíem era que l'espai fos únic del Toc de Corn, que s'identifiqués com a tal i no amb la diversitat de les diferents entitats encartellant-ho tot. Això ens ha passat bastant històricament, quan hi va haver vídeo el joc del dret a decidir, després per exemple els de la bardissa, l'hort urbà, que hi ha una gent al darrere, al final veien un espai per fer-se visibles, per demanar el vot al dret a decidir, potser són entitats que s'ho mereixerien, però llavors obres la porta a què es col·loqués qualsevol, com la ultradreta. Venim aquí i gaudim tots, però cap entitat ve a fer propaganda. No es una firma d'entitats per què volíem que fos un espai de convivència de no vendre cap moto, no era l'espai de Festa Major que nosaltres volíem.

6. Quin és el criteri de les diferents entitats que participen del Toc de Corn

això ho decideix la coordinadora, si una entitat proposa fer una activitat la coordinadora decideix si es fa o no. El criteri pot set tant logistic com de programa, no crec que hi hagi cap criteri per dir a ningú sí o no. No volem que cap entitat copsi el Toc de Corn. La gent participa com a persones. No acceptem entitats dins del col·lectiu. Coneixes una associació que es diu Une tu Creatividad, aquests cada any ens organitzen un taller, però no posa cap tipus de propaganda, sí que al programa a vegades es posa i altres no amb la col·laboració d'entitats. Però gràcies a les entitats

(crec que es refereixen al fet que, utilitzen les entitats per captar gent per col·laborar als torns de barra, etc.)

el que no volen es que ningú faci propaganda de res, tothom porta la samarreta de la seva entitat, però no es fa cap altre tipus de propaganda.

7. Com s'escull el torn a la barra i qui participa

La gent any a any s'apunta, hi ha col·lectius que s'apunten en bloc, com els diables, però perquè són persones que volen venir amb els seus col·legues, i en aquest la gent porta la seva samarreta per què és una entitat sense ànim de lucre, no és una botiga privada amb ànim de lucre fent propaganda. També hi ha gent que s'apunten que no són de cap entitat. Si un particular vol participar ho pot fer. La persona que s'encarrega de la barra, envia un mail amb els torns que queden pendants...

8. Com decidiu les activitats del programa

Ens agradaria, o els inicis que fossin activitats per totes les edats, internacionals, integratives, molt participatives de dia més per famílies a la tarda vespre, més per i adults, per joves en falten, però tampoc sabem que volen el jovent, hi ha un temps que els perdem, el tema està per què parlàvem amb un company per què clar nosaltres ja estem cremats, vam començar a muntar el Toc de Corn amb 30 anys, el diumenge no veig cap adolescent que vingui a muntar o a recollir, i si acabem el dissabte a la nit, per què diumenge es recull. Insisteix... ens organitzen la festa, la critiquen, però no hi ha cap jove que vingui a ajudar.

Algú diu que voleu que us organitzin activitats, algun any es va fer la festa del Holly i ens va funcionar molt bé, i allà venien adolescents i joves, a l'any següent l'Ajuntament va contraprogramar aquesta activitat i vam decidir si ho feia l'Ajuntament que tampoc calia. Hauríem de provar d'agafar fills nostres i mirar que tirin milles a veure què passa.

Que voleu activitats de dia o de nit,... l'Arlet diu de matí o de tarda. Només vaig a la cercavila per què no em motiva res més.

Activitats més enllà dels 10 anys no en programen

Parlen de com captar els adolescents i els joves i de què es va fer en el passat i els joves adolescents no hi anaven potser per l'horari.

Parlen de comunicar-se amb els esplais per mirar de fer alguna cosa.

També li vaig preguntar a l'Ot i ell va proposar mes coses de nit tipus concert.

9. Com valoreu l'impacte que heu tingut dins de la festa del Corpus

És molt bona i gran, el primer any ja vam veure que era molt potent i que no era una necessitat nostra que trobarem a faltar no era una neura , sinó que era una cosa volguda per moltíssima gent, això la veritat és que va ser un subidon i ens va donar molta força a part de que l'any següent es va apuntar mes gent. Ara el que comentem és que s'ha fet tant i tan i tan gran que fa respecte i por i no sabem com poder fer-ho, sobretot per la nit, la nit dona molta por, nosaltres el que volíem es que no hi hagués seguretat, que la gent mateixa fos autoresponsable dels seus actes i no generes conflictes i si hi hagués algun conflicte gestionar-ho entre tots. Així ha estat sempre, de moment, a sobre estem passant límits... Tema assegurança.

La gent de les comissions són més partidaris dels matins, "tardeos" que no pas acaba a la nit tant tard, l'Ajuntament posa el termini d'acabar les festes a uns horaris, acabem a l'hora que acabem perquè són moltes hores i a mes si tanquessim mes tard encara vindria mes gent de les altres

activitats d'arreu del Cornellà que van tancant, i segons com gent mes passada, tu estàs posant la teva cara, les primeres festes venien els llauners i parlàvem amb ells perquè anessin a un altre lloc. Si passa alguna cosa en el Toc de Corn hi ha una responsabilitat civil, però hi ha una responsabilitat penal..... tenir una assegurança que cobreixi, però si hi ha un accident..... Només hi ha una seguretat per la nit, la resta es gestiona entre nosaltres. Fem han robat de tot... trompetes. Però bé tot s'ha gestionat.

10. Com valoreu el creixement de públic i com l'heu gestionat durant els anys (termes de seguretat, cabuda...)

no hi ha seguretat, només per la nit a vigilar les barres, el punt lila, si diem a la guàrdia urbana que posi un cotxe ens el posarà, però no volem provocar ens ho autogestionem nosaltres, és veritat que tots els dies de festa totes les comissions estem en un xat, que funciona molt , on ens informen de les necessitats o problemes que puguin sorgir, i la gent que pot acudeix.

11. Que feu perquè les festes siguin més inclusives

Del col·lectiu nomenat abans, tenim present que no totes les bandes siguin de nois que hi hagi equilibri. Des de fa un temps alguna activitat per la gent que li resulta molest el soroll, en alguna franja d'horària es feia una activitat per ells.

12. A les enquestes molta gent m'ha posat que el Toc de Corn torni a rosa sensat

- a) A què es deu el canvi de seu: va ser una excusa de l'Ajuntament, per culpa de la sequera, per una normativa de la Generalitat, primer van començar amb les obres del parc, i vam tornar, després sequera... Toc de Corn diuen que les aigües és un sorral. Ens ha posat molts impediments, saps per què ells creuen que no és un lloc per fer una festa hem tingut molts problemes i queixes dels veïns, vam fer una reunió, aquest any amb l'Alcalde perquè no ens creiem el tema de la sequera, i vam fer propostes com que podíem dedicar uns diners per regenerar. I el tio se'n fotia, i ens va jurar i perjurar que només era per la sequera que no hi havia cap altra raó, que quan tingués solucionat el tema de la sequera i aprofitament d'aigües soterrànies i es pogués regar amb normalitat, ells van dir que quan això se solucionés que tornarien a la pl. rosa sensat, ell aquest any va dir que l'any que ve a rosa sensat, per nosaltres no som, en algun moment es va dir que si no es fa a rosa sensat no la farem. Diuen que és un lloc molt més cèntric.
- b) s'ha vist algun impacte en termes d'assistència? No es nota entre un i altre, la gent que ve a les aigües venen amb botellada, a rosa sensat va ser un any molts bons d'ingressos. Ens trobem que ve molta gent d'altres llocs amb botellada que no entenen que és una festa altruista, s'han de pagar concerts, beures, menjar. Gent adulta que exigeix sense saber que és el Toc de Corn. Crec que la festa és de tothom, i jo m'he passat molts anys fent fora al lateros o als que venen globus... i ara ja ens n'hem oblidat.
- c) facilita l'organització un parc més que l'altra: Confessen que és més còmode de muntar en el parc de les aigües. Rosa sensat tal com ha quedat ara no és tan còmode.

13. Teniu algun sistema de relleu de la junta?

Generacional no, la gent no està per la labor, la gent col·labora una miqueta, torn de barra, etc. Però a l'hora de posar-se a la junta ja és més complicat. Com a mínim s'ha trobat un relleu a la junta, ja que de les 10 persones que hi ha ara són totes noves i ningú era dels que van començar, s'ha trobat 10 o 12 persones per fer el relleu però no generacional... algú una mica més jove amb 30 anys. Si s'incorpora gent jove s'ha de sentir còmode, els que portem molts anys ja tenim una manera de fer. Hi ha gent que potser desapareixen perquè la gent que hi ha és ho faci, els popes la gent que dirigeix molt, a vegades la gent que entren s'escolten a la gent mes antiga, però l'equilibri és... jo crec que la gent que ha entrat s'ha sentit a gust. S'intenta que tothom estigui a gust. Però quan ficat al Toc de

Corn ja no hi ha res més perquè quan entretallada no en surts, la resta de la Festa Major no existeix perquè no pots. Agrada molt el diumenge quan acabem coincidim tots al concert de pl. Catalunya, però ara ja no es fa. Ja no pots fer l'entrepà als comunistes, ja no hi ha focs... sí que ara es fa dissabte..... som l'únic poble que fem els focs en dissabte després de 100 anys, va venir amb la pandèmia i si va quedar.

14. Futur, com el veieu?

Que ens podeu ajudar a organitzar per la vostra part, podem crear una comissió per la gent jove. Jo no els demanaria massa cosa perquè si no no gaudiran de la festa. Mira els del parxís preguntes quants diners tenim i ells s'ho organitzen tot, i venen alguna vegada a la coordinadora per concretar. I són autosuficients perquè un dia que va ploure ells en van passar a sota hisenda.

Hi ha un principi que marquen una línia del Toc de Corn crec que això també és molt important perquè quan has dit el de les activitats, es tenia molt present que fossin activitats que entressin dins la nostra línia. Fossin integradora l'activitat que no fos sexista...